

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR Tanum, Strömstad, Munkedal, Sotenäs, Lysekil, Uddevalla, Orust, Stenungsund, Tjörn, Kungälv, Öckerö, Partille, Mölndal, Härryda

Missionshusinventering inom Svenska Missions-
kyrkan i Västra Götaland av Stig Florén

Göteborg och Bohus 1

Missionshusinventeringen inom Svenska Missionskyrkan i Västra Götaland

Arkitekt Stig Florén, Uddevalla, har sedan 1997 inventerat missionshus, missionskyrkor, sommarhem, ungdomsgårdar och lägergårdar tillhöriga församlingar anslutna till Svenska Missionskyrkan (SMK) i Västra Götalands län.

Arbetet med inventeringen har utförts på ideell basis. Svenska Missionskyrkan (numera Equmeniakyrkan), Västra Götalandsregionen/Västarvet och Länsstyrelsen i Västra Götalands län/kulturmiljöenheten har på olika sätt stöttat arbetet med inventeringen.

De enskilda objekten finns registrerade i Riksantikvarieämbetets Bebyggelseregister. Inventeringsmaterialet är arkiverat hos Västarvet. Rapporterna publiceras och tillgängliggörs i PDF-format genom Länsstyrelsens rapportserie.

Byggnadsdokumentära färgbilder i rapporterna är generellt tagna av Stig Florén. Övriga bilder och illustrationer utgörs av material från föreningsarkiv och från privatpersoner.

Rapportnr: 2014:34, bilaga 1

ISSN: 1403-168X

Rapportansvarig: Mats Herklint

Omslagsfoto: Jonsereds Missionskyrka, Partille kommun

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, kulturmiljöenheten

Rapporten finns som pdf på www.lansstyrelsen.se/vastragotland under Publikationer/Rapporter.

Förord

I takt med den ökade religionsfriheten växte under 1800-talet fram en stark svensk frikyrkorörelse. Så framgångsrik blev väckelsen att dess fysiska uttryck – missionshusen, bönehusen, frikyrkorna – kom att bli utmärkande inslag i landskapet såväl på landsbygden som i städerna. Störst bland frikyrkosamfunden är Svenska Missionskyrkan, numera en del av Ekuмениakyrkan.

Till skillnad mot Svenska Kyrkans kyrkobyggnader som omfattas av kulturmiljölagen, har frikyrkorna inte getts någon uppmärksamhet i bevarandelagstiftningen. Många missionshus och missionskyrkor har försvunnit genom rivning eller försäljning. Det har inte heller gjorts några systematiska försök att dokumentera dessa innan det varit för sent. I själva verket förvaltar frikyrkan ett värdefullt kulturarv bestående av såväl anspråkslösa gamla missionshus som konstnärligt påkostade och arkitektoniskt gestaltade kyrkorum. Frikyrkans kulturarv berättar viktig samhällshistoria om hur väckelserörelsens folk levde och arbetade, bad och firade sin gudstjänst.

På initiativ av arkitekt Stig Florén och förre distriktsföreståndaren för Svenska Missionskyrkan i Västra Götaland, Pär Sandstedt, påbörjades 1997 ett arbete med att inventera missionsbyggnaderna. Varken Stig Florén eller Pär Sandstedt kunde då ana hur omfattande och tidskrävande detta arbete skulle komma att bli. I början av 2000-talet vände sig Stig till Regionmuseet (numera Västarvet) för att få hjälp med att systematisera dokumentationen. Länsstyrelsens kulturmiljöenhet har stöttat genomförandet med bl a bidrag till vissa omkostnader.

Samarbetet, men framför allt tack vare Stig Floréns enastående ideella arbetsinsats, har resulterat i att inte mindre än 627 missionshus och missionskyrkor inom Västra Götalandsdelen av distriktet kunnat identifieras och dokumenteras. Inventeringen är kommunvis uppställd och följer huvudsakligen de gamla länsområdena inom Västra Götaland; Göteborgs- och Bohus län, Älvsborgs län samt Skaraborgs län.

Av länets 49 kommuner ligger samtliga utom Mellerud, Färgelanda, Åmål, Bengtfors, Dals-Ed samt Tranemo och Svenljunga kommuner inom Svenska Missionskyrkans Västra Götalandsdistrikt. Eftersom Ekuмениakyrkans västra region numera även omfattar Dalsland kommer inventeringen efterhand förhoppningsvis att kunna kompletteras med dessa kommuner.

Originalhandlingarna från inventeringen finns deponerade i Västarvets arkiv i Vänersborg, tillgängliga för intresserade. Större delen av materialet är även inlagt i Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Västra Götaland, våren 2014

Mats Herklint
Länsstyrelsen

Karl-Arne Karlsson
Västarvet

Urban Erestam
Ekuмениakyrkan

Innehållsförteckning

TANUM och STRÖMSTAD, sid 5

GREBBESTADS MISSIONSHUS
SANNÄS MISSIONSHUS
TJÄRNÖ MISSIONSHUS
STRÖMSTADS MISSIONSHUS
KROKSTRANDS MISSIONSHUS

MUNKEDAL, sid 21

SOTENÄS, sid 22

SMÖGENS 1:a MISSIONSHUS
SMÖGENS MISSIONSKYRKA
HASSELÖSUNDS "MISSIONSHUS"
VÄJERNS MISSIONSHUS
GRAVARNE MISSIONSHUS
TÅNGENS MISSIONSHUS
KUNGSHAMNS MISSIONSHUS
HOVENÄSETS MISSIONSHUS
HÅLE MISSIONSHUS
BOHUS-MALMÖNS MISSIONSHUS
HUNNEBOSTRANDS MISSIONSHUS OCH
BETEL

LYSEKIL, sid 49

LYSEKILS MISSIONSHUS
KUNGSTORGSKYRKAN LYSEKIL
BRASTADS MISSIONSHUS
HÄRNÄSETS MISSIONSHUS

UDDEVALLA och ORUST, sid 65

UDDEVALLA MISSIONSKYRKA
SÖDERTULLSKYRKAN, UDDEVALLA
LJUNGSKILE MISSIONSKYRKA
HÄLLEBERGSKYRKAN LJUNGSKILE
MYCKLEBY MISSIONSHUS

STENUNGSUND, sid 85

HUMLEBRÅTENS MISSIONSSAL
ÖDSMÅLS MISSIONSHUS
STENUNGSUNDS MISSIONSSAL
KOPPERSKYRKAN STENUNGSUND
UCKLUMS MISSIONSKYRKA
JÖRLANDA MISSIONSHUS
ASKERÖNS PREDIKOPLATS
SVENSHÖGENS PREDIKOPLATS

TJÖRN, sid 102

VALLA FÖRSTA MISSIONSHUS
VALLA ANDRA MISSIONSHUS
VALLA TREDJE MISSIONSHUS
KLÖVEDALS MISSIONSHUS
HÄLLERS MISSIONSHUS
TOLLEBY MISSIONSHUS

BLEKETS MISSIONSHUS
BLEKETS MISSIONSKYRKA
MÖLNEBO MISSIONSHUS
RÄVLANDA MISSIONSHUS

KUNGÄLV, sid 132

KUNGÄLVS MISSIONSHUS och GAMLA
MISSIONSKYRKA
KUNGÄLVS NYA MISSIONSKYRKA
ROMELANDA MISSIONSHUS
MARSTRANDS MISSIONSKYRKA

ÖCKERÖ, sid 148

HÖNÖ MISSIONSHUS
HÖNÖ MISSIONSKYRKA
FOTÖ MISSIONSHUS
RÖDS MISSIONSHUS, HÖNÖ
ÖCKERÖ MISSIONSHUS
ÖCKERÖ MISSIONSKYRKA
NIMBUS ÖCKERÖ
BOHUS-BJÖRKÖ MISSIONSHUS OCH
MISSIONSKYRKA
KALVSUNDS MISSIONSHUS
HÄLSÖ MISSIONSHUS
RÖRÖ MISSIONSHUS

PARTILLE, sid 185

LEXBY MISSIONSHUS
JONSEREDS MISSIONSKYRKA
SOMMARHEMMET RÅHULT
SÄVEDALENS MISSIONSHUS
SÄVEDALENS MISSIONSKYRKA
PARTILLE MISSIONSSAL
KÅSJÖGÅRDEN

MÖLNDAL, sid 206

MÖLNDALS MISSIONSKYRKA
BIFROSTKYRKAN MÖLNDAL
BALLTORPS MISSIONSHUS
KÅLLEREDS MISSIONSHUS
KÅLLEREDS MISSIONSKYRKA
JOHANNESKYRKAN LINDOME
GREGGEREDS KAPELL
TOLTORPSDALENS MISSIONSKYRKA

HÄRRYDA, sid 232

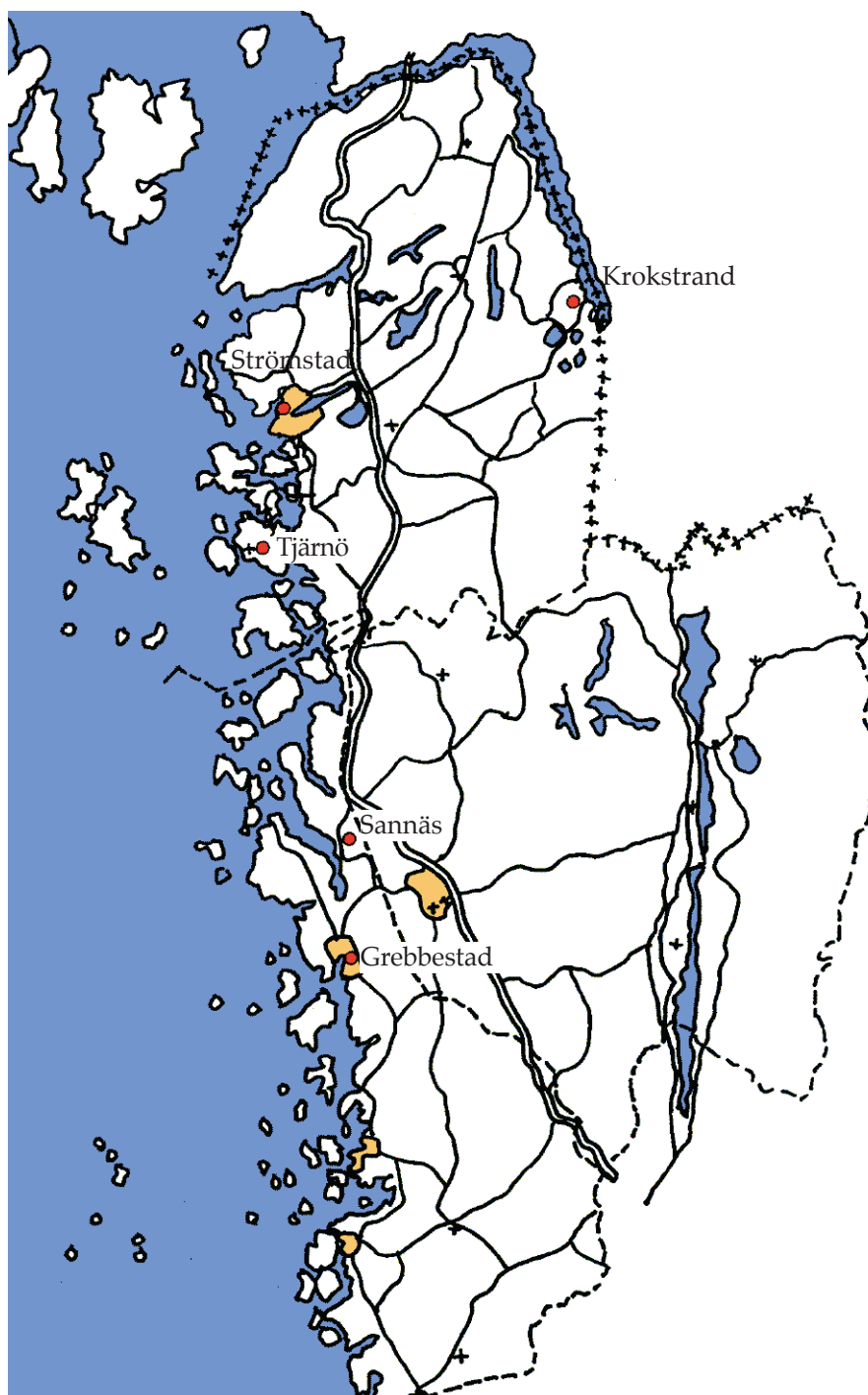
MÖLNLYCKE MISSIONSKYRKA
LANDVETTERS MISSIONSKYRKA
RÄVLANDA MISSIONSKYRKA
SKÄLLSJÖÅS FRITIDSGÅRD

MISSIONSHUS I
**TANUMS och
STRÖMSTADS**
KOMMUNER

Grebbestads Missionshus
Sannäs Missionshus
Tjärnö Missionshus
Strömstads Missionshus
Krokstrands Missionshus

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMK
Stig Florén 2005*

Missionshus och missionskyrkor i Tanums och Strömstads kommuner

Nr	Missionshus	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Grebbestads mh			100	Samlingslokal
2	Sannäs mh	1920-t	1962	90	Kapell i Sv kyrkan
3	Tjärnö mh	1917	1950	90	Bostad
4	Strömstads mh			100	Bostad
5	Krokstrands mh	1870	1975	100	Bostad

GREBBESTADS MISSIONSHUS

Fasaden mot söder

Läge:

Tanums kommun, Länsmansgatan 4,
Grebbestad
Fastighetsbeteckning: Grebbestad 2:71

Besök:

2002 07 01, foto

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen

Under takfoten ses fästet för staget som håller huset samman

Byggnadens historia:

Byggnaden uppfördes som en utpost från missionsförsamlingen i Strömstad.

Verksamheten är sedan länge nedlagd, och huset är sålt till Druidorden, som byggt om huset och använder det till samlingslokal.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd med träpanel, tak av korrugerad plåt

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster

Grundmuren vilar på hälleberget

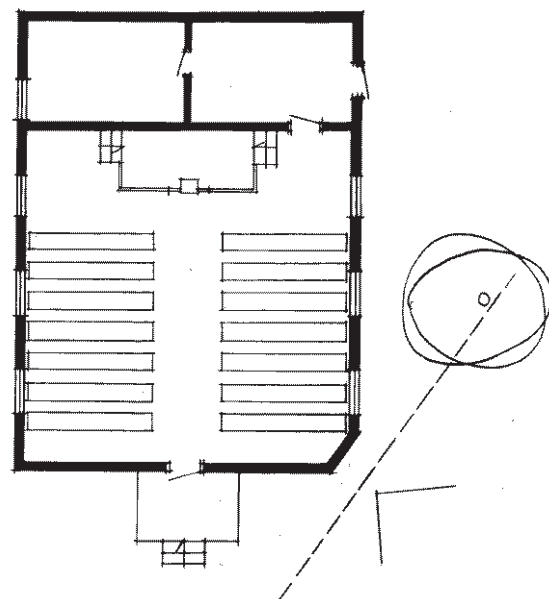
Entréfasaden är mycket enkelt utformad

Kyrksalen foto Leif Herngren

Symöte i kyrksalen foto Leif Herngren

*Rekonstruktionsritning av missionshuset
Plan av bottenvåning, skala 1:200 2004 / SF*

SANNÄS MISSIONSHUS

Missionshuset från nordväst

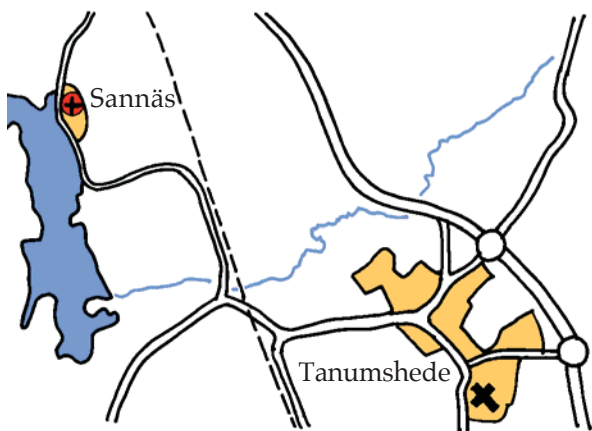
Läge:

Tanums kommun, Sannäs samhälle.

Ägare: Svenska kyrkan, Luurs församling

Fastighetsbeteckning:

Byggnaden går numera under namnet Sannäs Kapell

Missionshuset markerat med rött

Besök:

2004 09 11, foto

Uppgiftslämnare:

Leif Herngren

Byggnadens historia:

På en informationsskylt vid missionshuset kan man läsa följande:

"Byggnaden uppfördes 1860 som boningshus. Runt sekelskiftet verkade här en skomakerirörelse. Skomakaren hette Gustav Olsson och han bodde och arbetade i huset. Han besöktes ofta av styrman Carl Johansson. Denne erbjöds köpa egendomen, vilket han också gjorde.

Carl Johansson som var predikant och kantor och kyrkosångare, överlät huset på 1920-talet till Missionsförbundet som byggde om det till gudstjänstlokal. Verksamheten upphörde så småningom. Carl Johansson beslöt 1959 att köpa tillbaka huset och skänka det till Sannäs kapellförening.

Huset blev kapell i Svenska kyrkan 1962. Senare har sakristia byggts till vid den södra gavelväggen och klocktorn över ingången på norra sidan.

Nästan all inredning och inventarier som

kyrkklockan, altartavlan, antependium och mässkläder, votivskepp m m har tillkommit genom gåvor.”

En missionsförsamling bildades i Sannäs som bedrev en livaktig verksamhet, men efterhand minskade medlemsantalet och verksamheten lades ner 1949. Missionshuset tillföll då enligt stadgarna Västkustens Missionsförening (VMF). Därefter bedrevs en viss verksamhet med utgångspunkt från missionsförsamlingen i Strömstad.

1962 började Svenska kyrkan hålla gudstjänster i missionshuset, och det gjordes även en del renoveringsarbeten och förändringar i kyrksalens inredning, utan att VMF kontaktats. Detta förorsakade en del

rabalder och tidningskriverier, innan en uppgörelse träffades och missionshuset kunde övergå i Svenska kyrkans ägo.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, sannolikt timmer, utvändigt klädd med träpanel, tak av korrugerad plåt

Källor:

Tidningsartiklar i Bohusläningen, Göteborgstidningen, Göteborgsposten m fl.

Fasad mot väster

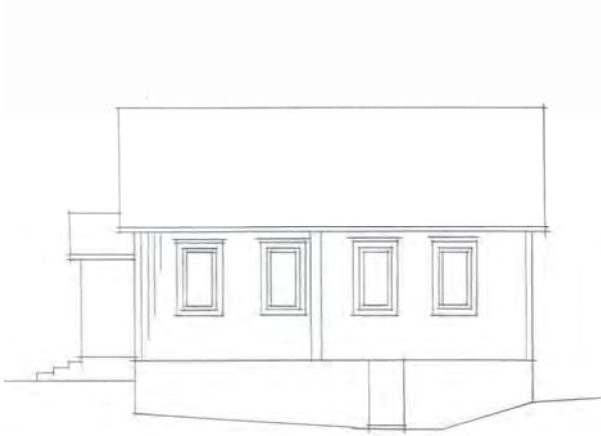
Fasaden mot öster

Mot norr

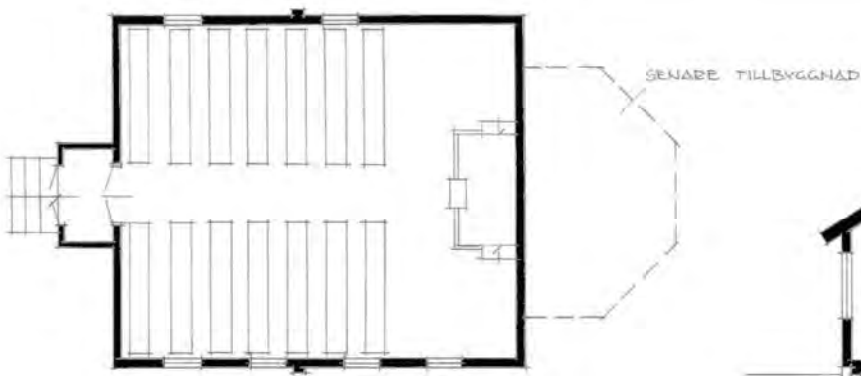
Från väster

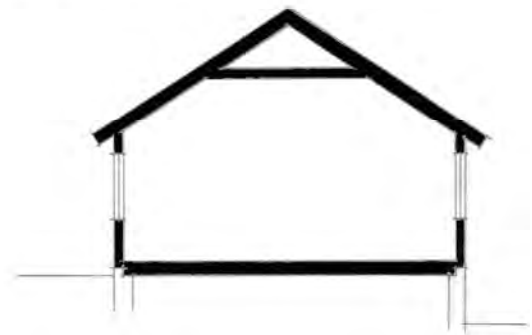
Fasad mot väster

Fasad mot norr

Plan

Sektion

SANNÄS MISSIONSHUS
Rekonstruktionsritning
2004 09 13 / Stig Florén

TJÄRNÖ MISSIONSHUS

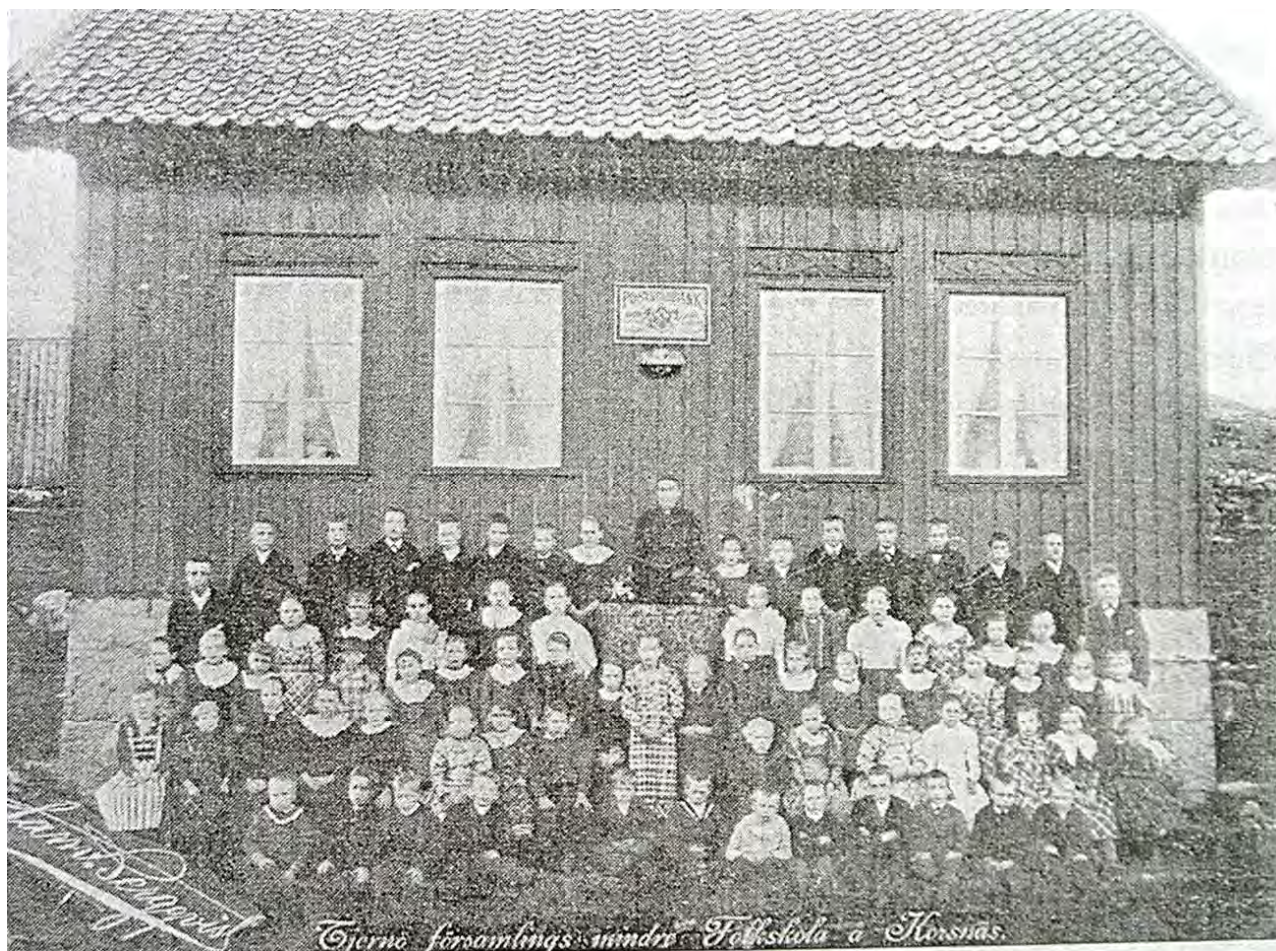

Foto av byggnaden från början av 1900-talet medan den ännu var en skolbyggnad.

Foto: Samuel Bergqvist, Tjärnö

Läge:

Strömstads kommun, Tjärnö socken, Tjärnövägen 23-24, ca 200 m väster om Tjärnö kyrka

Fastighetsbeteckning: Korsnäs Nedergården 2:22. (tidigare 2:16)

Ägare: Som missionshus ägdes det av Tjärnö Missionsförsamling. Numera ägs huset av en privatperson.

Trakten kring Tjärnö kyrka, missionshuset markerat med rött.

Besök:

2004 07 07, foto, uppmätning, intervju

Uppgiftslämnare:

Einar Tysklind, Saltö, Strömstad
Lena Kautsky, Stockholm.

Byggnadens historia:

Byggnaden uppfördes på 1800-talet som skola för bygdens barn. Sedermera flyttades skolan över till en ny skolbyggnad på andra sidan vägen. Det gamla skolhuset inköptes sannolikt 1917 av missionsförsamlingen och fungerade därefter som missionshus sannolikt fram till 1950 då huset såldes till en privatperson, som byggde om det till bostad. Ombyggnaden blev omfattande genom att dörrar, fönster och yttertak ändrades. Av husets stenfot kan man dock mäta sig till att det gamla missionshuset hade ett utvändigt mått av 7,52 x 8,50 meter.

Huset är numera ombyggt till bostad

Byggnadsmaterial:

Grund av granit, stomme av trä, som under missionshustiden utvändigt var klädd med stående träpanel. Tak av tegel.

Källor:

Thomas Brandt, Bohusläns Museum

STRÖMSTADS MISSIONSHUS

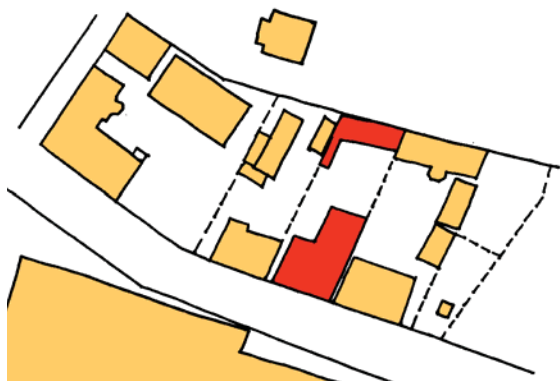
Fasaden mot Norra Bergsgatan

Läge:

Strömstads kommun, Norra Bergsgatan
Strömstad.

Fastighetbeteckning: Kv Asken nr 4.

Ägare: Som missionshus ägdes byggnaden
av Strömstads Missionsförsamling. Det ägs
numera av en privatperson.

*Situationsplan, missionshuset och lillstugan
markerade med rött*

Besök:

2004 07 07, foto

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1866. Missionshuset
ligger vid Norra Bergsgatan. På tomtens
inre del ligger en mindre stuga som
användes i ungdomsarbetet.

Norra Bergsgatan

1948 ansökte församlingen hos bygg-
nadsnämnden om att få bygga om
missionshuset och bifogade ritningar och
beskrivning. På 1990-talet lades för-
samlingen ner. Huset är numera bostads-
hus.

Byggnadsmaterial:

Grund av granit, stomme av trä, som ut-
vändigt är klädd med stående träpanel. Tak
av tegel.

Källor:

- Leif Herngren
- Stadsarkitektkontoret i Strömstad

Interiör av kyrksalen Foto: Leif Herngren

Kyrksalen från predikstolen Foto: Leif Herngren

Lillstugan med ingång från gården användes i scoutarbetet. Foto: Leif Herngren

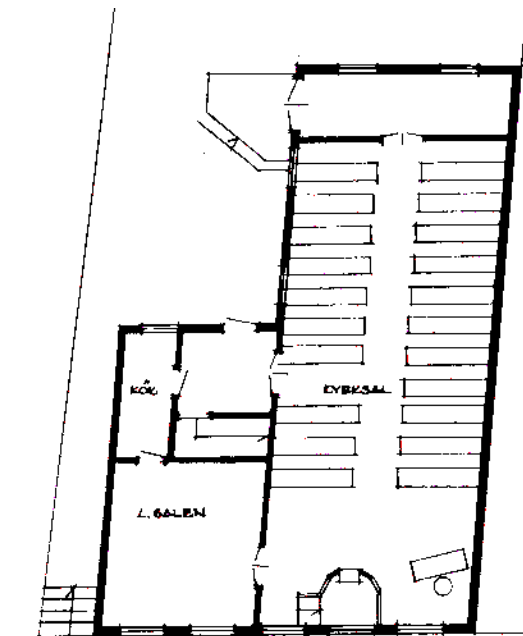
Entrén

I lillstugan fanns en öppen spis. Foto: Leif Herngren

FASAD MOT GATAN

PLAN

STRÖMSTADS MISSIONSHUS

Efter uppmätning av Rolf Ohlsson
Skala 1:200 2004 07 20 / SF

KROKSTRANDS MISSIONSHUS

Byggnaden sedd från sydväst

Läge:

Strömstads kommun, Näsinge socken, Krokstrand, 1,2 km norr om Krokstrands kapell

Fastighetbeteckning: Kroken 1:21

Ägare: Som missionshus ägdes det av Krokstrands Missionsförsamling.

Nuvarande ägare är Bo-Inge Hjertén, Krokstrand.

Krokstrandstrakten, missionshuset markerat med rött

Byggnaden är numera ombyggd till bostad

Besök:

2004 07 07, foto, intervju

Uppgiftlämnare:

Bo-Inge Hjertén, Krokstrand

Byggnadens historia:

Missionshuset byggdes 1870 av församlingens medlemmar samt två snickare som varit i USA. Huset kallades tidigare Kro-

kens missionshus.

1885 bildades Missionsförsamlingen i Krokstrand. Vid mitten av 1940-talet gjordes en tillbyggnad. Verksamheten lades ner 1975. Byggnaden hade tidvis varit utlånad till Svenska kyrkan. Missionshuset såldes 1980 till nuvarande ägaren, som byggt om det till bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av granit, regelstomme av trä som utvändigt och invändigt var klädd med träpanel. Fyllning mellan panelerna saknades dock. Tak av tegel.

Byggnaden sedd från norr

Luciafest Foto: Leif Hergren

Källor:

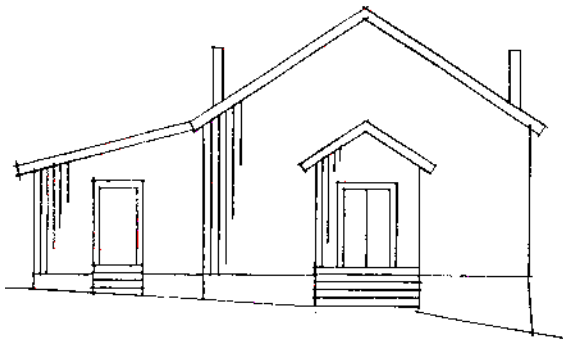
Thomas Brandt: *Husen i Krokstrand*, Bohusläns Museum rapport 1999:19

A Ohldén: *Bildgalleri ur Svenska Missionsförbundet* 1906

Lampett som funnits i missionshuset

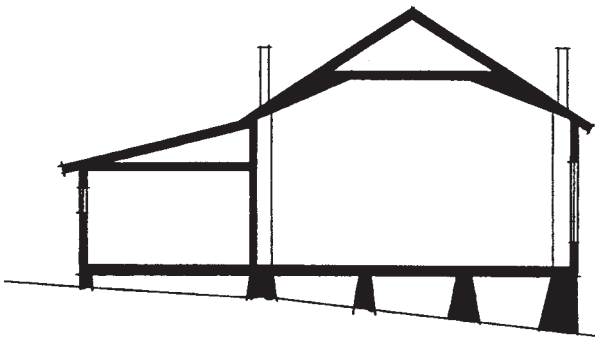
Missionshuset 1906

MÖT NORDÖST

MÖT NORDVÄST

SECTION

PLAN

KROKSTRANDS MISSIONSHUS
Rekonstruktionsritning efter uppmätning av
A Jernelius och foton av Leif Hergren
Skala 1:200 2005 02 20 / SF

**MISSIONSHUS I
MUNKEDALS
KOMMUN**

I Munkedals kommun har inget objekt hittats.

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMF
Stig Florén 2003*

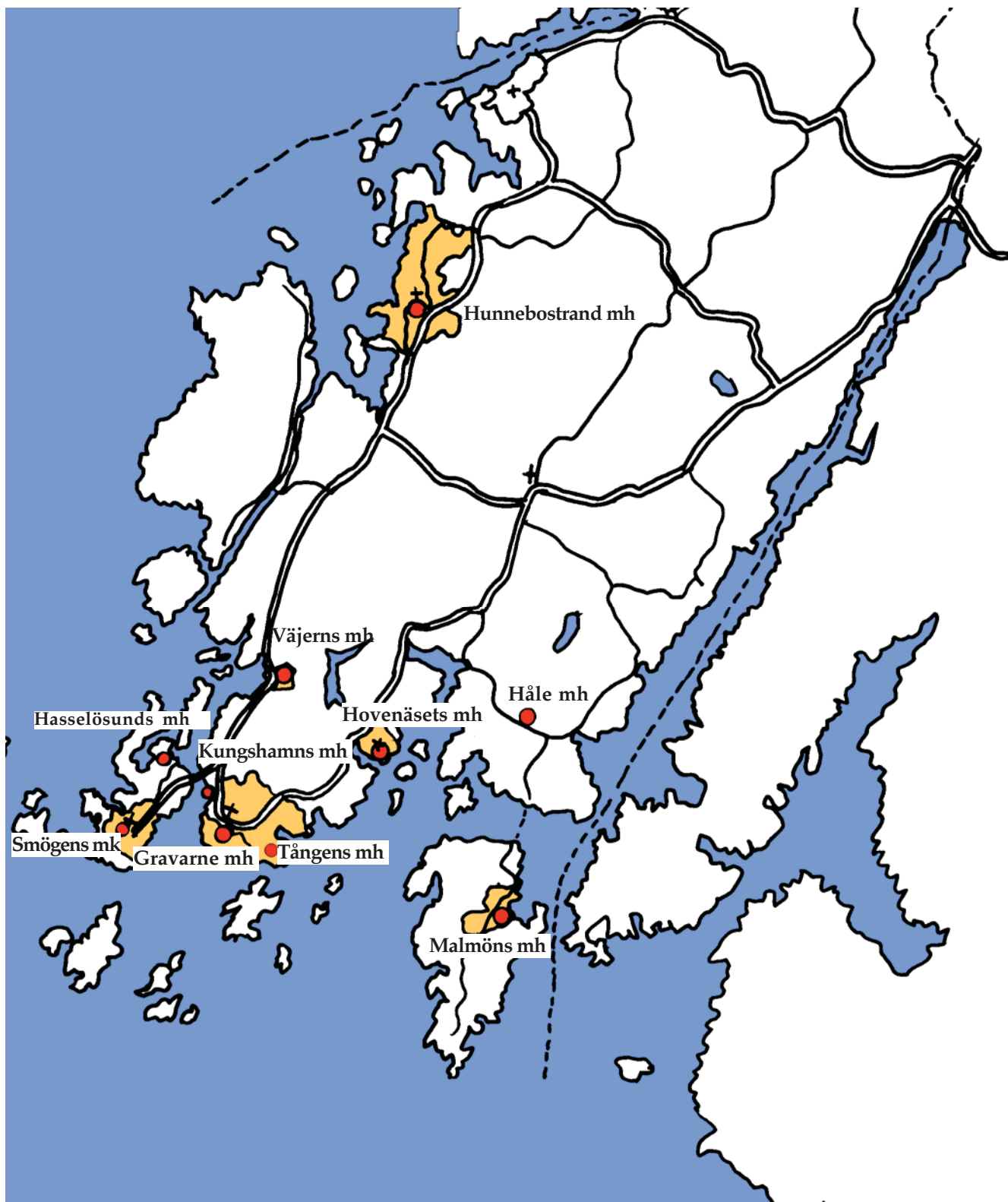

MISSIONSHUS I SOTENÄS KOMMUN

Smögens Missionshus
Smögens Missionskyrka
Hasselösunds Missionshus
Väjerns Missionshus
Gravarne Missionshus
Tångens Missionshus

Kungshamn's Missionshus
Hovenäsets Missionshus
Håle Missionshus
Malmöns Missionshus
Hunnebostrands Missionshus

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMF
Stig Florén 2003*

Missionshus i Sotenäs kommun

Missionshus och missionskyrkor i Sotenäs kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Smögens 1:a Missionshus	1880	1906		Rivet
2	Smögens Missionskyrka	1906		130	I funktion
3	Hasselösunds Missionshus	1900?	1980?	60	Rivet
4	Väjerns Missionshus	1907	1960?	50	Rivet
5	Gravarne Missionshus	1906	1955	50?	Rivet
6	Tångens Missionshus	1890		100	Sommarbostad
7	Kungshamns Missionshus	1955		50	Uthyrningsrum
8	Hovenäsets Missionshus			50	Sommarbostad
9	Håle Missionshus	1938	1965	80	Ateljé
10	Malmöns Missionshus	1901	1985?	75	Sommarbostad
11	Hunnebostrands Missionshus				

SMÖGENS 1:a MISSIONSHUS

Läge:

Sotenäs kommun, Brunnsgatan 7, samma tomt som nuvarande Smögens Missionskyrka.

Karta över Smögen. Missionshuset markerat med rött.

Besök:

2002 06 28, intervju

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.

Byggnadens historia:

Den fria andliga väckelsen nådde Smögen bl a genom en lärarinna från Göteborg, Hilma Kullgren, som omkring 1866 sändes till Smögen för att undervisa lots- och fyrpersonalens barn. Hon startade också en söndagsskola, dit hon inbjöd alla samhällets barn. Även föräldrarna kom dit och lyssnade och blev gripna av hennes förkunnelse. Predikanter från Göteborgs Missionsförening kom också hit och predikade. Mötena hölls till att börja med i skolan, men snart satte prästen stopp för detta, och mötena fick hållas i hemmen.

I aug 1879 bildades Bohusläns första fria missionsförsamling av sjuutton män på Smögen. Man beslöt också att bygga ett missionshus, och det kunde tas i bruk redan 1880. Smögens omgivning saknar

skog, och timmer till missionshusets stomme köptes därför från Bornö i Gullmaren och fraktades sjöledes till Smögen. Övrigt virke inköptes av två församlingsmedlemmar, som seglade till Fredrikshald i Norge.

I början av 1880-talet kom en ny lärarinna till Smögen. Hon ville motarbeta församlingens verksamhet och hotade barnen med stryk och kvarsittning, om de besökte missionshusets söndagsskola. Några församlingsmedlemmar försökte tala henne tillrätta, men det lyckades inte. Församlingen såg sig då tvungen att 1883 starta en egen skola och anställa en egen lärarinna. De första åren tjänade missionshuset som skolsal, men 1886 byggde man till en mindre sal för undervisningen. Skolverksamheten pågick i 15 år.

Vid sekelskiftet gick sillen till på Västkusten och mycket folk samlades i Smögen. Missionshuset kändes nu alltför trångt, och man beslöt att uppföra en ny och större kyrka. Det gamla missionshuset revs, och man uppförde en ny missionskyrka på samma plats. 1906 togs den nya kyrkan i bruk.

Byggnadsmaterial:

Som framgår av ovanstående var missionshuset en träbyggnad, men i övrigt är inte mycket känt om materialet i byggnaden.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, skola, bibel-skola, ungdomsförening, symöten, sångkör.

Källor:

Smögens missionsförening 40-år, minneskrift 1879-1919.

Minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.

Minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.

Minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

SMÖGENS MISSIONSKYRKA

Smögens Missionskyrka före 1954 års ommålning

Läge:

Sotenäs kommun, Brunnsgatan 7,
Smögen.

Ägare: Smögens Missionsförsamling.

Besök:

2002 06 28, intervju, foto.

Karta över Smögen. Missionskyrkan markerad med rött.

Efter 1958 års ommålning

Entrén

Stora salen som den var 1907 med en enda lampa i taket, en sk strumplykta, som fick firas ner när den skulle tändas. I hörnet står fotogenbehållaren som hör till lampan. Över dörren till lilla salen står devisen, Gud är kärleken.

Estraden före ombyggnaden 1958

Kyrksalen efter ombyggnaden 1958

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.

Byggnadens historia:

Smögens missionskyrka uppfördes 1906 som ersättning för Smögens 1:a missionshus (se vidare beskrivningen av detta).

Kyrkans entré fanns ursprungligen på kyrkans östra gavel, och kyrksalen var utformad så att besökarna satt vända mot den norra långväggen, där det fanns en

estrade med predikstol framför ett bur-språk. I övervåningen fanns en bostad för pastorn. Av foton framgår att byggnaden var målad i mörk färgton med ljust listverk. 1948-49 målades kyrkan om i en enhetlig, ljus färgton.

Församlingens barn- och ungdomsarbete krävde större lokaler, och 1938 iordningställdes en tidigare inköpt lokal på andra sidan Brunngatan för detta ändamål.

Kyrksalen efter ombyggnaden 1984

Kyrksalens fond

1958 återinvigdes kyrkan efter en grundlig renovering, som bl a innebar att kyrksalen ändrades så att estraden flyttades till västra kortväggen. 1964 uppförde församlingen en pastorsbostad strax väster om kyrkan, och pastorslägenheten i kyrkans övervåning kunde tas i anspråk för ungdomsarbetet.

1984 gjordes ytterligare en genomgripande om- och tillbyggnad av kyrkan, varvid hela kyrkobyggnaden lyftes av grundmurarna och tillfälligt placerades omedelbart norr om dessa. Därefter sprängdes berget ut och en ny källarvåning murades upp, på vilken kyrkan därefter lyftes tillbaka. Källarvåningen inrymmer en samlingslokal och kök. Kyrksalen ändrades nu så att estraden kom att ligga vid den östra kortväggen. En dopgrav anordnades, och en ny entré med rymligt kapprum och kyrktorg tillkom. Kyrkan kläddes med plastpanel utvändigt.

En klockstapel har uppförts sydost om kyrkan med en klocka, som ursprungligen funnits på ett fyrskepp.

Byggnadsmaterial:

Grunden var ursprungligen av natursten, byggnadens stomme är av timmer, utvän-

Fondväggens mosaik

Orgel, predikstol och ljushållare

diget beklädd med träpanel, senare utbytt mot plastpanel. Taket är belagt med plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, bibelskola, scouter, juniorförening, ungdomsförening, symöten, sångkör, musikförening, manskör, hornmusikkår. Sommartid har ungdomsläger anordnats i kyrkan.

Källor:

Smögens Missionsförening 40-år, minnesskrift 1879-1919.

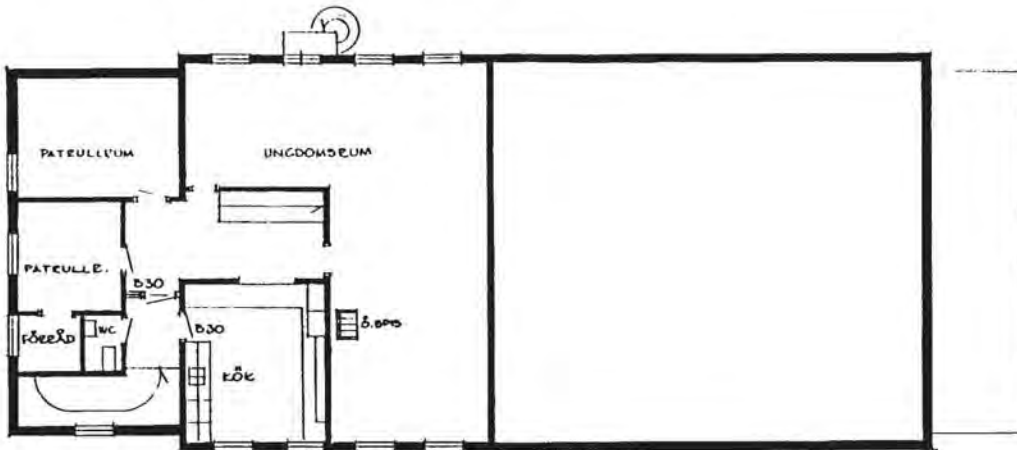
Minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.

Minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.

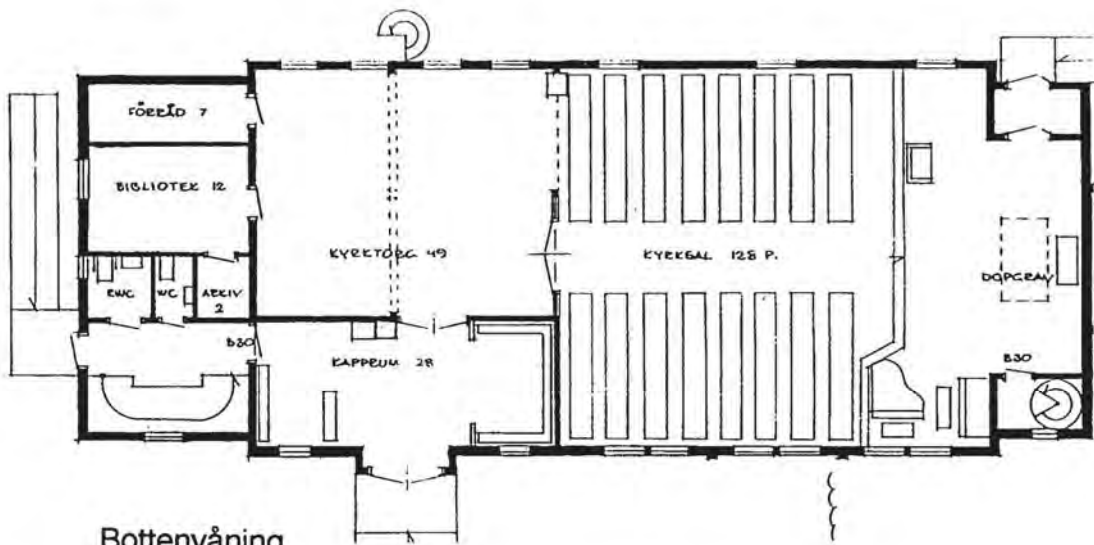
Minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

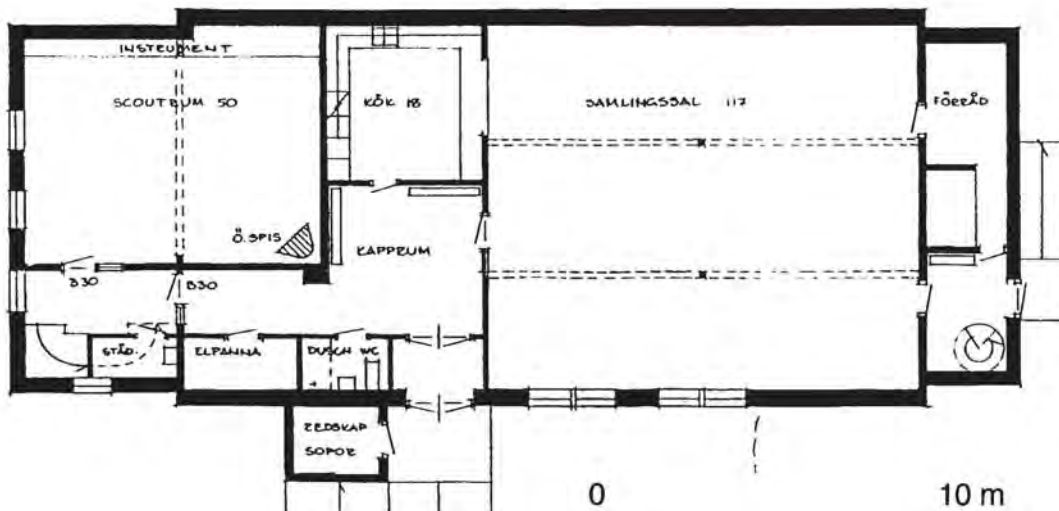
Ungdomsrum i Skärgårdsvåningen en trappa upp

Våning 1 tr

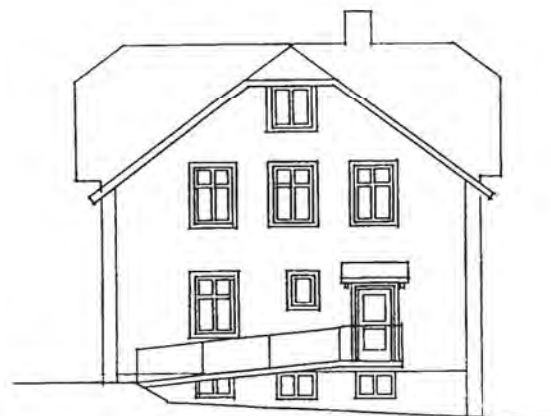
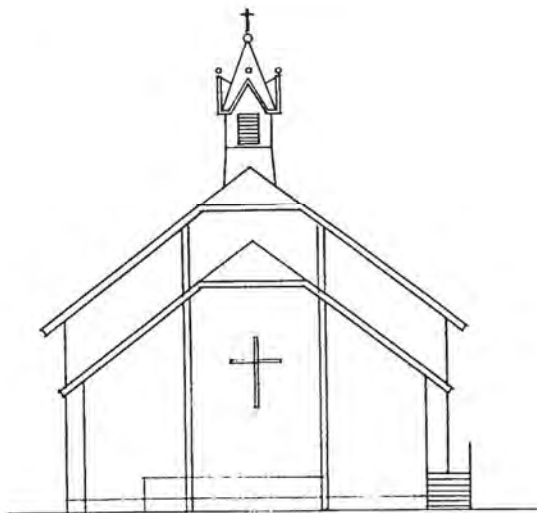
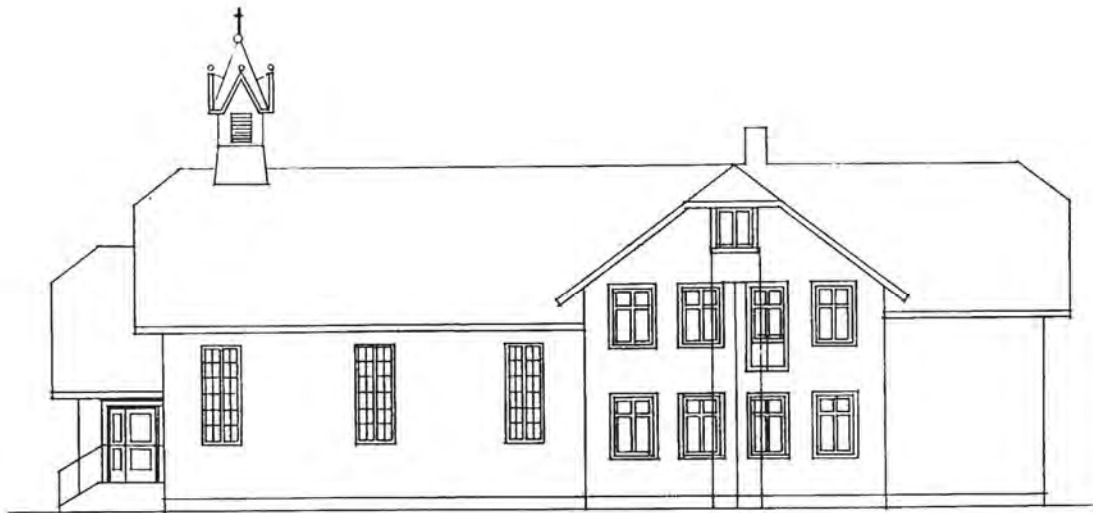
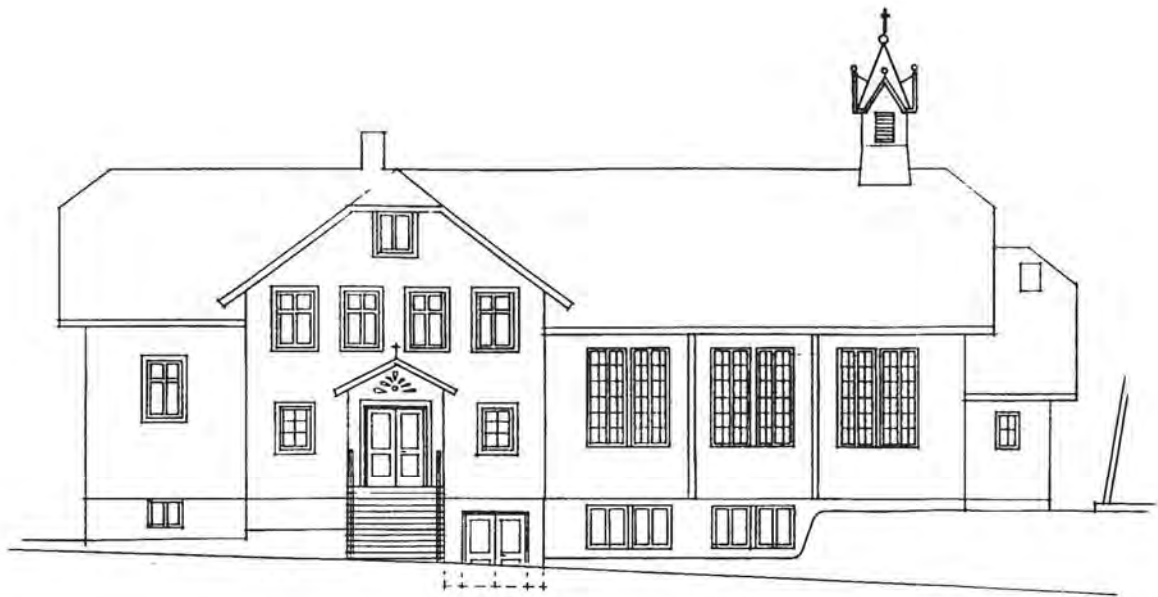
Bottenvåning

Källarvåning

0 10 m

SMÖGENS MISSIONSKYRKA
med 1984 års tillbyggnad

SMÖGENS MISSIONSKYRKA
med 1984 års tillbyggnad

HASSELÖSUNDS "MISSIONSHUS"

Läge:

Sotenäs kommun, Hasselösund.

Karta över Hasselösund. Missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.
Eskil Sewerinsson Smögen.

Byggnadens historia:

Hasselösunds Blåbandsförening uppförde huset 1911 som sin samlingslokal. Smögens Missionsförsamling bedrev verksamhet i lokalen, som en utpost till sin verksamhet i Smögen.

Huset liknade blåbandslokalen på Smögen, men var något mindre. Lokalen rymde cirka 60 personer. 1938 såldes huset till Hasselösunds municipalsamhälle. Huset revs i början av 1980-talet.

Byggnadsmaterial:

Grunden var av natursten, stommen av trä, utvändigt klädd med träpanel, tak av slätplåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, blåbandsmöten.

Källor:

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

VÄJERNS MISSIONSHUS

Läge:

Sotenäs kommun, Väjern.

Karta över Väjern. Missionshuset markerat med rött

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.

Byggnadens historia:

Tre bröder från Väjern var med och bildade Smögens Missionsförsamling 1879, och under de första åren utgjorde medlemmarna på Väjern en krets i Smögens Missionsförsamling. 1901 bildades Väjerns Missionsförsamling av 16 medlemmar. 1907 inköptes en fiskarstuga på Väjern.

Stugan iordningställdes till missionshus med plats för cirka 50 personer.

Efter ett tjugotal år uppstod splittring i församlingen, då några medlemmar övergick till pingstvännerna. Endast fem medlemmar återstod, och dessa hade inte möjlighet att genomföra en nödvändig renovering av missionshuset utan vände sig till Smögen för att få hjälp.

Missionsförsamlingen på Smögen övertog då ansvaret för ägandet av missionshuset, och medlemmarna från Väjern bildade 1935 en krets i Smögens Missionsförsamling.

1957 - 58 rustades missionshuset upp, men efter några år lades verksamheten ner och 1970 såldes huset. Det är numera rivet.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster.

Källor:

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

GRAVARNE MISSIONSHUS

Läge:

Sotenäs kommun, Nygatan, Kungshamn.

Karta över Kungshamn. Gravarne Missionshus markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.

Byggnadens historia:

Sedan Smögens Missionsförsamling bildats 1879 har församlingen bedrivit verksamhet i näraliggande områden. Bl a besökte församlingsmedlemmarna Gravar-

ne, där man anordnade möten och predikade, och här bildades en krets av Smögens Missionsförsamling. Några bröder Erlandsson, som tillhörde församlingen, upplät ett magasin nere vid bryggan, där möten fick hållas. 1906 byggdes Gravarne Missionshus med stöd av vännerna på Smögen. Tillsammans med Tången, där ett missionshus uppförts 1890, bildade man 1911 Kungshamns Missionsförsamling. Församlingen hade vid bildandet ett 30-tal medlemmar.

1955 planerade man för en renovering av missionshuset i Gravarne, men beslöt i stället att uppföra ett nytt missionshus i norra delen av Kungshamn. Det gamla missionshuset såldes och är nu rivet.

Byggnadsmaterial:

Grunden av natursten, stomme av trä utvändigt klädd med träpanel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster.

Källor:

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

TÅNGENS MISSIONSHUS

Tångens Missionshus ombyggt till sommarbostad

Läge:

Sotenäs kommun, Tången, Kungshamn.

Karta över Tången. Missionshuset markerat med rött.

Besök:

2002 06 27, foto, uppmätning, intervju.

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1890 som en utpost till Smögens Missionsförsamling.

En av smögenborna, C James Andersson, var född på Tången och han var en av de drivande krafterna vid bygget.

Missionsvännerna i Tången och Gravarne bildade 1911 tillsammans en egen församling med namnet Kungshamns Missionsförsamling.

Verksamheten i Tångens missionshus är numera nedlagd och huset har försålts till en privatperson, som byggt om det till sommarbostad.

Byggnadsmaterial:

Grunden av natursten, stommen av trä, utvändigt klädd med träpanel, taket av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

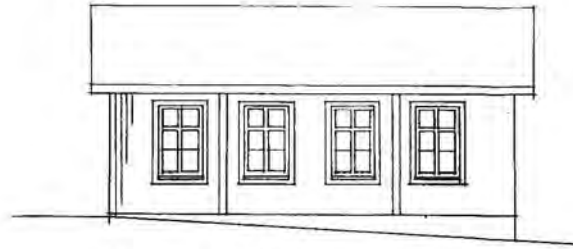
Gudstjänster.

Källor:

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.

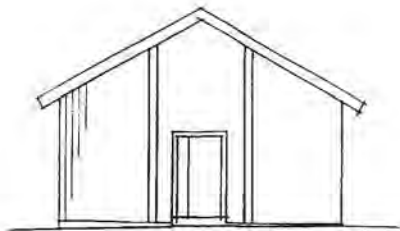
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

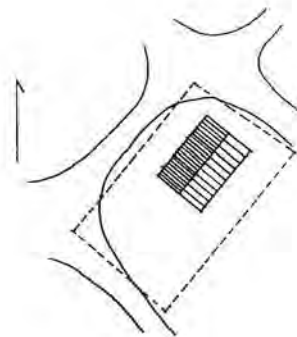
FASAD MOT NORDVÄST

PLAN

FASAD MOT NORDÖST

SITUATIONSPLAN

TÅNGENS MISSIONSHUS
Rekonstruktionsritning
Skala 1:200 2002 08 22/ SF

KUNGSHAMNS MISSIONSHUS

Kungshamns Missionshus ombyggt till uthyrningsrum

Läge:

Sotenäs kommun, hörnet av Sandbogegatan och Tonfiskgatan

Ägare: privatperson

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.

Byggnadens historia:

1955 flyttade Kungshamns Missionsför-

samling sin verksamhet från Gravarnes Missionshus på Nygatan i Kungshamn till Kungshamns Missionshus, som församlingen uppförde på Sandbogegatan i norra delen av Kungshamn. Missionshuset rymde cirka 50 personer. Nu har verksamheten lagts ner, och de få kvarvarande församlingsmedlemmarna anslöt sig till missionsförsamlingen på Smögen. Huset såldes och byggdes om till rumsuthyrning.

Byggnadsmaterial:

Grunden är av stenmaterial, stommen av trä, utvändigt klädd med asbestcementskivor, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

Minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.

Minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

HOVENÄSETS MISSIONSHUS

Hovenäsets missionshus ombyggt till bostad. Den södra delen av missionshuset, inklusive tornbyggnaden har rivits.

Läge:

Sotenäs kommun, Hovenäset.

Karta över Hovenäset. Missionshuset markerat med röd färg.

Besök:

2002 06 27, foto, uppmätning, intervju.

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.

Byggnadens historia:

1884 bildade Smögens, Björkö och Strömstads missionsförsamlingar Bohusläns

Missionsförening. Denna medverkade bl a till att missionshus byggdes. Till dessa hörde missionshuset på Hovenäset. En av de drivande krafterna var C James Andersson från Smögen. Verksamheten är numera nedlagd, och huset har sålts till en privatperson, som byggt om det till sommarbostad. Missionshuset hade ursprungligen en tornbyggnad, men den är numera rivin. Resten av huset finns kvar.

Byggnadsmaterial:

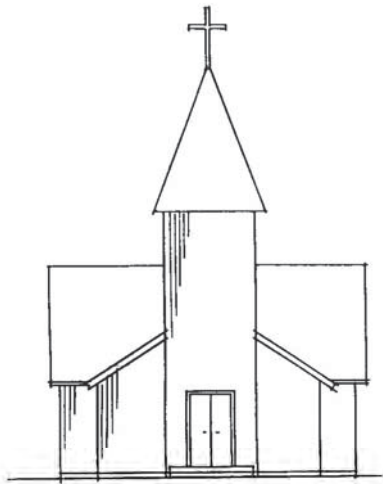
Grunden var av natursten, stommen av trä, utvändigt klädd med träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

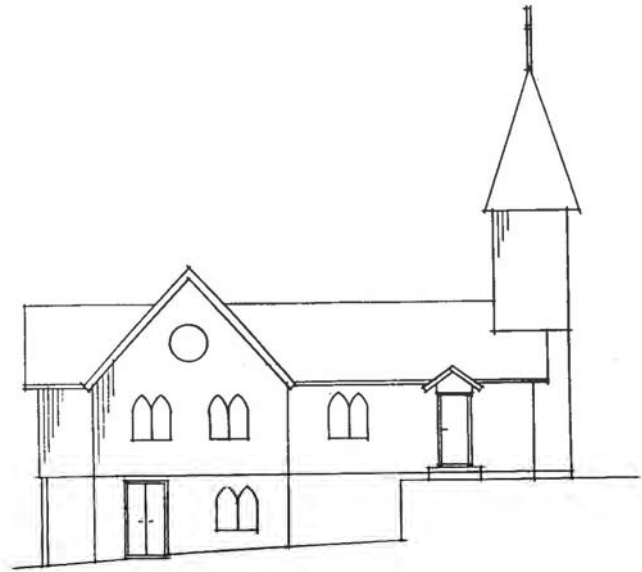
Gudstjänster.

Källor:

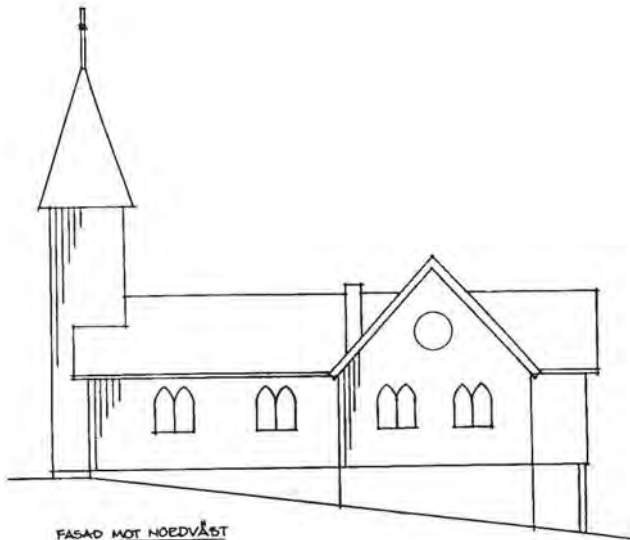
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

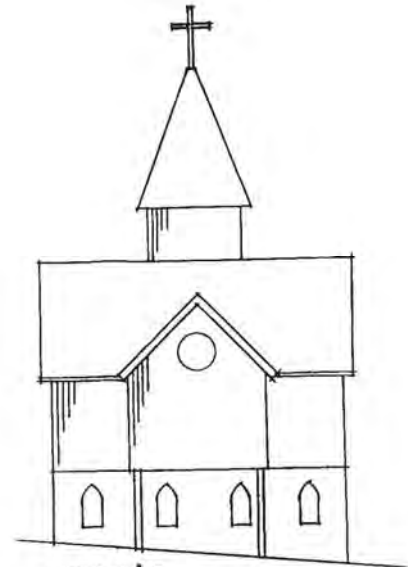
MOT NÖRDOST

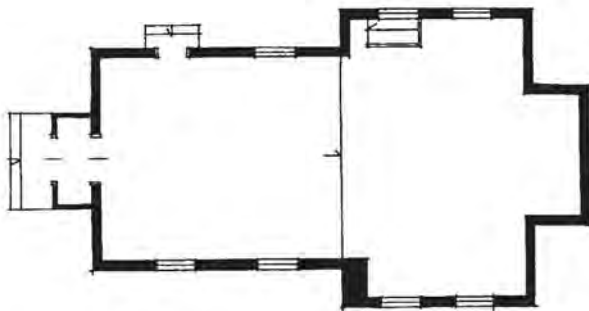
MOT SYDOST

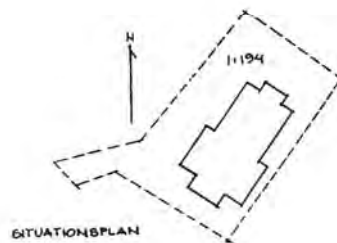
FASAD MOT NÖRNVÄST

MOT SYDVÄST

PLAN

SITUATIONSPLAN

HOVENÄSETS MISSIONSHUS
 efter uppmättningsritning av G Olén
 Skala 1:200 2002 08 27/ SF

HÅLE MISSIONSHUS

Missionshuset är numera konstnärsateljé och sommarbostad.

Läge:

Sotenäs kommun, Hålebacka, Hål , på en berghylla omedelbart norr om vägen mot Bohus-Malmön, 0,5 km efter Örns samhälle.

Fastighetsbeteckning: Håle 2:2.

Ägare: Privatperson.

Besök:

2002 07 01 foto, intervju.

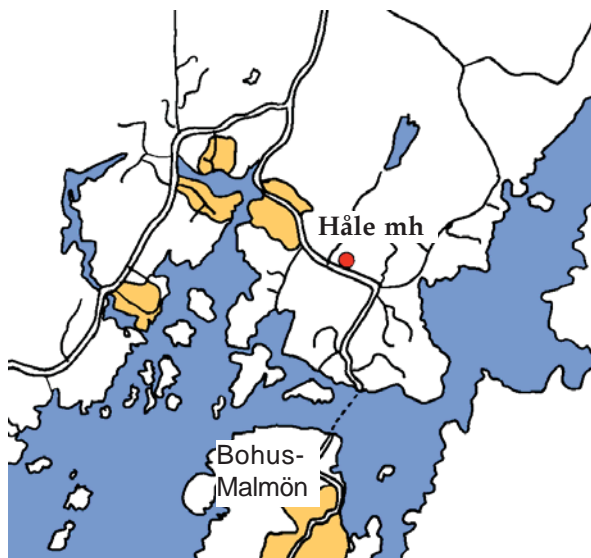
Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.

Eva Teorell, Stockholm.

Byggnadens historia:

Byggnaden uppfördes ursprungligen av stenarbetarna på orten, som ett folkets hus. Tomten hade ställts till förfogande av

en bonde, som ansåg att den bergiga tomten inte hade något värde ur jordbrukssynpunkt. 1938 byggdes ett nytt och

När huset byggdes om från folkets hus till missionshus fick det både torn och spetsbågiga kyrkfönster

modernare folkets hus på en tomt några hundra meter västerut. Det gamla huset såldes då till "missionsfolket", vilket sannolikt var Bohusläns Missionsförening. Huset byggdes om grundligt. Det fick ett brantare tak, fönstren byttes ut till spetsbågiga kyrkfönster, som möjligen hämtats från någon annan kyrkobyggnad, och ett högt torn byggdes. Kyrkbänkarna bestod av biografbänkar med plyschklädsel från en nedlagd biograf.

Byggnaden består av ett rum på 9 X 9 meter. Utefter ena långväggen finns en utbyggnad med kök m m. Huset saknar vatten och avlopp.

Verksamheten tycks ha varit ganska ringa. 1965 var den helt nedlagd och huset hyrdes ut till den nuvarande ägaren, som senare inköpte fastigheten. Den användes nu som konstnärsateljé och sommarbostad. Utvändigt har byggnaden i stort sett behållit sitt utseende från missionshus-tiden.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd med träpanel, tak av tegel och slätplåt.

Verksamhet i byggnaden: Gudstjänster.

Kyrkporten

Fasad mot väster

Entrén från öster

BOHUS-MALMÖNS MISSIONSHUS

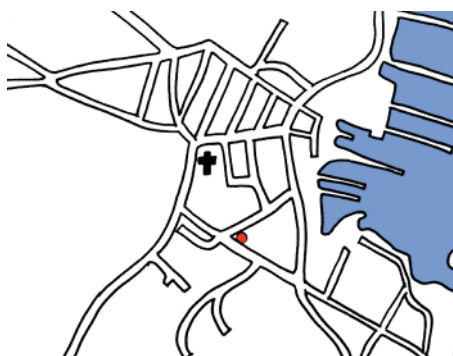
Bohus-Malmöns Missionshus efter ombyggnad till bostadshus

Läge:

Sotenäs kommun, Tennisvägen 5 , Bohus-Malmön.

Fastighetsbeteckning: Malmön 1:440

Ägare: Sven Olofsson, Järfälla.

*Karta över Malmöns centrala del.
Missionshuset markerat med rött.*

Besök:

2002 07 01, foto, uppmätning, intervju.

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen och Sven Olofsson, Järfälla.

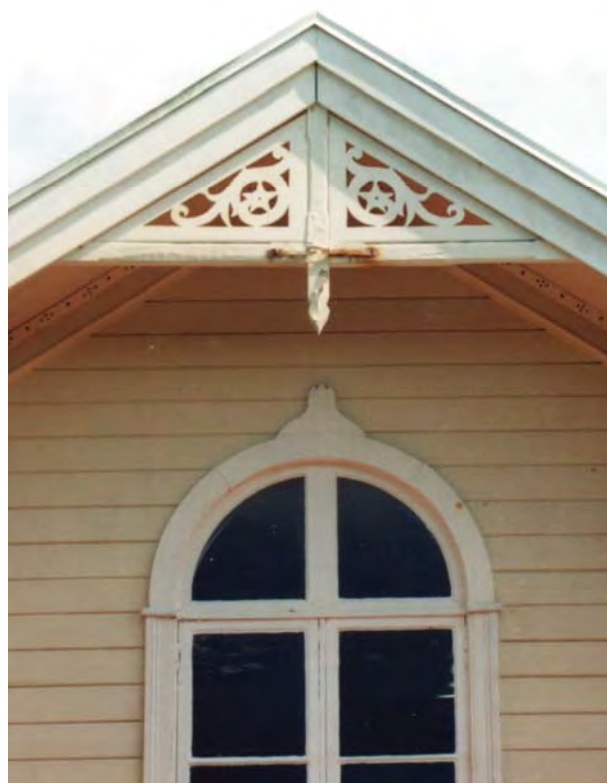
Gammal bild från berget

Missionshusets entré

Från Väster

Gavelspetsen

Byggnadens historia:

Missionsförsamlingen på Smögen anordnade missionsmöten på Malmön. Man samlades i en skolsal som "bolaget" d v s Stenhuggeriföretaget Kullgrens Enka ställt till förfogande. 1892 kunde en missionsförsamling bildas på ön av tio personer. 1901 byggde församlingen tillsammans med blåbandsföreningen på ön ett missionshus. År 1938 övergick huset helt i församlingens ägo. På 1970-talet hade verksamheten upphört och församlingen upplöstes. Huset övergick då i Västkustens missionsförenings ägo. 1979 övertog Smögens missionsförsamling ägandet av missionshuset och bedrev verksamhet där

Entrédörren

under några år, främst i form av scoutarbete. Omkring 1985 lades även denna verksamhet ner, och huset såldes till en privatperson, som byggde om huset till sommarbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd med träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, ungdomsläger.

Källor:

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

Från söder

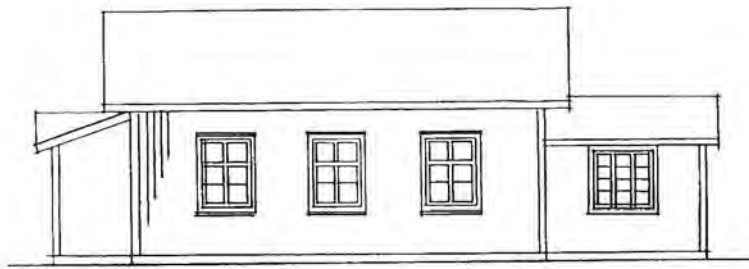
Gammal lampa från missionshustiden

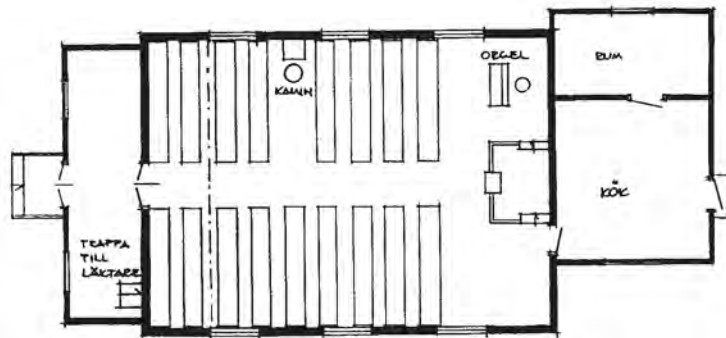
Dörren från kapprummet till kyrksalen

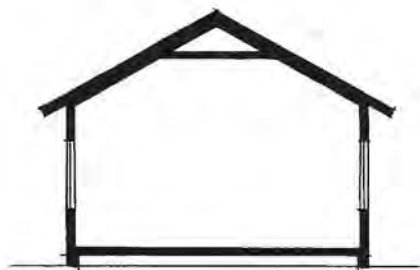
Takkrona från det gamla missionshuset

FASAD MOT SYDVÄST

PLAN

SEKTION

FASAD MOT NORDVÄST

MALMÖNS MISSIONSHUS
 Rekonstruktionsritning
 Skala 1:200 2002 10 18/SF

HUNNEBOSTRANDS MISSIONSHUS OCH BETEL

Betel i Hunnebostrand

Läge:

Sotenäs kommun, Hunnebostrand.

Karta över Hunnebostrand. Betel markerat med röd färg. Missionshusets läge är okänt.

Besök:

2002 07 15, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.

Byggnadens historia:

I minnesskrifterna från Smögens Missionsförsamling berättas hur missionshuset i Hunnebostrand kommit till:

Missionsvännerna på Smögen reste även till Hunnebostrand för att predika evangelium. Möten hölls i stugorna, men

efterhand blev trängseln för stor, och man beslöt att bygga ett missionshus. Insamling gjordes, och vännerna från Smögen gjorde vad de kunde, och snart stod missionshuset färdigt och verksamheten blomstrade.

Baptisterna från Uddevalla började mer och mer besöka Hunnebostrand, och missionshuset ställdes till deras förfogande. Då baptisterna planerade för en mer regelbunden verksamhet med egen pastor, beslöt missionsvännerna på Smögen att överlåta missionshuset till baptisterna med det förbehållet, att Smögens Missionsförsamling aldrig skulle nekas att hålla möte där. I minnesskriften ges inga upplysningar om när detta hände, ej heller var detta första missionshus låg.

Minnesskriften från Hunnebostrands Baptistförsamlings 100-årsjubileum ger denna bild av händelseförloppet:

Hunnebostrand nåddes av den evangeliska väckelsen i slutet av 1860-talet genom en skollärare Görilin. I hans hem hölls också möten med predikanter från Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och Svenska Missionsförbundet. 1892 kom baptistpastor Länsberg från Bohusläns Skärgårdsmission till Hunnebostrand där han döpte några troende, vilka anslöts till Baptistförsamlingen i Uddevalla. Eftersom

avståndet var stort till Uddevalla bildade de troende i Hunnebostrand en egen församling 1895.

1899 bestod församlingen av 10 medlemmar.

1901 hyrdes ett hus för mötesverksamheten. 1902 köpte församlingen en tomt och uppförde det kapell, som fortfarande används av församlingen. Kapellet fick namnet Betel.

Källor:

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

Minnesskrift vid Hunnebostrands Baptistförsamlings 100-årsjubileum 1996.

Kyrksalen i Betel

Kyrksalen från estraden. Till höger syns vikoäggen mot lilla salen

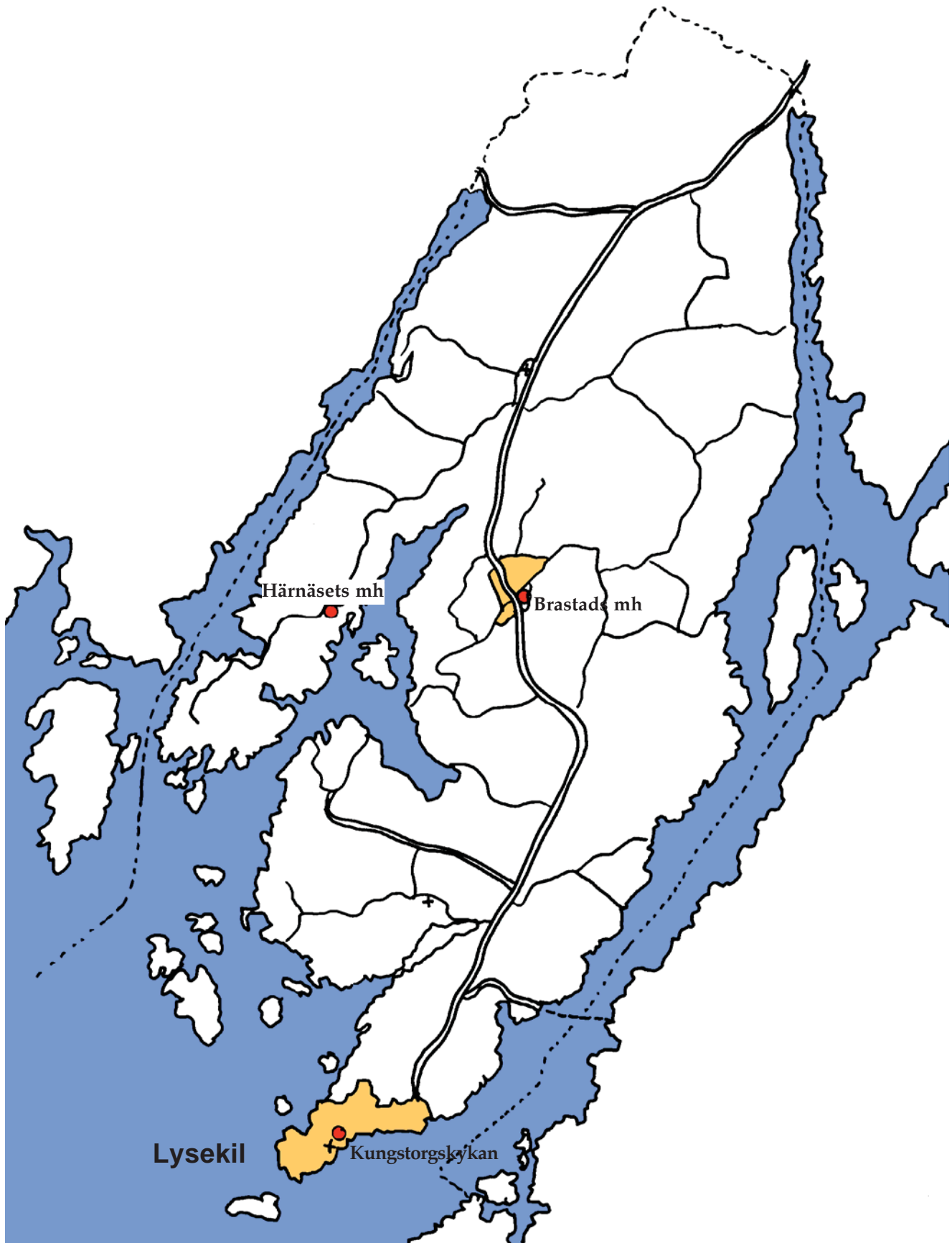
Predikstolen med antependium

MISSIONSHUS I LYSEKILS KOMMUN

Lysekils Missionshus
Kungstorgskyrkan
Brastads Missionshus
Härnäsets Missionshus

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMF
Stig Florén 2003*

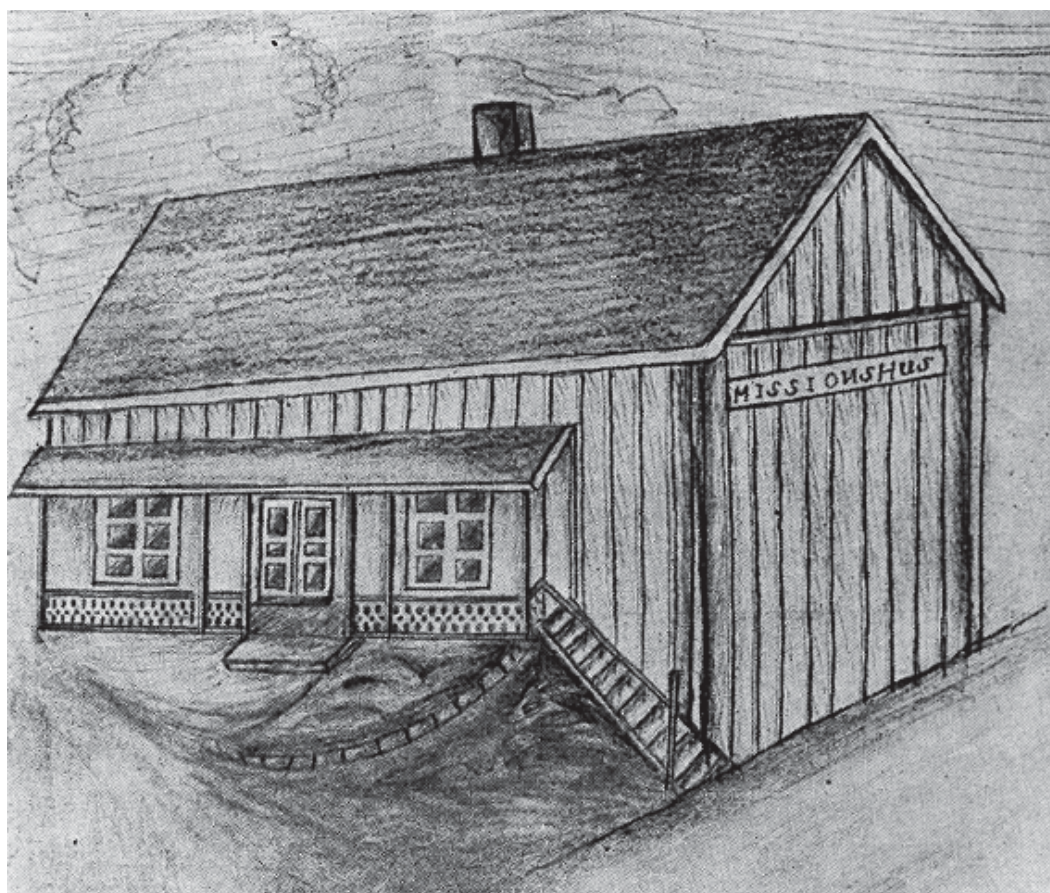

Missionshus i Lysekils kommun

Missionshus och missionskyrkor i Lysekils kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Lysekils Missionshus	1887	1906	100	Rivet
2	Kungstorgskyrkan	1906		300	I funktion
3	Brastads Missionshus	1917	1982	50	Rivet
4	Härnäsets Missionshus	1916	1960-talet	50	Sommarbostad

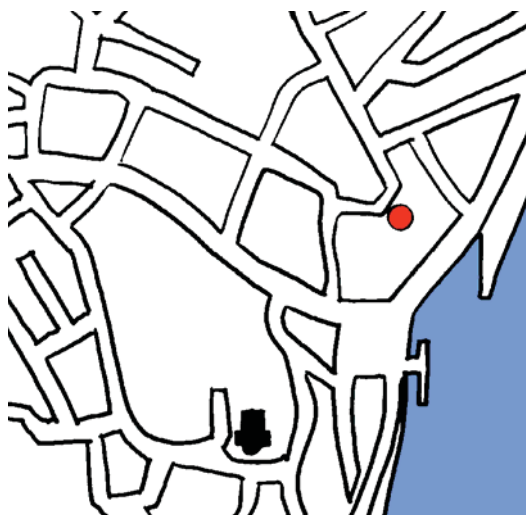
LYSEKILS MISSIONSHUS

Gammal teckning visande det första missionshuset i Lysekil

Läge:

Lysekils kommun, Kungstorget 10,
Lysekil.

Karta över Lysekil. Missionshuset markerat med rött.

Besök:

2002 07 05, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.
Robert Rödström, Lysekil.

Byggnadens historia:

Smögens missionsvänner gjorde predikoresor till Lysekil med början på 1880-talet eller möjligen ännu tidigare. Något missionshus fanns inte, men källarmästare Göthberg hyrde ut en sal i gästgivargården. När källarmästaren emellertid fick klart för sig att missionsvännerna var nykterhetsvänliga stängde han dock snabbt lokalen.

Man blev nu tvungen att skaffa sig en egen lokal. Smögens Missionsförsamling inköpte 1887 ett magasin för 1200 kronor. I köpet ingick trävirke, som förvarats i magasinet, och det användes nu till att ställa huset i ordning. Man beslöt att huset skulle inredas likt missionshuset på Smögen, med den ändringen att en plattform skulle byggas vid främre gaveln.

Pastor Julius Dahlöf, Bohusläns Missionsförenings predikant, bodde på Smögen och var en av de drivande krafterna vid färdigställandet av missionshuset.

1890 bildades Lysekils Missionsförsamling av 21 personer. Året efteråt inköpte församlingen missionshuset för 1800 kronor.

I Lysekils Missionsförenings 40-års-skrift kan vi läsa hur P G A Holm upplevde missionshuset vid sin ankomst till Lysekil 1895:

”Vid vårt första inträde i församlingens gamla hem(gamla missionshuset) blevo vi även rätt så överraskade. Ett gammalt omändrat magasin vid slutet av en bakgata med låga fönster, obekväma bänkar och en enkel plattform, allt i mörka färger, utgjorde Missionskyrkan. Jag tänkte: ”Kan Gud bo här och möta med sina välsignelser? Finns det verkligen några nutidsmänniskor, som vill komma hit och höra Guds ord?” Men lokalen, som rymde ett hundratal personer, fylldes till sista plats. ”

1901 var det gamla missionshuset i behov av en genomgripande reparation, och man började planera för detta. 1902 fick församlingen genom testamente 10.000 kronor. Detta gjorde att man istället satsade på att bygga en ny kyrka, och 1906 revs det gamla missionshuset för att ge plats för den nya Immanuelskyrkan.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, syförening, söndagsskola, ungdomsförening.

Källor:

Lysekils Missionsförening under 40 år, 1890 - 1930, minnesskrift.

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

KUNGSTORGSKYRKAN LYSEKIL

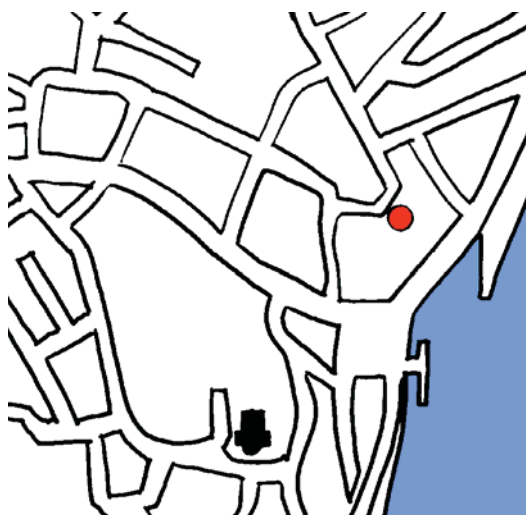

Kungstorgskyrkan från sydväst

Läge:

Lysekils kommun, Kungstorget 10,
Lysekil.

Ägare: Lysekils Frikyrkoförsamling.

*Karta över Lysekil, Kungstorgskyrkan
markerad med rött*

Besök:

2002 07 05, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.
Robert Rödström, Lysekil.

Byggnadens historia:

Lysekils Missionsförsamling bildades 1890. Församlingens första missionshus var 1901 i behov av en genomgripande reparation, och man började planera för detta. 1902 fick församlingen genom testamente 10.000 kronor. Detta gjorde att församlingen 1905 beslöt att istället bygga ett nytt missionshus. En byggnadskommitté tillsattes, som utarbetade två olika förslag, och församlingen beslöt att inhämta kostnadsförslag på båda. Byggmästare Gust. Nihlmark från Göteborg kom då in med ett delvis ändrat förslag till nytt missionshus, som godkändes av församlingen. Arbetena påbörjades 1906, genom att det gamla missionshuset flyttades till tomtens östra gräns för att ge plats för det nya missionshuset, som stod färdigt i december 1906 och fick namnet Immanuelskyrkan. Det gamla missionshuset såldes

för avflyttning.

Vid slutet av 1920-talet genomgick kyrkan en fullständig renovering med om målning både in- och utvändigt.

Omkring 1985 påbörjades ett samtal mellan missionsförsamlingen och baptistförsamlingen i Lysekil om ett samgående. Baptistförsamlingens gudstjänstlokal skulle rivas för att ge plats för ett nybygge, och församlingen måste ta ställning till hur lokalfrågan skulle lösas. De båda församlingarna beslöt då att gå samman och bildade Lysekils Frikyrkoförsamling och satsade på en renovering av Immanuelskyrkan. I samband med detta gjordes också en tillbyggnad med ett entréutrymme. Kyrkans namn ändrades till Kungstorgskyrkan.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, ut- och invändigt klädd med liggande träpanel, tak av slätplåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, syförening, söndagsskola, scouter, ungdomsförening.

Källor:

Lysekils Missionsförening under 40 år, 1890 - 1930, minnesskrift.

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 70-årshögtiden 1949.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

Kyrkans gamla entré

Kyrkan från nordost, med den nya entrén

Kyrksalen

Kyrksalen från estraden

På läktaren finns de gamla kyrkbänkarna kvar

Församlingens egna konstnärer har smyckat kyrksalen.
Från vänster: Lena Andersson, Birgitta Tjernbo, Gunnar Jansson och Helge Andersson.

Den gamla orgeln i kyrksalen

"Sackeushyllan" i lilla salen

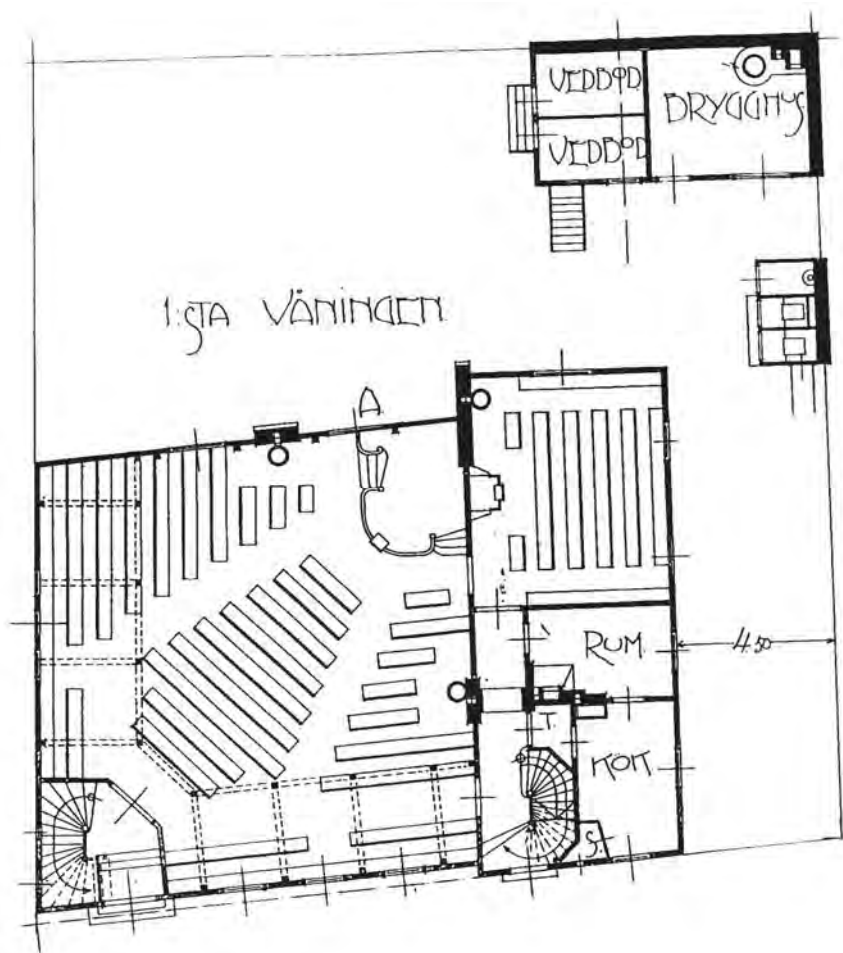
Lilla salen

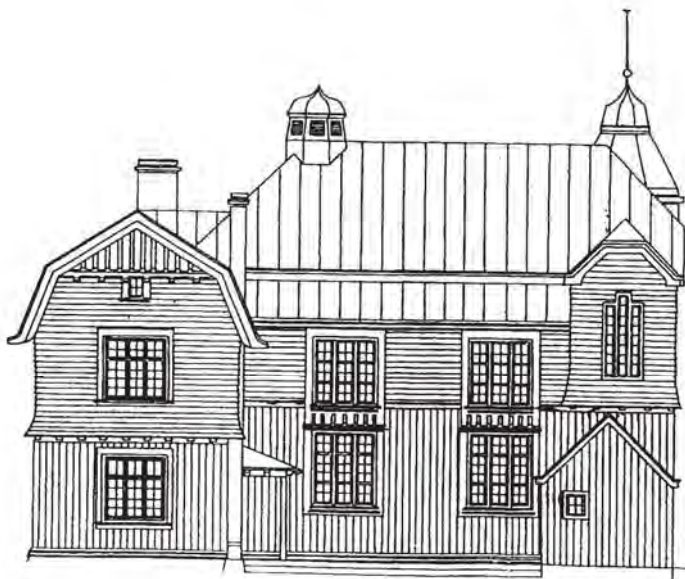
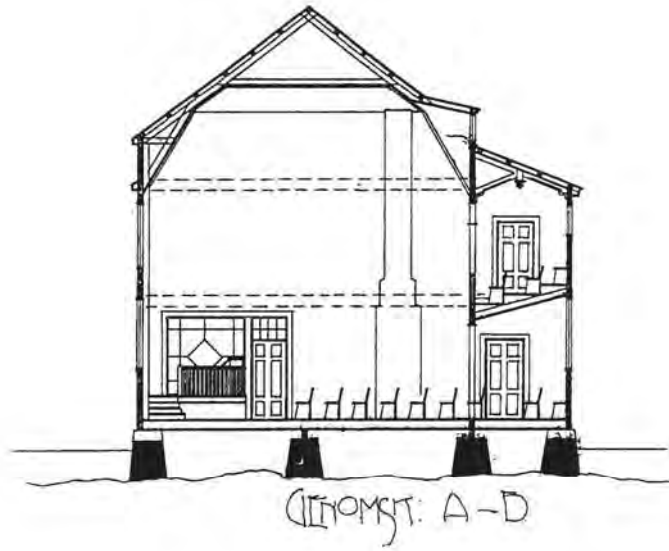
Köket sett från lilla salen.

Th
Tavla skuren i trä av Karl Villy Johnsson.
Tavlan visar bankskutan Immanuel från
Smögen, som smögenborna använde vid sina
första "missionsresor" till Lysekil

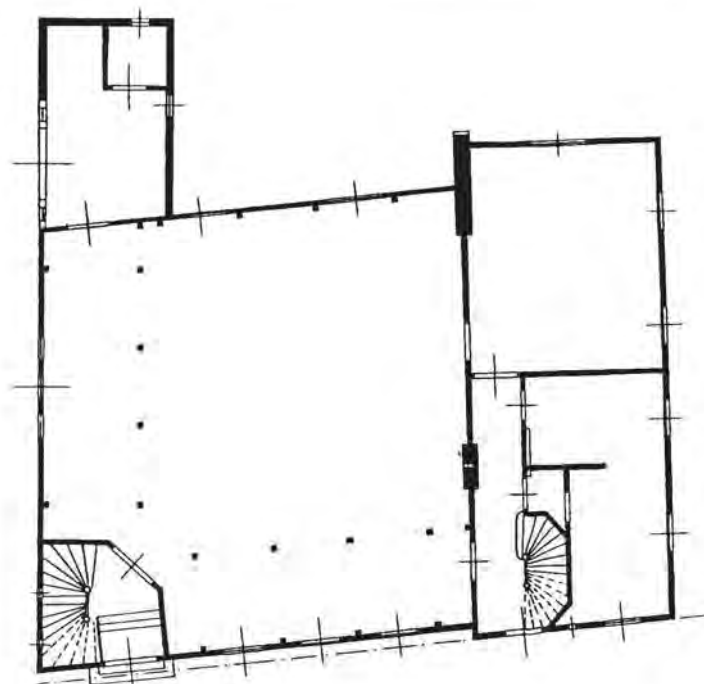

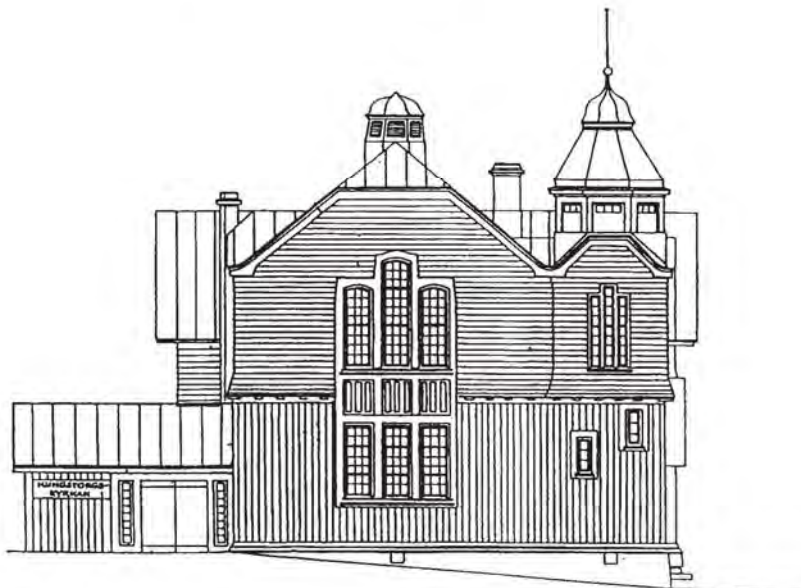
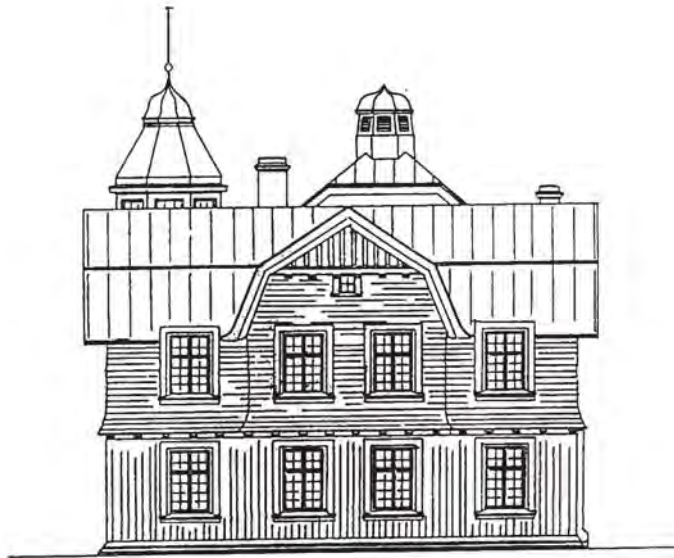
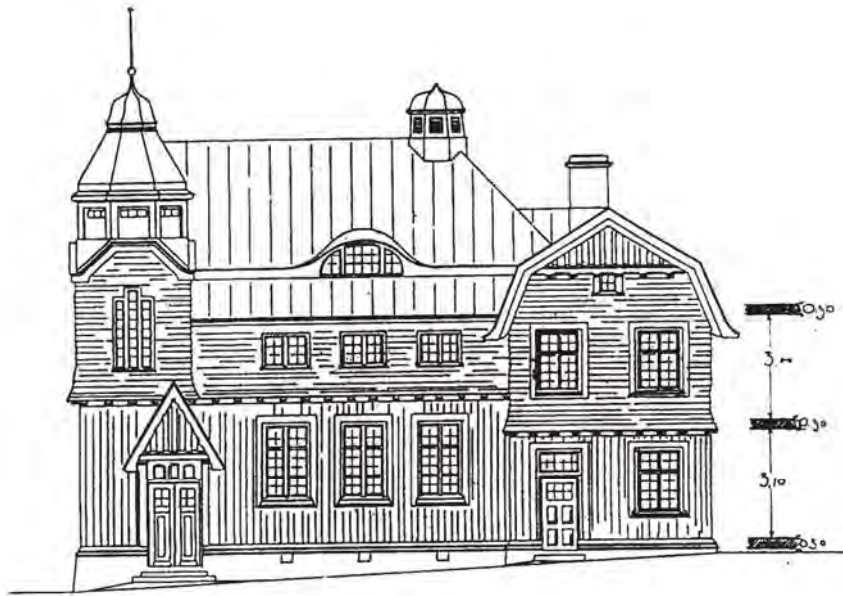
Från originalritningarna till
Immanuelskyrkan, Lysekil
 senare kallad Kungstorgskyrkan

Från originalritningarna till
Immanuelskyrkan, Lysekil
 senare kallad Kungstorgskyrkan

Ritning visande om- och tillbyggnaden
 på 1980-talet

Från originalritningarna till
Immanuelskyrkan, Lysekil
 senare kallad Kungstorgskyrkan

BRASTADS MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset från norr

Läge:

Lysekils kommun, Brastads samhälle, omedelbart öster om järnvägs korsningen i centrum.

Karta över Brastad

Besök:

2002 07 05, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Robert Rödström, Lysekil.

Missionshuset från väster

Byggnadens historia:

Lysekils Missionsförsamling inköpte 1915 en fastighet vid Lökebackens järnvägsstation (i nuvarande Brastads samhälle) för 3550 kronor. Fastigheten var bebyggd med ett mindre bostadshus, som församlingen ställde i ordning till möteslokal. 1916 anskaffades ritningar för en ny, rymligare lokal. Insamlingar gjordes och ett nytt missionshus uppfördes. Det stod klart i december 1917 och fick namnet Immanuelskapellet. Bidrag till bygget hade erhållits från hela Bohuslän. Tomten var så stor, att det ursprungligen inköpta

Vy från berget öster om Brastad. Missionshuset syns till vänster i bilden.

Interiör från missionshuset

huset kunde avstyckas och säljas för samma summa som fastigheten ursprungligen betingad, 3550 kronor.

I slutet av 1920-talet fick kapellet fullständig brädklädsel utvändigt och målades in- och utvändigt.

Kapellet är numera rivet och tomten har iordningställts till park.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, ut- och invändigt klädd med träpanel, tak av slätplåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, scoutverksamhet.

Källor:

Lysekils Missionsförening under 40 år, 1890 - 1930, minnesskrift.

HÄRNÄSETS MISSIONSHUS

Härnässets Missionshus ombyggt till sommarbostad

Läge:

Lyekils kommun, Härnäset, 7 km sydväst om Bro kyrka, omedelbart sydost om vägen mot Näverkärr.

Ägare: Jan Lepp, Karlstad.

Karta över Härnässet. Missionshuset markerat med rött.

Besök:

2002 07 05 foto, uppmätning, intervju.

Uppgiftslämnare:

Rune Johansson, Smögen.
Robert Rödström, Lysekil.

Byggnadens historia:

Smögenborna företog missionsresor även till Härnässet. Församlingsordföranden V E Stranne gjorde många resor dit med lotsbåten och höll möten. 1916 byggdes ett missionshus på Härnässet, varvid Stranne var en drivande kraft. På 1960-talet lades dock verksamheten ned, och missionshuset såldes. Huset har därefter byggts om till bostadshus.

Byggnadsmaterial:

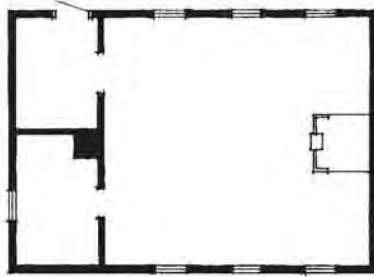
Grund av natursten, stomme av trä, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

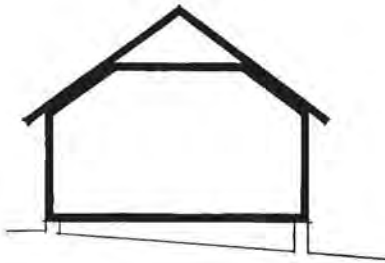
Gudstjänster.

Källor:

Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 60-årshögtiden 1939.
Smögens Missionsförsamlings minnesskrift vid 100-årsjubileet 1979, Erik Nilzon m fl.

PLAN

SECTION

Härnäsets Missionshus

Rekonstruktionsritning

skala 1:200

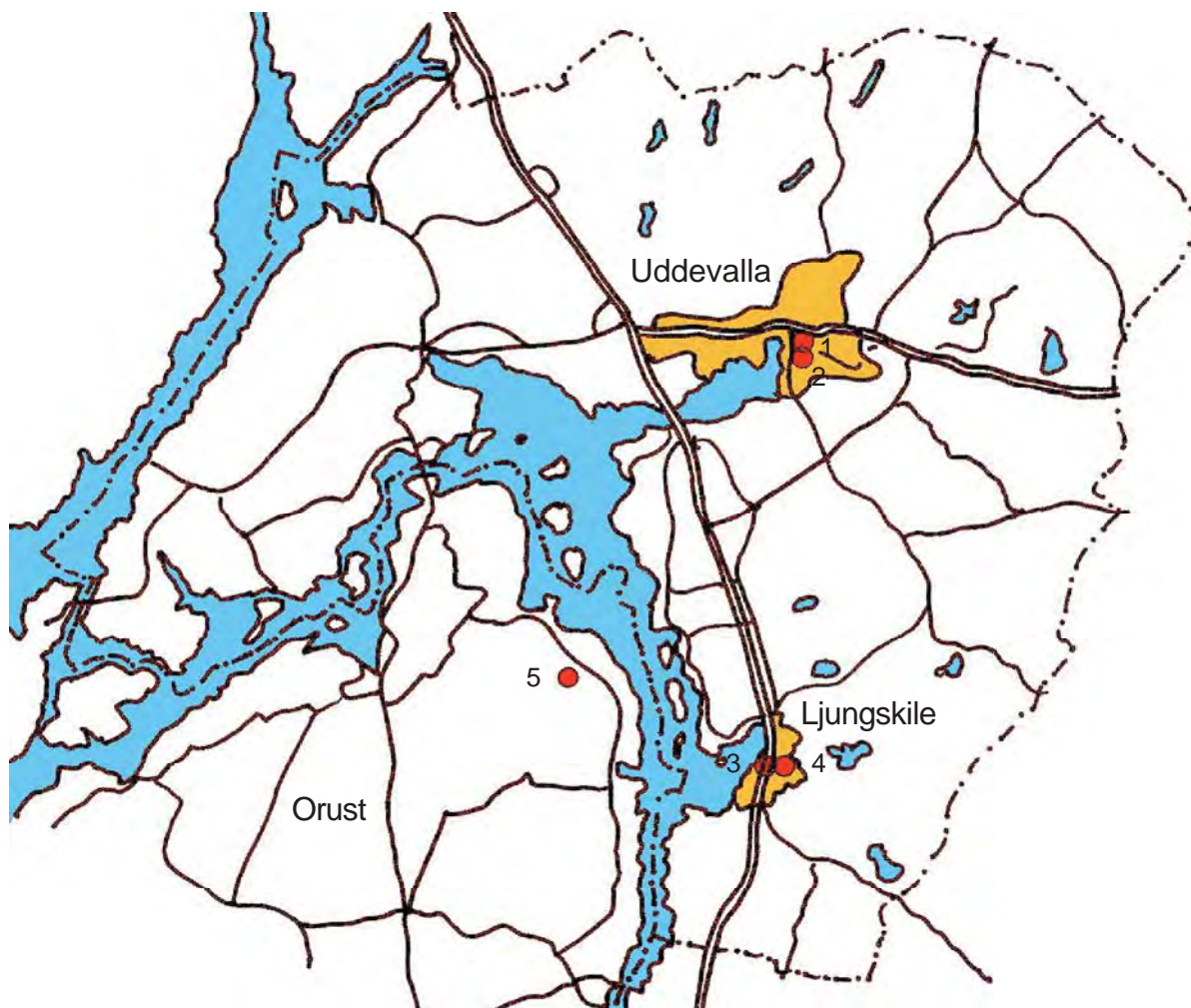
2002 08 26/ SF

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **UDDEVALLA och ORUST**

Uddevalla Missionskyrka
Södertullskyrkan
Ljungskile Missionskyrka
Hällebergskyrkan
Myckleby Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 1997 - 2009*

Uddevalla och Orust

Missionshus och missionskyrkor som är eller har varit anslutna till SMF / SMK

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Uddevalla Missionskyrka	1896	1986	130	Frikyrka
2	Södertullskyrkan	1970	-	100	I bruk
3	Ljungskile Missionskyrka	1910	1976	60	Riven
4	Hällebergskyrkan	1976	-	50-100	I bruk
5	Myckleby Missionshus, Orust	1919	1970	80	Bostad

UDDEVALLA MISSIONSKYRKA

Uddevalla Missionskyrka 2008.

Läge:

Uddevalla kommun, Lilla Norrgatan 9, Uddevalla.

Fastighetsbeteckning: Kv Hvitfeldt 2.

Ägare: Ursprungligen Uddevalla Missionsförsamling, numera tidningen Bohusläningen.

Karta över centrala Uddevalla, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia:

Den frikyrkliga väckelsen nådde Uddevalla på 1870-talet. 1878 bildade den lilla troende gruppen "Den Christna Lutherska Missionsföreningen i Uddevalla", föregångare till missionsförsamlingen. Möten

Emanuelskyrkans ursprungliga exteriör.

anordnades i hemmen i staden, men efterhand som antalet besökare ökade, blev utrymmena för trånga. Församlingen hyrde därför övervåningen på ett magasin nära hamnen. Efter några år var man tvungen att flytta och hyrde då in sig i godtemplarlogen Vikings lokal i staden.

Kyrksalen 1985.

Kyrksalens ursprungliga utseende.

Kyrksalen på 1950-talet.

Inte heller här var det möjligt att stanna mer än ett par år, och församlingen beslöt därför på våren 1894 att bygga en egen kyrka.

Tanken var inte ny, för redan 1891 hade församlingen börjat samla pengar till en egen lokal. Tomtfrågan vållade problem, då ingen vill sälja till "de af de högkyrkliga så illa sedda separatisterna". Till slut, i oktober 1894, lyckades församlingen dock förvärva en välbelägen tomt på Lilla Norrgatan. Arkitekt Eugen Thorburn från Göteborg anlätades för att projektera kyrkan. I februari 1896 invigdes byggnaden, som fick namnet Emanuelskyrkan. Namnet ändrades 1945 till Missionskyrkan.

1919 byggdes kyrkan till med en samlingsal i övervåningen. Under 1960-talet fick kyrksalen nya bänkar och en ny orgel. 1969 byggdes kyrkan till med en lokal för ungdomsarbetet, SMU-gården.

1985 gick församlingen samman med Uddevalla Baptistförsamling och bildade Uddevalla Frikyrkoförsamling, som förlade sin verksamhet till Södertullskyrkan, som 1970 hade uppförts av baptistförsamlingen vid Asplundsgatan i Uddevalla. Missionskyrkan såldes till tidningen Bohuslänningen. Lokalerna har därefter använts till loppmarknad, konstgalleri, kontor, fotoateljé, musikkafé och därefter återigen ändrade till gudstjänstlokal, nu

för församlingen Fristaden. Det gamla namnet Emanuelskyrkan användes nu åter.

Byggnadsmaterial:

Den gamla kyrkobyggnaden har grundmurar av natursten på en rustbädd av timmer, väggar av massivt tegel och yttertak av falsad slätplåt. 1969 års tillbyggnad är uppförd av trä med tak av papp.

Verksamhet i byggnaden:

Under den tid byggnaden ägdes av Missionsförsamlingen: Gudstjänster, söndagskola, scout-, junior- och ungdomsarbete, sångkör, manskör, musikförening, symöten, studiegrupper.

Scoutmöte i SMU-gården.

Källor:

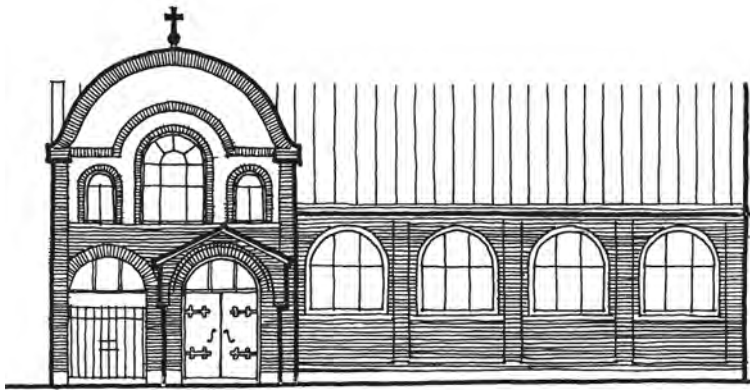
Liv och Frihet, Uddevalla Missionsförsamling 1878-1978 av Kjell Johansson m fl.

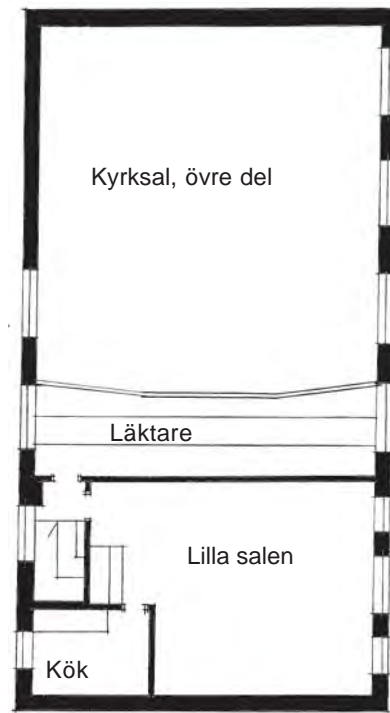
Scouter utanför SMU-gården.

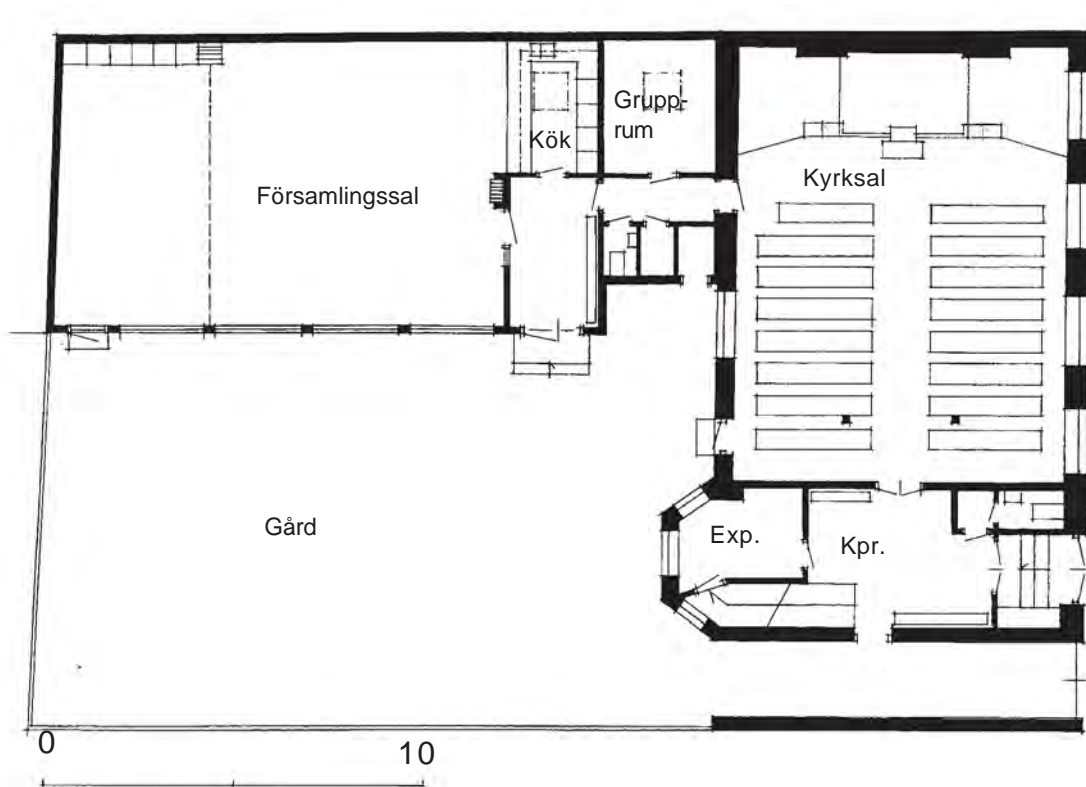
Missionskyrkans port.

Fasad mot gatan

Övervåning

Bottenvåning

Uddevalla Missionskyrka
Skala 1:200 / SF

SÖDERTULLSKYRKAN, UDDEVALLA

Södertullskyrkan byggdes 1970.

Läge:

Uddevalla kommun, Asplundsgatan 36,
Uddevalla.

Fastighetsbeteckning: Krabbe 13, Udde-
valla.

Ägare: Södertullskyrkan, ansluten till SB
och SMF.

Besök : 2002 - 2009, foto.

*Karta över centrala Uddevalla, Södertullskyrkan
markerad med rött.*

*Korset på sydfasaden har tidigare suttit
på missionskyrkans tak.*

Fasaden mot Asplundsgatan.

Kyrksalen år 2007. Konstverket på fondväggen är signerat Kurt och Ulla-Britt Dejmo.

Byggnadens historia:

Södertullskyrkan uppfördes av Uddevalla Baptistförsamling 1970. Arkitekt var Lars Åhlund, Uddevalla. Byggmästare var Gustav Stenbergs Byggnadsaktiebolag, Uddevalla. Baptistförsamlingen hade tidigare haft sin hemvist i "Betel" på Norrtullsgatan i Uddevalla.

1985 gick Uddevalla Baptistförsamling och Uddevalla Missionsförsamling samman och bildade Uddevalla Frikyrkoförsamling. Verksamheten förlades till Södertullskyrkan, som byggdes till 1987 för att rymma den gemensamma församlingen. Tillbyggnaden innebar en förlängning av byggnaden med 5,9 meter. Kyrksalen försågs med nya fönster mot väster och byggnaden i övrigt renoverades. Arkitekter var Lars Åhlund och Stig Florén. Byggmästare var Stenab, Uddevalla, i huvudsak samma företag som 1970 uppförde byggnaden.

2009 inreddes ett kapell i byggnadens undervåning.

Byggnadsmaterial:

Grundläggning på berg, grund och stomme av betong, fasader av tegel, takbeläggning av papp.

Kyrksalen 1970.

Kyrksalen från estraden.

Byggnadsmaterial:

Grundläggning på berg, grund och stomme av betong, fasader av tegel, takbeläggning av papp.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, öppen förskola, scoutarbete, ungdomsgrupper, syförening, pensionärsverksamhet, sångkör, barnkör, studieverksamhet. Södertullsgården uthyres regelbundet till en lokal pensionärsförening.

Piporgeln.

Sittgrupp på kyrktorget.

Kyrkskeppet, modell av en engelsk kutter.

Ljusbäraren utformad av Lars Lind.

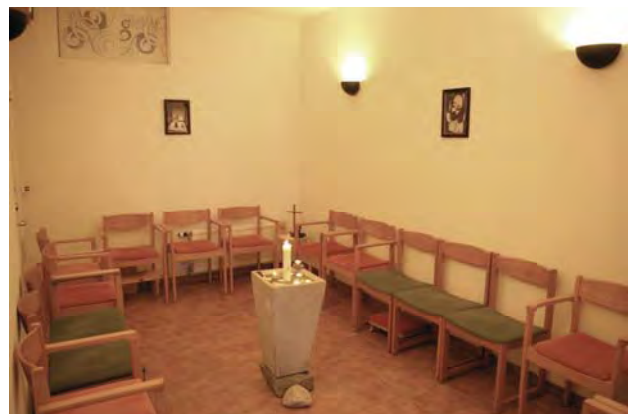
Kyrktorget.

Samlingsrum på övervåningen.

Samlingsrummet.

Kapellet.

I undervåningen ligger Södertullsgården, församlingens församlings- och ungdomsgård.

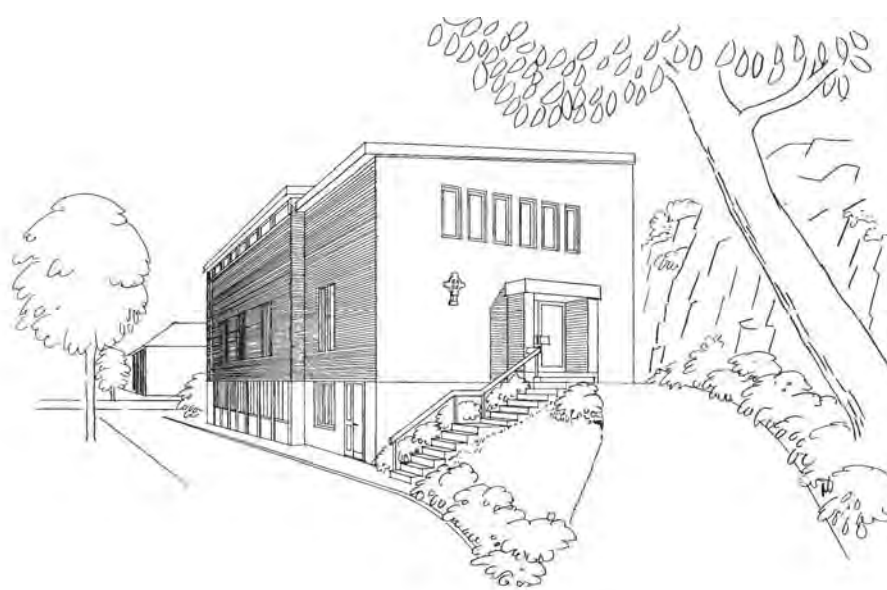
I Södertullsgården finns två målningar med bibliskt motiv av Helge Andersson, Lysekil.

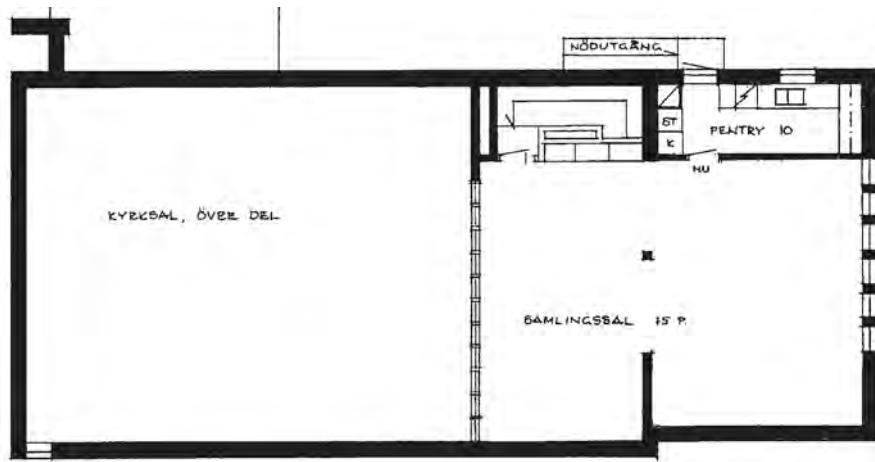
I Södertullsgården finns även en tacla av B Sörensson med motiv från Vallersvik, platsen för det första baptistdopet i Sverige.

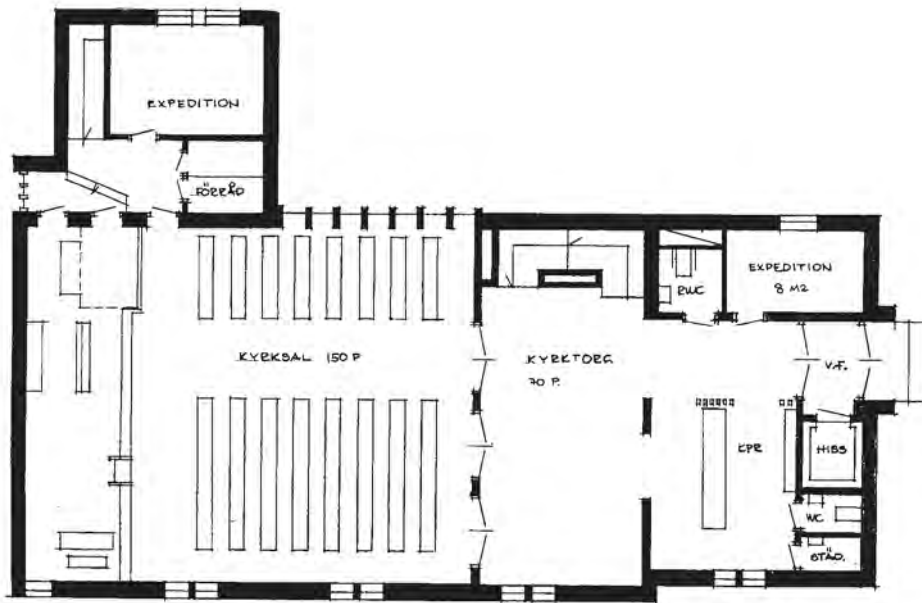
"Karlsson" skulptur på nattvardsbordet av Lars Lind.

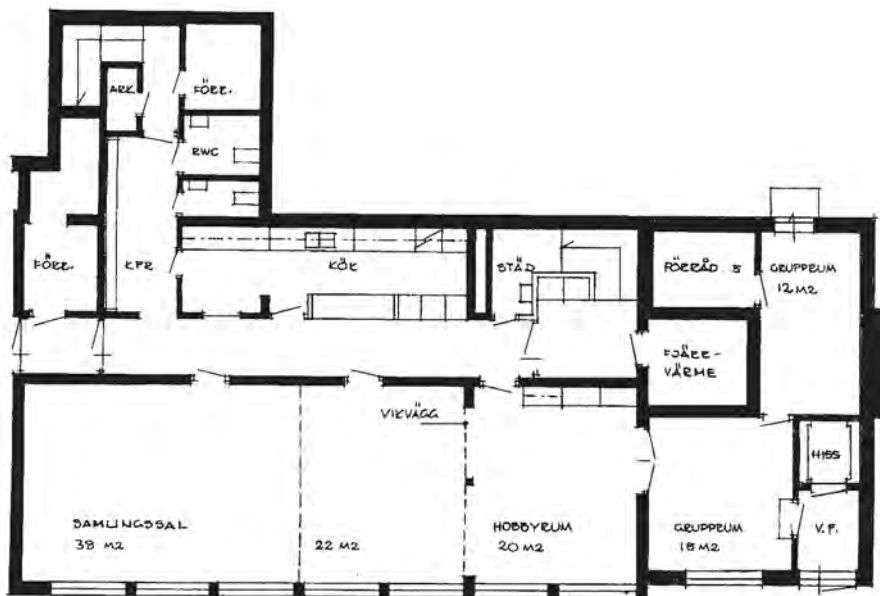
Perspektiv av Södertullskyrkan från sydväst

PLAN 3

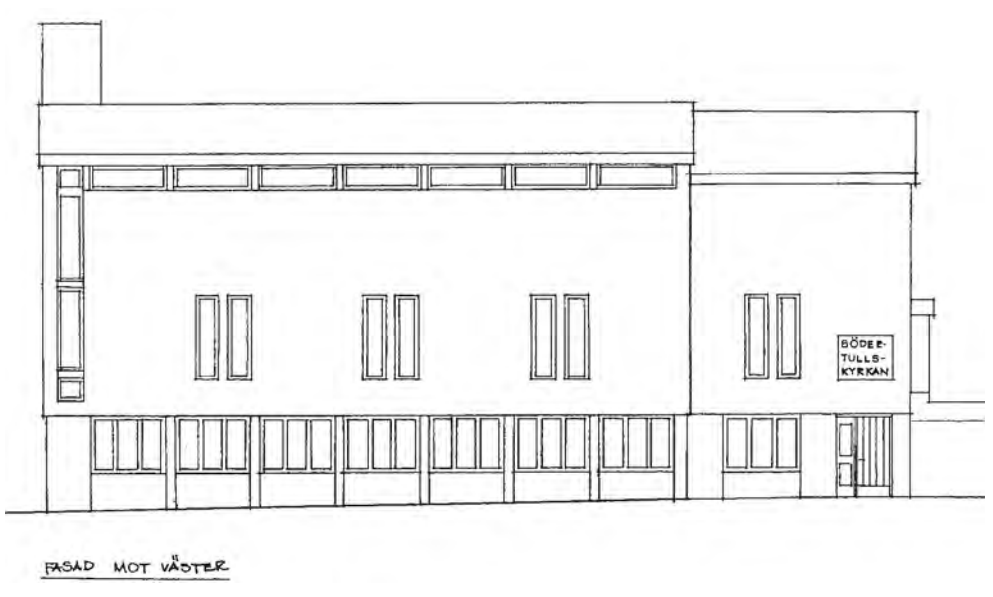
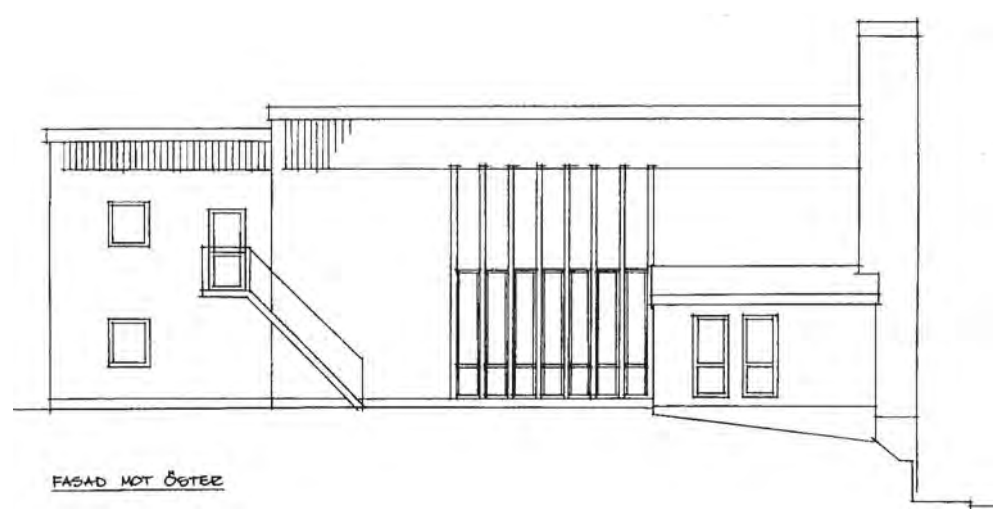
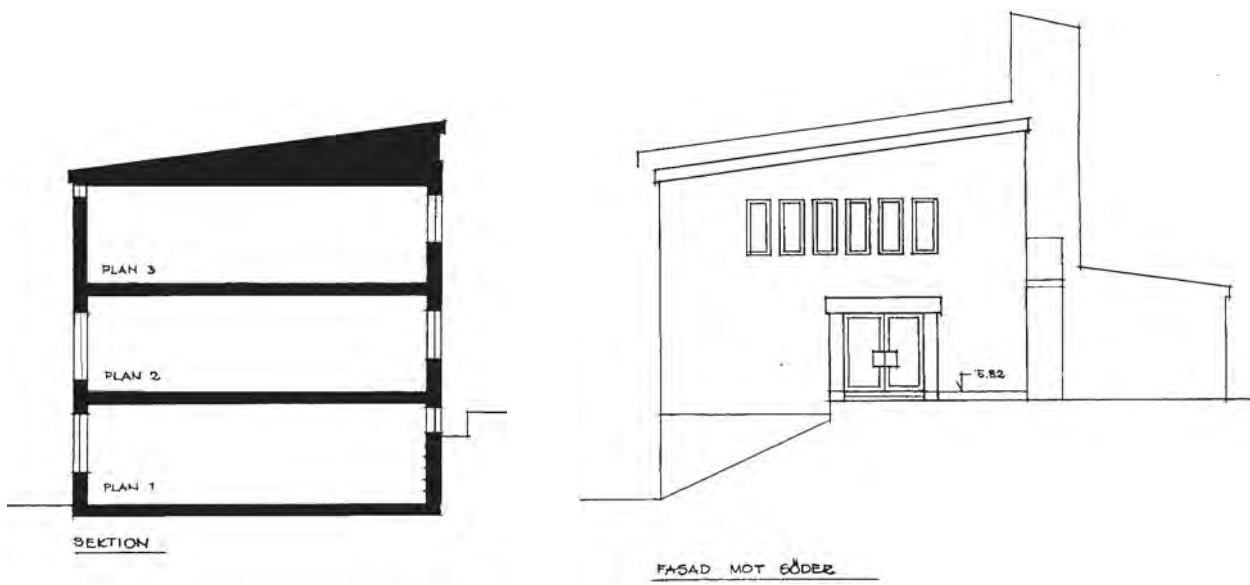

PLAN 2

PLAN 1

Södertullskyrkan plan 1-3 skala 1:200 / SF

Södertullskyrkan sektion och fasader skala 1:200 / SF

LJUNGSKILE MISSIONSKYRKA

Ljungskile

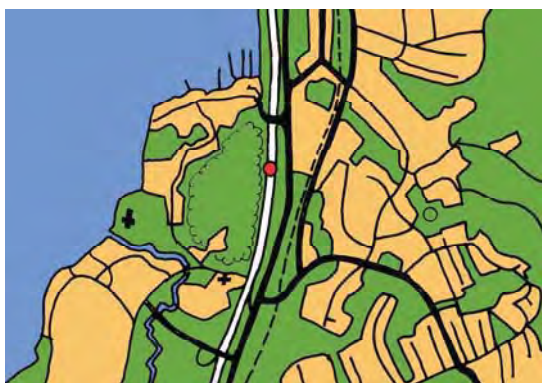
Gammal bild, Ljungskile Missionskyrka syns mitt i bilden.

Läge:

Uddevalla kommun, Ljungs socken, öster om Valåsberget i nuvarande motorvägssträckningen.

Fastighetsbeteckning: Hälle 1:23.

Ägare: Ljungskile Missionsförsamling som 1963 bytte namn till Ljungskile Ekumeniska Församling.

Ljungskile, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Lars Lind, Ljungskile.

Byggnadens historia:

I början av 1900-talet fanns det en Blåbandsförening i Ljungskile och bland

medlemmarna var det en grupp troende som samlades till bön och uppbyggelse, men eftersom man inte hade någon lokal, kunde inga möten hållas. 1906 skänkte byggmästare Burma från Göteborg Villa Linnéa på Lyckorna för att användas som predikolokal. En verksamhet påbörjades i villan och 1907 bildades Ljungskile Missionsförening av 9 medlemmar. (Enligt andra uppgifter bildades föreningen redan 1905).

Många besökte mötena i villan, bland annat sommarens badgäster, och snart blev villan för trång och församlingen beslöt då att bygga ett missionshus. Pengar samlades in och genom bidrag från olika håll, bland annat skänkte en badgäst från Stockholm 1500 kronor, blev det möjligt att köpa en tomt och uppföra ett missionshus, som stod klart 1910.

Under årens lopp har byggnaden renoverats och moderniserats. Namnet ändrades till Ljungskiles Missionskyrka. 1968 gjordes en ombyggnad varvid kyrksalen förnyades och en samlingsal anordnades i övervåningen.

Församlingen var verksam i byggnaden fram till 1976, då en ny kyrka uppfördes på

Skälläckeröd och verksamheten flyttades dit. Den gamla missionskyrkan såldes och fungerade under några år som kontor för Faluhus innan den 1980 revs för att ge plats för den nya motorvägen genom Ljungkile.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer, utvändigt klädd med liggande träpanel, yttertak av betongtakpannor.

Verksamhet:

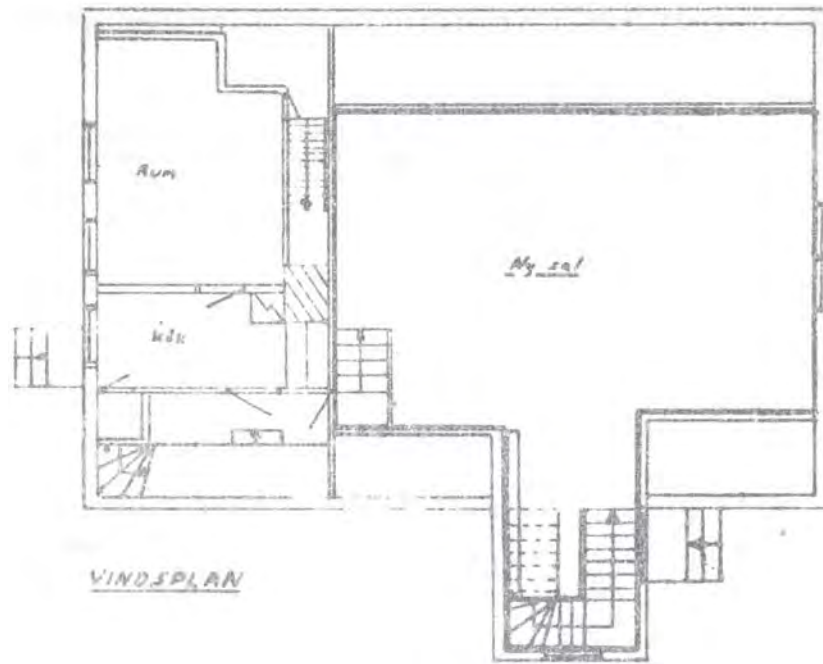
Gudstjänster, söndagsskola, barn- och ungdomsarbete anknutet till KFUM/KFUK.

Källor:

- Handskriven historik av församlingens ordförande C Johansson 1926.
- *Ljungkiles Ekumeniska Församling*, historik av Lars Lind.
- Byggnadsdokumentation, Bohusläns Museum 1980.

Interiör av missionskyrkan efter 1968 års renovering.

VINDSPLAN

FASAD ÅT SÖDER

FASAD ÅT SÖDER

FASAD ÅT VÄSTER

*Ljungskile Missionskyrka
Ritningar från 1968 års ombyggnad*

HÄLLEBERGSKYRKAN LJUNGSKILE

Hällebergskyrkan efter tillbyggnad.

Läge:

Uddevalla kommun, Ljungs församling,
Skälläckerödsvägen 2, Ljungskile.
Fastighetsbeteckning: Skälläckeröd.
Ägare: Hällebergskyrkans församling.

Ljungskile, Hällebergskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Lars Lind, Ljungskile.

Byggnadens historia:

Hällebergskyrkan uppfördes 1976 av Ljungskile Ekumeniska Församling, som senare bytte namn till Hällebergskyrkans församling. Tomten skänktes av församlingens ordförande Valdemar Svensson. Arkitekt var Bengt Strandberg, Vårby.

Byggnaden var en ersättning för Ljungskile Missionskyrka som blivit trång för församlingen. Byggnaden har under

senare år byggts till med lokaler för församlingens egen förskola och grundskola.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongmaterial, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av falsad slätplåt.

Verksamhet:

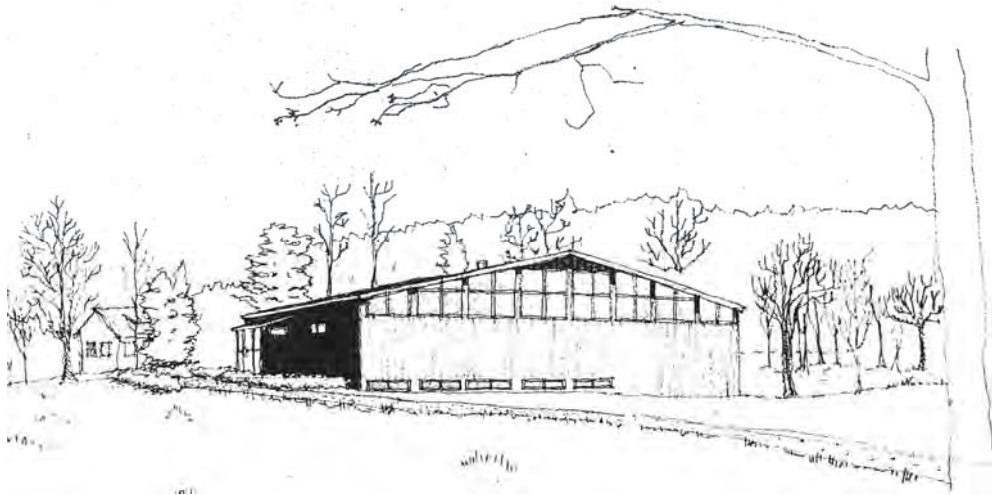
Gudstjänster, söndagsskola, barn- och ungdomsverksamhet, förskola, grundskola.

Källor:

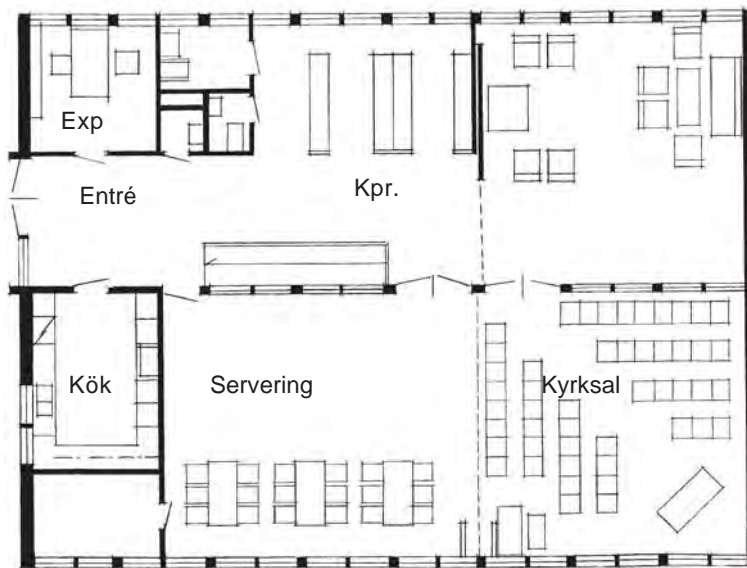
Bohusläningen 2004 02 16.

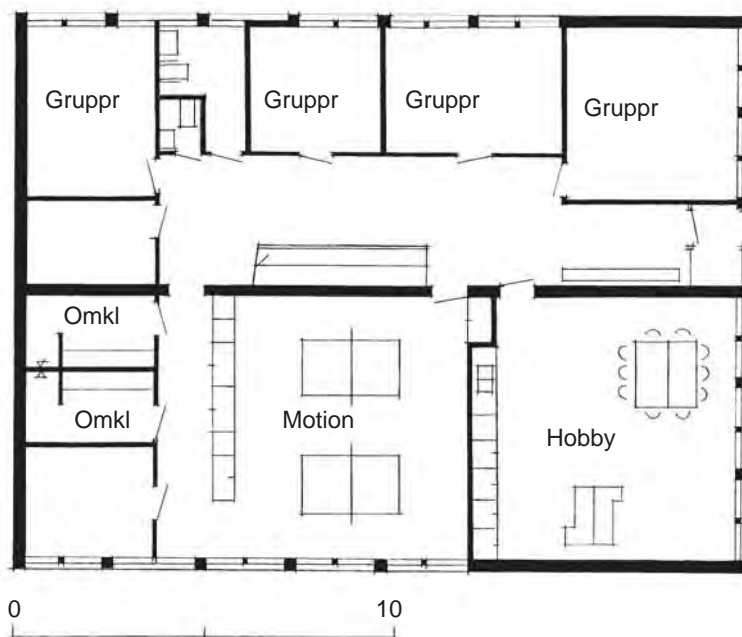
Byggnaden från söder.

Perspektiv från väster

Bottenvåning

Undervåning

Hällebergskyrkan efter ritningar av arkitekt Bengt Strandberg 1975

MYCKLEBY MISSIONSHUS

Missionshuset från norr 2009.

Läge:

Orust kommun, Myckleby socken, Hogen, 8 km NNV om Myckleby kyrka.

Fastighetsbeteckning: Hogen 2:19.

Ägare: Ursprungligen Myckleby Missionsförsamling.

Hogen, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1919. När församlingen bildades är ej känt, men 1919 anslöts den till Svenska Missionsförbundet.

I missionshusets övervåning fanns en bostadslägenhet där John och Margareta Lundberg bodde. Johns far hade skänkt tomten till missionshuset.

1968 gick församlingen upp i Stenung-

sunds Missionsförsamling och 1970 lades verksamheten ner i missionshuset. Huset såldes och användes numera som bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä utvändigt klädd med träpanel.

Verksamhet:

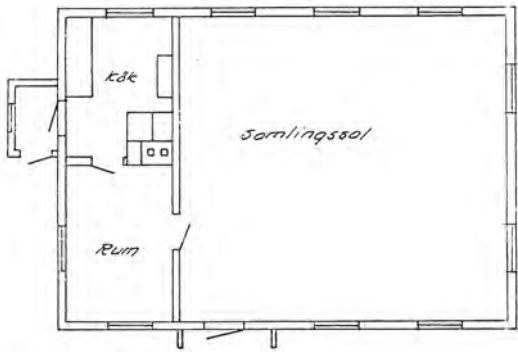
Gudstjänster.

Källor:

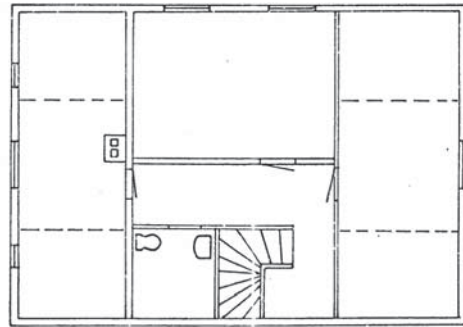
SMK:s arkiv.

Huset från nordväst 2009.

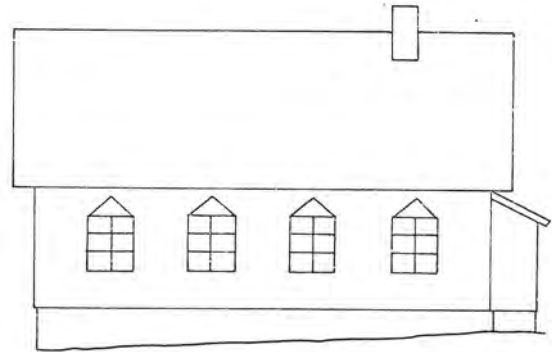
Bottenvåning

Övervåning

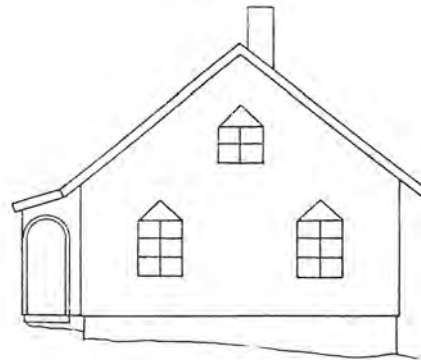
Fasad mot sydväst

Fasad mot nordost

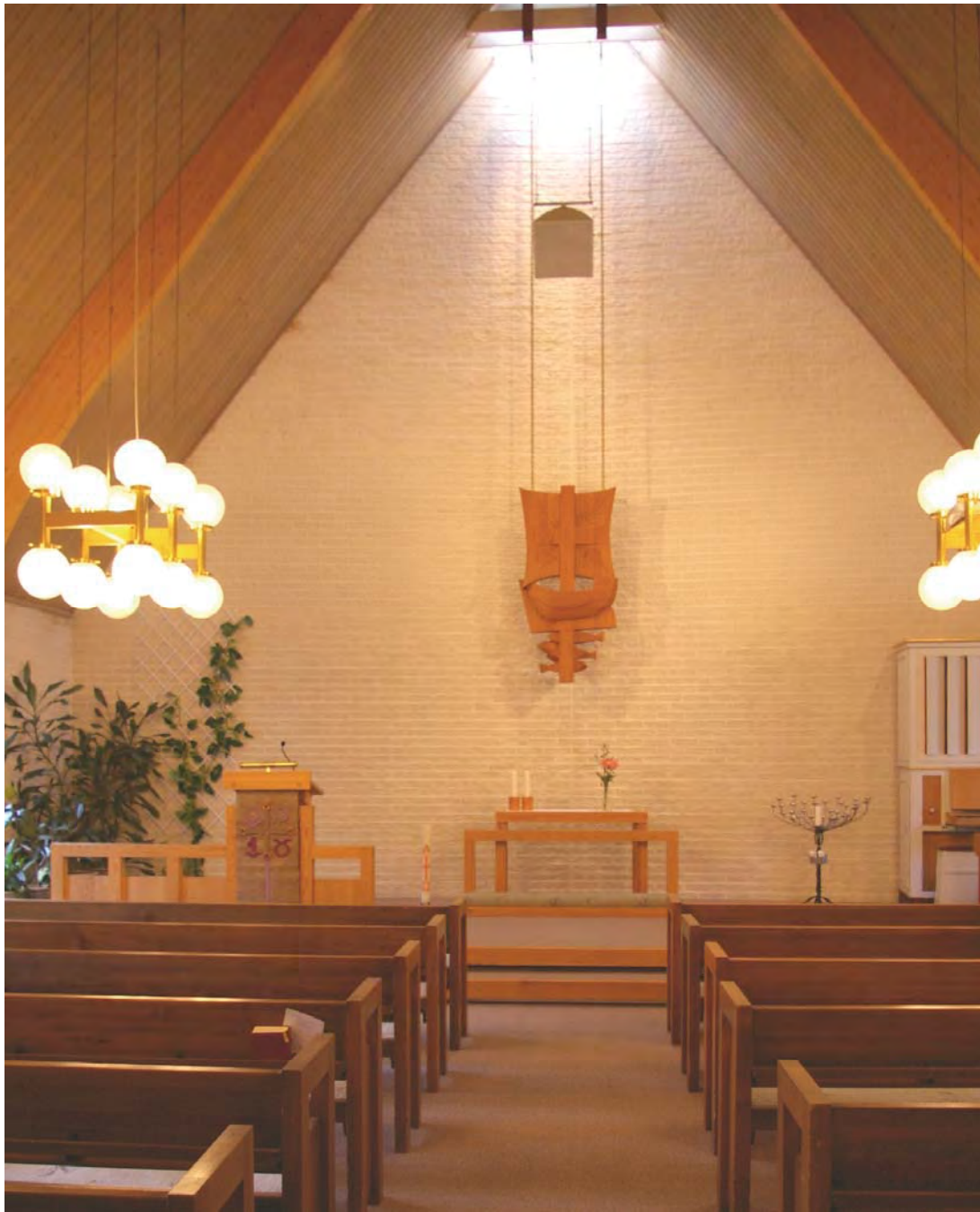

Fasad mot nordväst

Fasad mot sydost

Myckleby Missionshus
 Gammal uppmättningsritning
 Skala 1:200

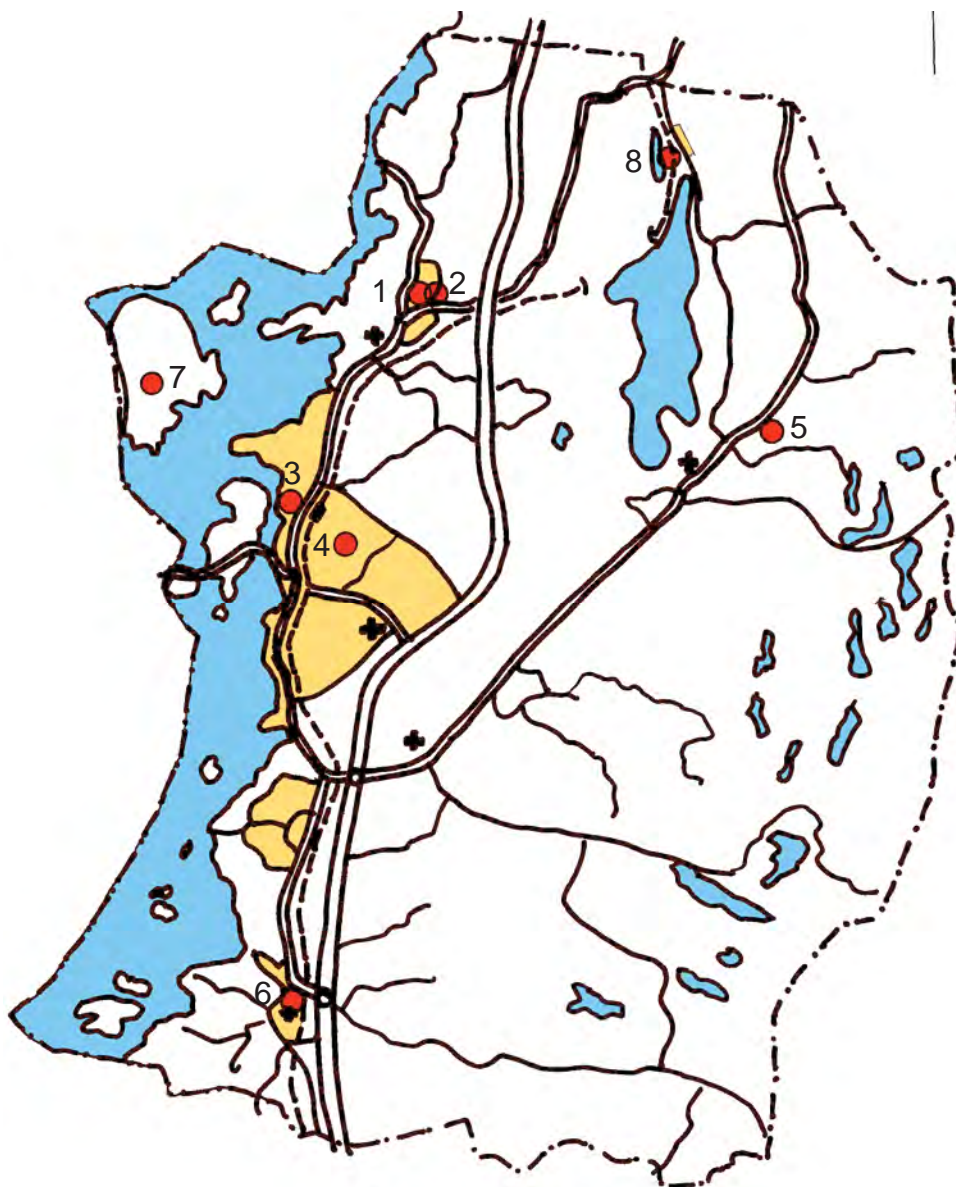

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **STENUNGSUND**

Humblebråtens Missionssal
Ödsmåls Missionshus
Stenungsunds Missionssal
Kopperskyrkan

Ucklums Missionskyrka
Jörlanda Missionshus
Askeröns Predikoplatz
Svenshögens Predikoplatz

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 1997 - 2009*

Stenungsunds kommun

Missionshus och missionskyrkor som är eller har varit anslutna till SMF / SMK

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Humlebråtens Missionssal		1889		Hembygdsgård
2	Ödsmåls Missionshus	1889	1970	40	Rivet
3	Stenungsunds Missionssal	1950	1968	30	Riven
4	Kopperskyrkan	1967	-	90	I bruk
5	Ucklums Missionskyrka	1914	-	80	I bruk
6	Jörlanda Missionshus	1920-t?	1990-t		Förskola
7	Askeröns predikoplats				Förråd
8	Svenshögens predikoplats	1920-talet			Riven

HUMLEBRÅTENS MISSIONSSAL

Utsikt från Hällsberget i Ödsmål 1922. I förgrunden syns Humlebråtens gård i vars övervåning missionssalen inreddes.

Läge: Näs cirka 0,5 km nordost om Ödsmåls kyrka vid foten av Hällsberget.
Ägare: Ursprungligen Olof Carlsson, Humlebråten, numera Ödsmåls Hembygdsförening.

Ödsmål, Humlebråten markerad med rött.

Uppgiftslämnare:
Per-Ulrik Johansson, Stenungsund.

Byggnadens historia:
1883 samlades 37 vänner på Åkers gård i Norums socken och bildade Guds

Församling senare kallad Inlands Västra Friförsamling. Vännerna kom från olika socknar, och församlingen fick flera samlingspunkter. En av dessa var i Gården Humlebråten där ägaren Olof Carlsson ställde i ordning en samlingslokal i huvudbyggnadens övervåning.

År 1899 byggdes Näs Missionshus ett kort stycke från gården och verksamheten flyttades dit. Humlebråten är numera hembygdsgård.

Verksamhet:
Gudstjänster.

Källor:
- *Stenungsunds och Ucklums Missionsförsamlingar 100 år*, minnesskrift utgiven av församlingarna 1983.

Humlebråten 2009.

ÖDSMÅLS MISSIONSHUS

Ödsmåls Missionshus.

Läge: Stenungsunds kommun, Ödsmåls socken, cirka 0,5 km nordost om Ödsmåls kyrka vid foten av Hällsberget.
Fastighetsbeteckning: Näs 1:116.
Ägare: Ödsmåls Missionsförsamling.

Ödsmål, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Per-Ulrik Johansson, Stenungsund.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1889 som en ersättning för missions salen på det näraliggande Humlebråtens gård. 1949 gick Ödsmåls och Stenungsunds missionsförsamlingar samman men verksamheten i Ödsmål pågick fram till den nya missionskyrkan i Stenungsund var klar på 1960-talet. 1992 såldes huset till kommunen. Missionshuset revs senare. Missionshuset har även gått under namnet Näs missionshus.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

- *Stenungsunds och Ucklums Missionsförsamlingar 100 år*, minnesskrift utgiven av församlingarna 1983.

STENUNGSUNDS MISSIONSSAL

Missionssalen.

Läge: Stenungsunds kommun, centrala Stenungsund, cirka 100 meter öster om Svenska kyrkans kapell.

Stenungsund, missionssalen markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Per-Ulrik Johansson, Stenungsund.

Byggnadens historia:

1936 donerade stationsinspektör Johansson en tomt i centrala Stenungsund för att det där skulle kunna uppföras ett missionshus. Sommartid hölls tältmöten på tomten med

VMF, (Västkustens Missionsförening) som arrangör.

1948 bildades Stenungsunds Missionsförsamling. Till att börja med hölls möten i det så kallade Föreningshuset i Stenungsund.

Kommunen utarbetade en stadsplan som visade att den tilltänkta missionshustomten ingick i ett område avsett för domsagan. Församlingen sålde då tomten till domsagan och köpte 1950 ett mindre bostadshus som var till salu i grannskapet. Huset byggdes om till gudstjänstlokal och fick namnet Missionssalen.

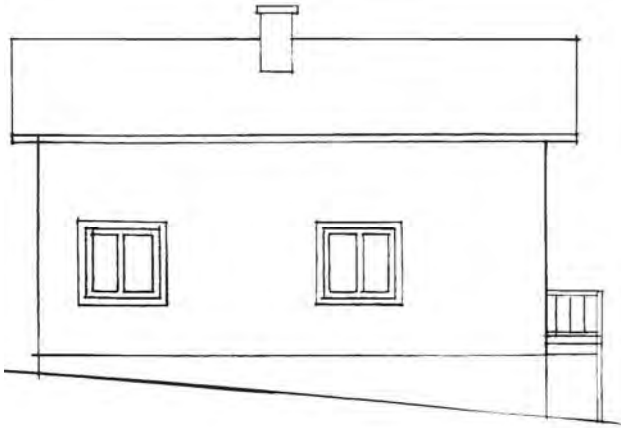
När den nya Kopperskyrkan stod färdig 1968 flyttades verksamheten dit och huset såldes.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, sommartid evangelisationsläger. 1955 startades juniorverksamhet och 1958 scoutarbete.

Källor:

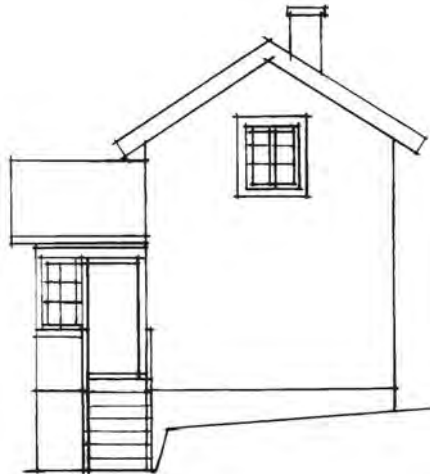
- *Stenungsunds och Ucklums Missionsförsamlingar 100 år*, minnesskrift utgiven av församlingarna 1983.

Fasad mot sydväst

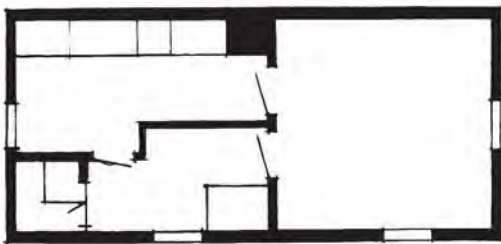
Fasad mot nordost

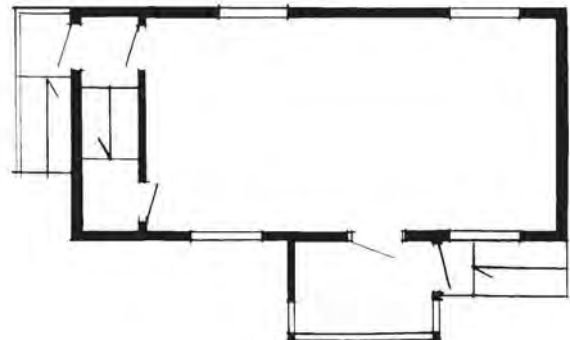
Fasad mot nordväst

Sektion

Övervåning

Bottenvåning

Skala

Stenungsunds Missionssal
Efter bygglovritning av
Waldemar Olsson 1951

KOPPERSKYRKAN STENUNGSUND

Kyrkan sedd från väster 2009.

Läge: Stenungsunds kommun,
Stenungsunds samhälle, Bergsvägen 2.
Fastighetsbeteckning:
Ägare: Stenungsunds Missionsförsamling.

Stenungsund, Kopperkyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:
Per-Ulrik Johansson, Stenungsund.

Byggnadens historia:

Under 1950- och 60-talen skedde en kraftig tillväxt av Stenungsunds samhälle i samband med att stora industrier etablerades och många flyttade till samhället. Detta påverkade även missionsförsamlingen som

fick anledning att utöka sitt arbete bland barn och ungdom. Missionsalen var alltför liten och församlingen började planera för en ny missionskyrka med rymliga lokaler för ungdomsarbetet.

En byggnadsfond bildades 1962 och året därpå sökte församlingens 12 medlemmar stöd hos Västkustens Missionsförening för ett kyrkbygge. 1965 inköptes en tomt vid Bergsvägen i stadsdelen Kopper och en kyrka med ungdomsgård projekterades. 1967 var ungdomsgårdsdelen klar att tas i bruk och året därpå kunde även kyrkorummet invigas. Kyrkan fick namnet Kopperskyrkan.

Kyrkan från norr.

Kyrksalen.

Arkitekt var Stig Florén, byggmästare var bröderna Hansson, Tjörn. Skulpturen på fondväggen och kyrkfönstren har utformats av konstnärerna Ulla och Kurt Dejmo från Uddevalla. Byggnadskostnaden uppgick till 325.000 kronor.

1982 iordningställdes en scoutlokal i källarplanet.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, ny-
ingar, tonår, konfirmationsundervisning,
barnkör, kör, syförening, träffar för dag-
lediga, bibelstudier, studiegrupper, hant-
verksgrupp, samtalsgrupper.

Källor:

- *Stenungsunds och Ucklums Missionsförsam-
lingar 100 år*, minnesskrift utgiven av
församlingarna 1983.

Predikstolen.

Fondväggens kors och ett av kyrkfönstren.

Ljusbäraren av Håkan Olofsson 2003.

Kyrksalen från estraden.

Scoutrummet.

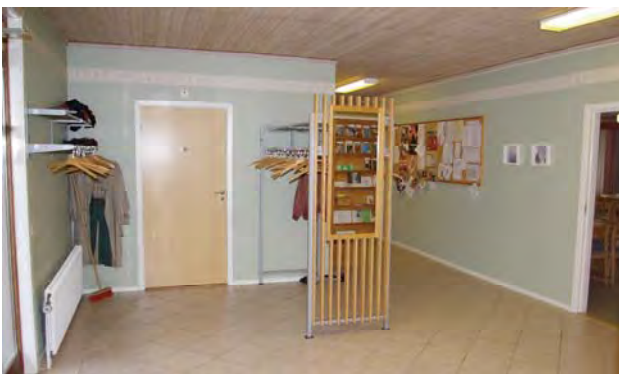
Församlingssalen.

Målning i församlingssalen av Astrid Simonsson 1988

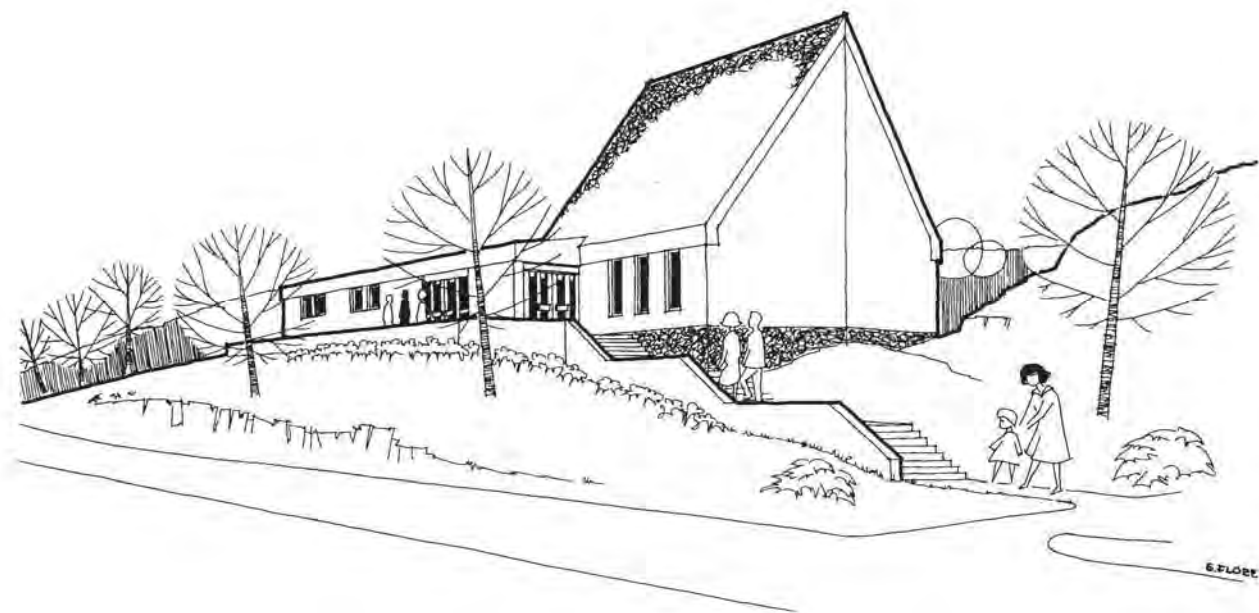
Ungdomsrummet.

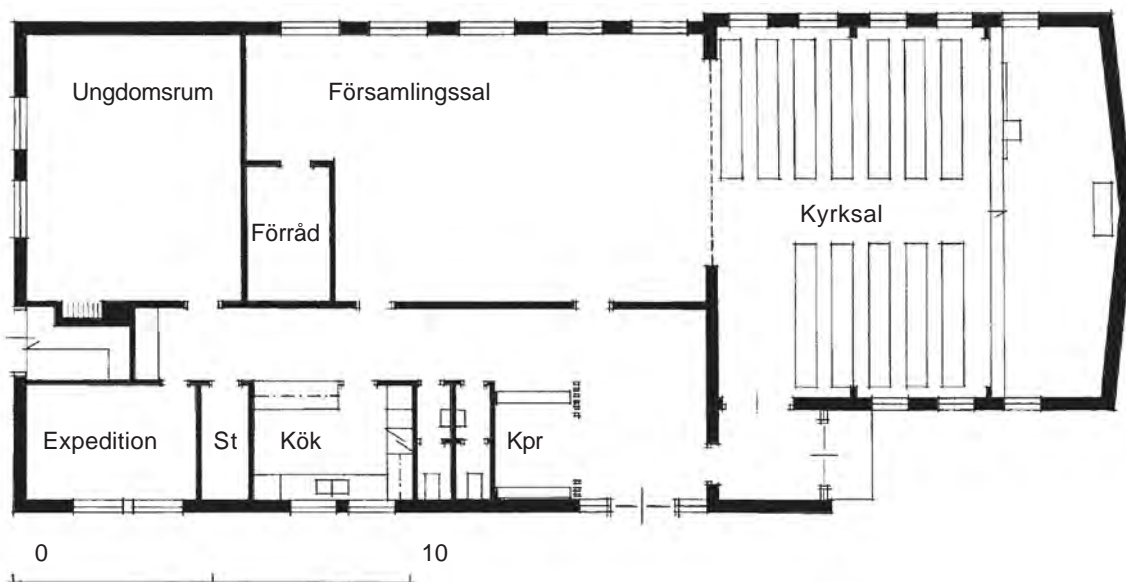
Kapprummet.

Vindskydd på kyrktomten.

Perspektiv från sydväst

Planritning

Kopperskyrkan Stenungsund

UCKLUMS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från sydväst.

Läge:

Stenungsunds kommun, Ucklums socken, Grössby, i slutningen sydost om vägen, en km nordost om Ucklums kyrka.
Fastighetsbeteckning: Grössby 1:13.
Ägare: Ucklums Missionsförsamling.

Ucklum, missionskyrkan markerad med rött.

Besök:

2003 02 24, foto, uppmätning, intervju.

Uppgiftslämnare:

Per-Anders Ternevall, Ucklum.

Kyrkan från norr.

Kyrksalen.

Byggnadens historia:

Kolportören Andreas Eliasson från Rome-landa predikade väckelsens budskap i Ucklum i slutet av 1860-talet. Möten hölls i en stuga, som ägdes av hans syster, Katarina Johansson "Mor i Buxeröd" kallad. En församling bildades 1883. Makarna Josefina och Elias Jakobsson inredde en predikolokal i sitt nybyggda hus, Lilla Branseröd, vid Grötån och här höll församlingen sina sammankomster. Med tiden blev dock lokalen för trång, och 1914 uppförde församlingen ett missionshus på en tomt, som en son till Katarina Johansson skänkt.

Missionshuset försågs med ett torn vilket inte var så vanligt. Missionshuset i Hasteröd, c:a 10 km härifrån, som uppfördes under samma tidsperiod, har dock ett liknande utseende med ett torn.

Församlingen samarbetar sedan 1958 med Stenungsunds Missionsförsamling.

1985 genomfördes en omfattande ombyggnad av missionshuset, varvid ett bjälklag lades in, så att en vindsvåning erhöles av den övre delen av kyrksalen. Vindsvåningen inreddes med rum för barn- och ungdomsarbetet.

Byggnaden kallas numera Ucklums Missionskyrka.

Lilla Branseröd, med församlingens första lokal.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasadbeklädnad av träpanel, tak av svart, kor-rugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, nying, scouter, tonår, föräldragrupp, bibelsamtalsgrupp.

Källor:

- *Stenungsunds och Ucklums missionsförsamlingar 100 år*. Utgiven 1983 av församlingarna.

Estraden.

Ungdomsrummet.

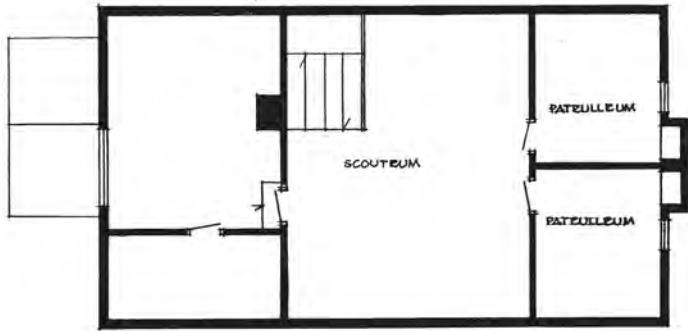
Lilla salen.

Serveringsluckan till köket.

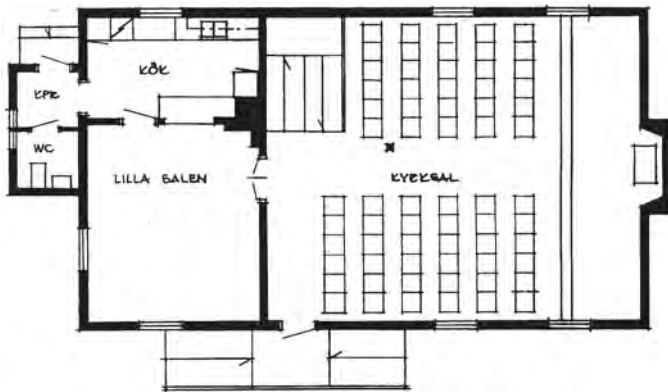
Scoutrummet.

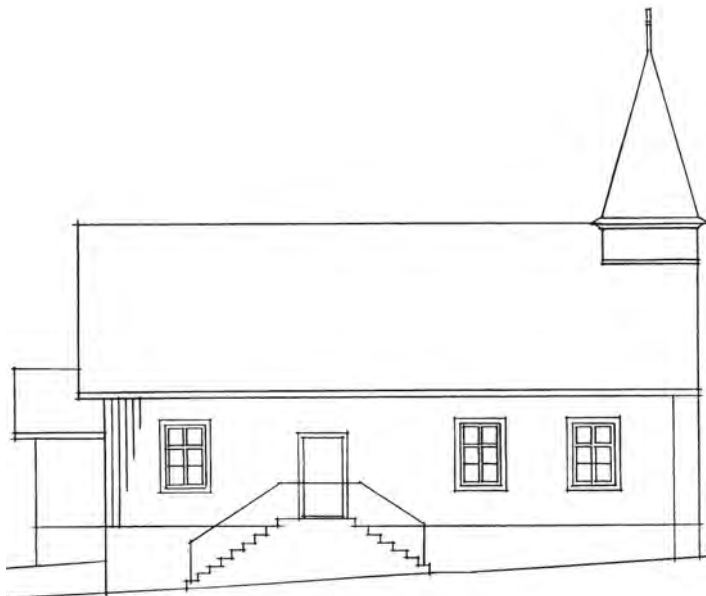
VÄNING 1 TE

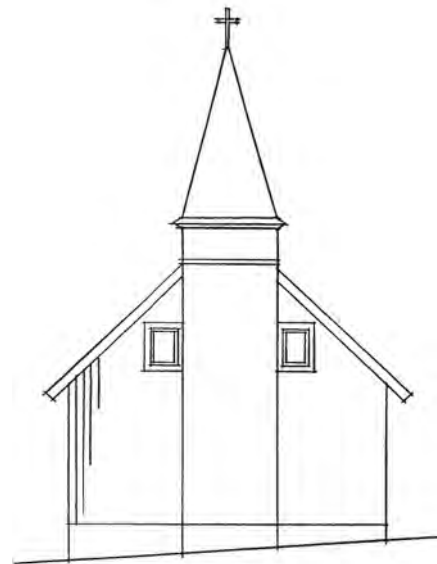
SEKTION

BOTTEMVÄNING

MOT VÄSTER

MOT ÖDRE

UCKLUMS MISSIONSKYRKA
 Uppmättningsritning Skala 1:200
 2003 02 26 / Stig Florén

JÖRLANDA MISSIONSHUS

Jörlanda Missionshus 2004. Den borte delen är det ursprungliga missionshuset. Den hitre delen byggdes till efter 1988.

Läge:

Stenungsunds kommun, Jörlanda socken, Jörlanda samhälle.

Fastighetsbeteckning: Törreby 6:1.

Ägare: Ursprungligen Jörlanda Missionsförsamling, numera Stenungsunds kommun.

Jörlanda, missionshusets ursprungliga läge markerat med grönt. Nuvarande läge markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Per-Ulrik Johansson, Stenungsund.

Byggnadens historia:

Det saknas uppgifter om när Jörlanda Missionsförsamling bildades och när

missionshuset byggdes. 1921 fanns dock Jörlanda missionsförsamling omnämnd i VMF:s årsberättelse.

Missionshuset uppfördes ursprungligen på en tomt på andra sidan vägen i förhållande till nuvarande läget. Tomten var dock trång, trekantig med vägar på alla tre sidorna och 1962 flyttades huset till sitt nuvarande läge.

Gudstjänster hölls i missionshuset fram till 1987. 1988 övertog Stenungsunds missionsförsamling huset och bedrev scoutverksamhet där. 1991 såldes huset till DHM (De Handikappades Missionsförening). I köpeavtalet ingick att församlingen skulle få bedriva scoutverksamhet i huset och så skedde också fram till slutet av 1990-talet. DHM lät bygga om huset och använde det som semesterhem för sina medlemmar.

Numera ägs huset av kommunen som driver en förskola där.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorer, seniorer.

Källor:

- SMK:s arkiv, Stockholm.

ASKERÖNS PREDIKOPLATS

Predikoplatsen på Askerön. Möteslokalen låg i främre delen av byggnaden.

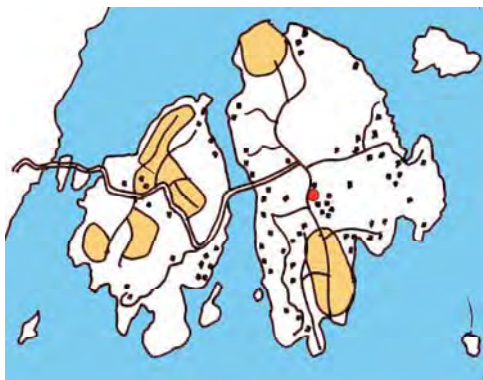
Läge:

Stenungsunds kommun, Norums socken, Stora Askerön.

Fastighetsbeteckning: Askerön 3:11.

Ägare: Huset såldes till privatperson 1993.

Besök 2009 12 11, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Per-Ulrik Johansson, Stenungsund.

Byggnadens historia:

Väst kustens Missionsförening (VMF) svarade för predikoverksamhet på Stora Askerön. När detta startade är obekant, men i VMF:s årsberättelse 1921 finns Stora Askerön omnämnd som predikoplats, det vill säga där hölls möten, men ingen församling hade bildats. Huset där mötena hölls låg strax norr om gårdens huvud-

byggnad och hade ingen egen avstyckad tomt. Ansvaret för mötesverksamheten övertogs senare av missionsförsamlingen i Stenungsund. När verksamheten avslutades är obekant, men gårdens ägare testamenterade sin gård till VMF och när gården såldes 1993 hade mötesverksamheten sedan länge lagts ner.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster.

Källor:

- *Väst kustens Missionsförenings årsberättelse 1921.*

SVENSHÖGENS PREDIKOPLATS

Läge:

Stenungsunds kommun, Ucklums socken, Svenshögen, Ekekullens gård 0,5 km söder om järnvägsstationen.

Fastighetsbeteckning:

Svenshögen. Predikoplatzen markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Per-Ulrik Johansson, Stenungsund.

Byggnadens historia:

Västkostens Missionsförening (VMF) svarade för predikoverksamhet i Svenshögen. I VMF:s årsberättelse 1921 finns Svenshögen omnämnd som predikoplatz, det vill säga där hölls möten, men ingen församling hade bildats. Samlingarna ägde ursprungligen rum i en bondgård, men på 1920-talet iordningställdes en möteslokal ovanpå en potatiskällare på gården Kullen och mötena flyttades dit.

Ägare till gården var Emanuel Johansson, son till Katarina Johansson "Mor i Boxeröd".

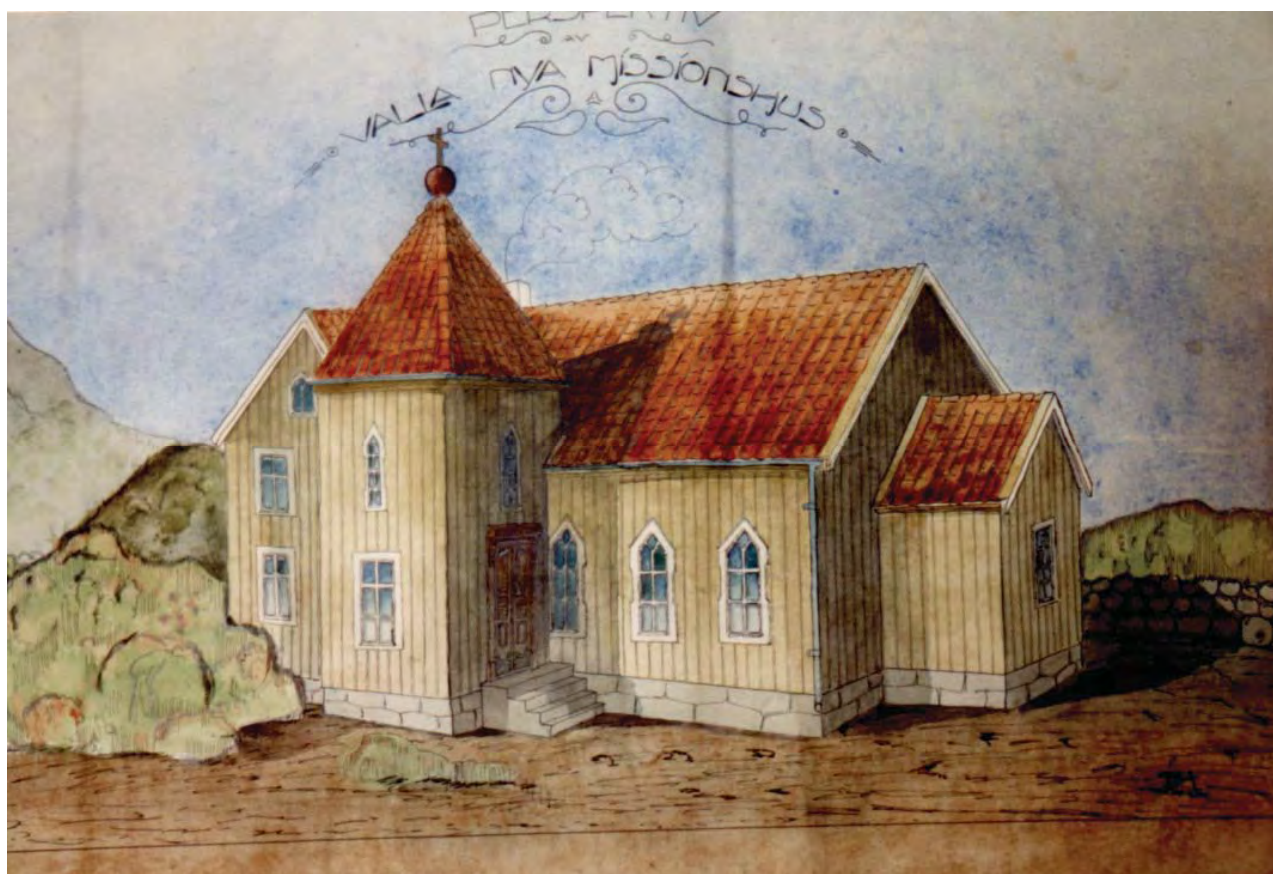
Ansvar för mötesverksamheten övertogs senare av missionsförsamlingen i Stenungsund. Verksamheten pågick fortfarande under 1960-talet, men lades senare ner och byggnaden där mötena ägde rum är numera riven.

Verksamhet:

Gudstjänster.

Källor:

- Västkostens Missionsförenings Årsberättelse 1921.

MISSIONSHUS I TJÖRNS KOMMUN

Valla Första Missionshus
Valla Andra Missionshus
Valla Tredje Missionshus
Klövedals Missionshus
Hällers Missionshus

Tolleby Missionshus
Blekets Missionshus
Blekets Missionskyrka
Mölnebo Missionshus
Rävlanda Missionshus

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMF
Stig Florén 2003*

Karta över missionshus på Tjörn

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggd år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Valla Första Missionshus	1873	1883	60?	Rivet
2	Valla Andra Missionshus	1883	1921	?	Rivet
3	Valla Tredje Missionshus	1921	-	240	I funktion
4	Klövedals Missionshus	1880	-	110	I funktion
5	Hällers Missionshus	1920?	?	60?	Fritidsbostad
6	Tolleby Missionshus	1888	1978	100	Bostad
7	Blekets Missionshus	1905	1978	60?	Fritidsbostad
8	Blekets Missionskyrka	1978	-	84	I funktion
9	Mölnebo Missionshus	1930	1966	50 ?	Rivet
10	Rävlanda Missionshus	1887	1978	100	Förråd

VALLA FÖRSTA MISSIONSHUS

Här 0,5 km söder om Valla kyrka låg 1873-1883 Valla första missionshus.

Läge:

Tjörns kommun, Valla socken,
vid Röd 0,5 km söder om Valla kyrka.
Ägare: ursprungligen Valla Missionsför-
ening.

Trakten kring Valla kyrka. Missionshuset
markerat med rött

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Byggnadens historia:

Lekmannapredikanten J E Mellgren kom
1869 till Valla. Mycket folk samlades i skol-
huset för att lyssna till honom. Vid något

tillfälle kom så många, att de ej fick plats i
skolhuset, och då flyttades mötet till den
närbelägna kyrkan. Vid ett prästmöte i
Göteborg varnades emellertid för den nya
väckelsen, och detta medförde att
skolhuset och kyrkan stängdes för rese-
predikanterna. Men människorna ville
gärna lyssna till den nya förkunnelsen,
och en insamling gjordes i bygden för ett
missionshus. 1873 stod missionshuset färd-
igt i Röd.

Samma år var P P Waldenström bad-
ortspräst på Marstrand och gjorde då ett
besök i Valla, där han deltog i bildandet av
Valla Missionsförening. 30 medlemmar
skrevs in i den nya församlingen.

I tio års tid var det första missionshuset
församlingens hem, därefter flyttades det
till en mer centralt belägen tomt i Hjalte-
by.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

Jubileumsberättelse vid Valla Missionsförsam-
lings 100-åriga tillvaro.

Församlingsstyrelsen genom Britta Lars-
son och Nils Lundbäck 1973.

VALLA ANDRA MISSIONSHUS

Gammalt foto på Valla andra missionshus

Läge:

Tjörns kommun, Valla socken,
1 km norr om Valla kyrka.

Ägare: Valla Missionsförening.

Besök:

2002 05 07.

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Byggnadens historia:

Valla Missionsförsamlings första missionshus låg i Röd 0,5 km söder om Valla kyrka. I tio års tid var det första missionshuset församlingens hem, därefter flyttades missionshuset 1883 till en mer centralt belägen tomt i Hjalteby. I samband med flyttningen byggdes huset till och fick den storlek, som framgår av bilden ovan.

Även detta missionshus visade sig efterhand vara för litet, och 1914 började man planera för att bygga ett större. 1921 kunde planerna förverkligas, det gamla missionshuset revs och ett nytt missionshus uppfördes på samma tomt i Hjalteby.

Källor:

Jubileumsberättelse vid Valla Missionsförsamlings 100-åriga tillvaro.

Församlingsstyrelsen genom Britta Larsson och Nils Lundbäck 1973.

VALLA TREDJE MISSIONSHUS

Valla Missionshus från sydost

Läge:

Tjörns kommun, Valla socken, 1 km norr om Valla kyrka.

Fastighetsbeteckning:

Ägare: Valla Missionsförsamling.

Besök:

2002 05 07, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Gammal perspektiobild

Från söder

Kyrksalen

Estraden

Kyrksalen från estraden

Byggnadens historia:

Valla Missionsförsamlings första missionshus låg i Röd 0,5 km söder om Valla kyrka. I tio års tid var det första missionshuset församlingens hem, därefter uppfördes 1883 ett nytt missionshus på en mer centralt belägen tomt i Hjärteby. Även detta visade sig vara för litet, och 1914 började man planera för att bygga ett större. 1921 kunde planerna förverkligas, och ett nytt missionshus uppfördes på samma tomt i Hjärteby. Ritningarna finns kvar i försam-

Kyrksale

lingens arkiv. De är prydligt utförda i skala 1:50, vackert färglagda och signerade JH. Kostnaderna för bygget uppgick till cirka 25000 kronor.

Missionshuset har renoverats vid flera tillfällen: 1960 förbättrades lilla salen och bostadslägenheten, 1967 renoverades kyrksalen och 1973 gjordes en utvändig renovering, varvid fasaderna kläddes med plastpanel. I sina huvuddrag är dock byggnaden oförändrad.

1973 inköptes den näraliggande småskolan av församlingen för att ge utrymme för barn- och ungdomsverksamheten. Den är numera uthyrd som bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä. Den utvändiga klädseln bestod ursprungligen av träpanel, men den har ersatts med plastpanel, taket är belagt med tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, barn- och ungdomsverksamhet, syförening, sång- och musikgrupper.

Källor:

Jubileumsberättelse vid Valla Missionsförsamlingens 100-åriga tillvaro. Församlingsstyrelsen

genom Britta Larsson och Nils Lundbäck 1973.

Orgeln var en gång studioorgel på Radiotjänst i Stockholm

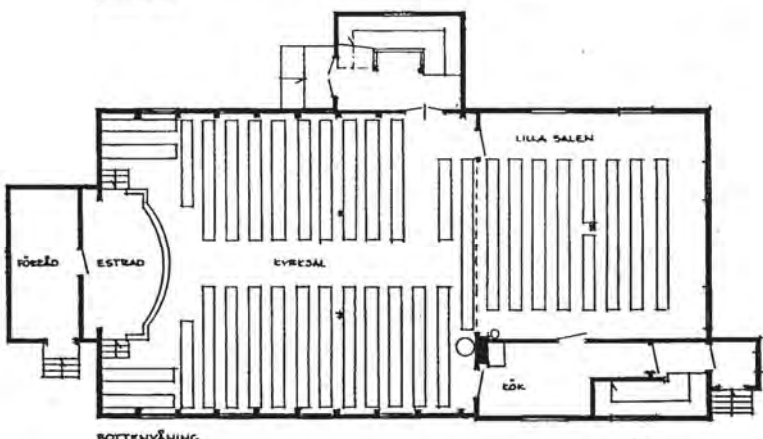
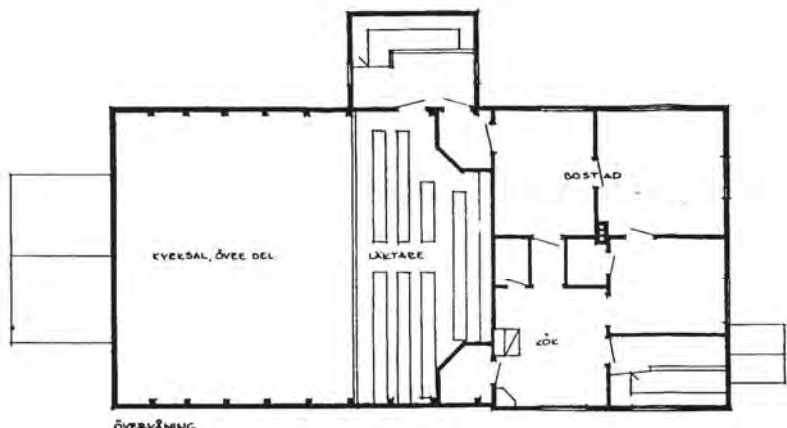
På läktaren finns de gamla bänkarna kvar.

Orgeln i lilla salen

Lilla salen

VALLA MISSIONSHUS
 efter gammal ritning
 signerad J.H. o daterad
 /SF

KLÖVEDALS MISSIONSHUS

Gammal bild av Klövedals Missionshus

Läge:

Tjörns kommun, Klövedals socken, 1,2 km ostnordost om Klövedals kyrka.
Fastighetsbeteckning: Valsäng 4:7.
Ägare: Klövedals Missionsförsamling.

Trakten kring Klövedals kyrka. Missionshuset markerat med rött

Missionshuset från nordost

Besök:

2002 05 07, foto, uppmätning, intervju.

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Från sydost

Byggnadens historia:

Väckelsen nådde Tjörn vid slutet av 1860-talet. 1878 bildades en församling i Klövedal av 10 troende. Redan året efter hade medlemstalet ökat till 42. Till att börja med samlades man till möten i hemmen och vid något tillfälle även i skolhuset, men 1880 påbörjade man uppförandet av ett eget missionshus. Intresset för bygget var mycket stort, och många medlemmar ställde upp med fria dagsverken.

Församlingens medlemmar ansåg att barnen borde undervisas av troende

Kyrksalen

lärare, och eftersom ingen av lärarna i vardagsskolan fyllde detta krav, beslöt man att starta en egen skola för församlingsmedlemmarnas barn. För detta ändamål byggde man på 1880-talet till missionshuset med en sal, som kunde användas för undervisning samt en mindre bostadslägenhet. Man anställde även en troende lärarinna, som bedrev undervisning för barnen. Efter några år genomdrev dock kommunens skolråd att skolan lades ner. Undervisningssalen kom emellertid att bli värdefull i församlingsarbetet.

Tavla av Sven Engblom, Tjörn

Kyrksalen från läktaren

På senare år har lokalerna kompletterats med en SMU-gård för ungdomsarbetet, placerad på en tomt sydost om missionshuset. Nyligen har missionshuset gjorts tillgängligt för handikappade genom att en rullstolsramp och en handikapptolett anordnats.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädsel av träpanel, som senare bytts ut mot puts, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, skolundervisning, söndagskola, scouter, juniorer, sång- och musikgrupper, syförening.

Källor:

Femtioårsberättelse.

Lilla salen

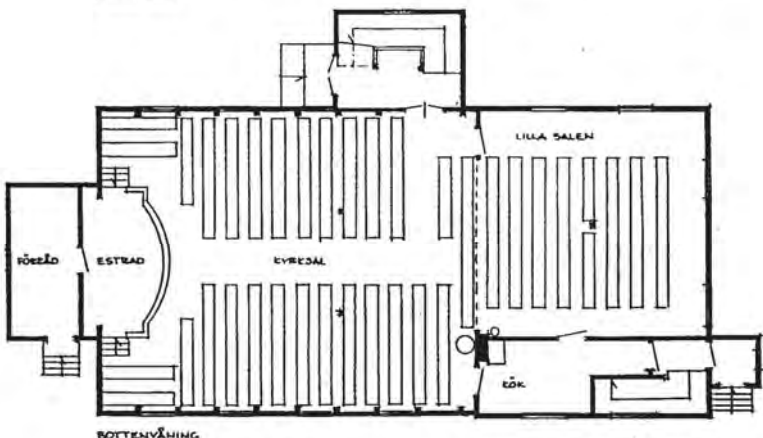
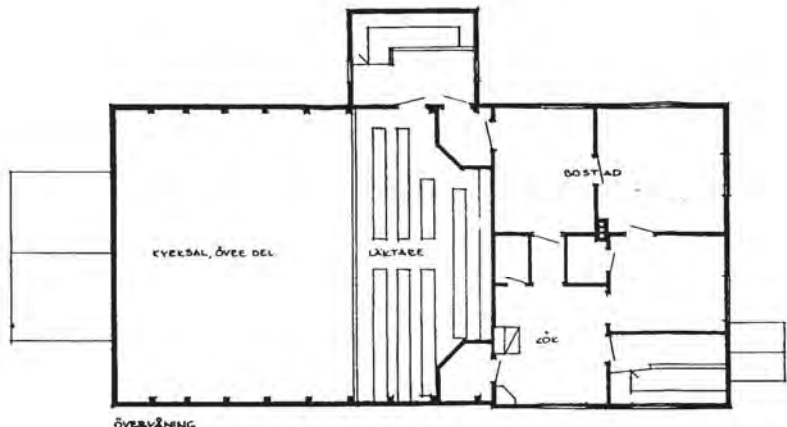
Vindsrum

Köket

SMU-gården

VALLA MISSIONSHUS
 efter gammal ritning
 signerad J.H. Odaterad
 /SF

HÄLLERS MISSIONSHUS

Hällers Missionshus från väster

Läge:

Tjörns kommun, Stenkyrka socken, 1 km nordnordväst om Stenkyrka kyrka.
Fastighetsbeteckning: Stenkyrka-Häller 1:19.

Ägare: privatperson.

Besök:

2002 05 07, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Byggnadens historia:

Sedan 1920-talet ägdes missionshuset av Klövedals missionsförsamling, men verk-

samheten är numera nedlagd och huset har sålts till en privatperson.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädsel numera av plåtpanel, tak av korrugerade asbestcementskivor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

Klövedals Missionsförsamlings femtioårsberättelse.

Missionshuset är nu ombyggt till fritidshus.

Glada miner i Hällers missionshus

TOLLEBY MISSIONSHUS

Tolleby Missionshus är numera ombyggt till bostad.

Läge:

Tjörns kommun, Stenkyrka socken, 2 km nordost om Bleket.

Fastighetsbeteckning:

Ägare: tidigare Tjörns västra missionsförsamling, numera privatperson.

Missionshuset från norr

Byggnadens historia:

Stenkyrka missionsförening bildades 1880. Möten hölls i hemmen och på logar, men det blev ofta trångt och man beslöt därför att uppföra missionshus i både Rävlanda och Tolleby. Husen stod färdiga 1887 respektive 1888.

Man fann det då lämpligt att dela upp föreningen, och 1888 bildades Tjörns västra missionsförening av 18 medlemmar, som hade sin verksamhet i Tolleby missionshus. Föreningen ändrade 1936 namn till Tjörns Västra Missionsförsamling.

Besök:

2002 05 07, foto.

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Missionshuset hade en stor och en liten sal, bänkarna var fasta. Estraden var rymlig eftersom sångarna brukade sitta där under mötena. Lilla salen låg bakom den stora och där fanns också ett kök.

Missionshuset blev efterhand nedslitet och på årsmötet 1931 diskuterades missionshuset, och församlingen beslöt då att bygga ett nytt. Arbetena påbörjades på hösten samma år, och i mars 1932 stod det nya missionshuset färdigt på samma plats som det gamla legat.

1959 gjordes en större reparation av missionshuset och oljeeldning installerades. 1962 renoverades köket.

Missionshuset hade uppförts på ofri grund, men 1963 skänktes tomten till församlingen.

1970 anordnades en dopgrav i missionshuset.

Församlingen drev även verksamhet i ett missionshus i Bleket, och 1977 beslöt församlingen att bygga en ny missionskyrka i Bleket och sälja de gamla missionshusen. Verksamheten i Tolleby lades ner, och huset såldes till en privatperson.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt beklädd med stående locklistpanel tak av röda betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, missionsmöten, skördefest, församlingsveckor, pingstkonferenser, söndagsskola, juniorförening, ung-

domsförening, bibelskola, musikförening, syförening.

Från söder efter ombyggnaden till bostad

Källor:

Se, Guds Lamm! Rävlanda Missionsförenings historia av Göran Andreasson. 1978.

Med Jesus vid rodret. Minnesskrift vid Tjörns Västra Missionsförsamlings 90-årsjubileum av Göran Andreasson.

Friluftmöte utanför missionshuset

Möte i stora salen vid 75-årsjubileet 1963

Missionsauktion

BLEKETS MISSIONSHUS

Blekets Missionshus är nu ombyggt till fritidshus.

Läge:

Tjörns kommun, Blekets fiskeläge.

Ägare: privatperson.

Karta över Bleket. Missionshuset markerat med rött.

Besök:

2002 05 07, foto.

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Huset sett från väster

Byggnadens historia:

Tjörns Västra Missionsförening bildades 1888 och hade sin verksamhet i Tolleby Missionshus. Verksamheten växte och 1905 byggde föreningen ett missionshus i Blekets fiskeläge.

Ursprungligen var husets ingång på långsidan. Huset hade en större sal med endast en bänkrad, samt en mindre sal längst bak. 1948 gjordes en reparation och ombyggnad varvid ingången flyttades till gaveln, den lilla salen togs bort och nya

Interiör av Blekets Missionshus

bänkar anskaffades. 1963 installerades oljeeldning.

Byggnaden var uppförd på ofri grund, men 1967 skänktes tomten till församlingen.

1978 uppförde församlingen en ny missionskyrka i utkanten av Blekets samhälle, och det gamla missionshuset såldes till privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasadbeklädnad av stående locklistpanel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

Med Jesus vid rodret. Minnesskrift vid Tjörns Västra Missionsförsamlings 90-årsjubileum av Göran Andreasson.

BLEKETS MISSIONSKYRKA

Blekets Missionskyrka från sydväst

Läge:

Tjörns kommun, Stenkyrka socken,
Blekets samhälle, Bleket 1402.

Fastighetsbeteckning: Aröd 2:19.

Ägare: Tjörns Västra Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Karta över Bleket

Besök:

2002 05 07, foto.

Missionskyrkan från väster

Bakom kyrkan finns en lekplats.

Kyrksalen

Byggnadens historia:

Tjörns Västra Missionsförening bildades 1888 och hade sin verksamhet i Tolleby Missionshus. Verksamheten växte, och 1905 byggde föreningen ett missionshus i Blekets fiskeläge.

1977 beslöt församlingen att bygga en ny större missionskyrka i Bleket och sälja de gamla missionshusen, och 1978 uppfördes den nya missionskyrkan strax nordost om fiskeläget.

Byggnaden är projekterad och uppförd av Nordiska trähus i Vrigstad AB. Kyrksalens inredning har tillverkats av Alf Johansson.

Kyrksalen från estraden

Tavla av Sven Engblom. Tavlan hängde ursprungligen på kyrksalens fondvägg.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongmaterial, stomme av limträ i kyrksalsdelen, fasadbeklädnad av träpanel, tak av svarta betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, nyningar, tonårsverksamhet, syförening. I kyrkans undervåning driver församlingen en förskola.

Källor:

Skrift vid församlingens 100-årsjubileum 1988 av Arne Olsson.

Med Jesus vid rodret. Minnesskrift vid Tjörns Västra Missionsförsamlings 90-årsjubileum av Göran Andreasson 1978.

Lilla salen

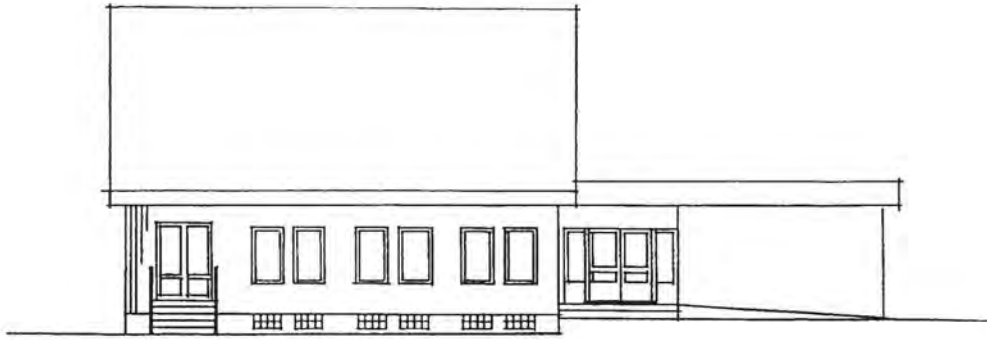
Kaprum och trappa till källaren

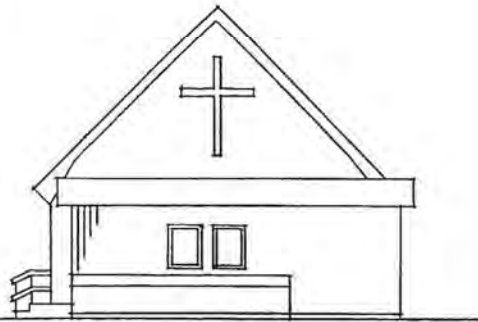
Lekrum i källaren

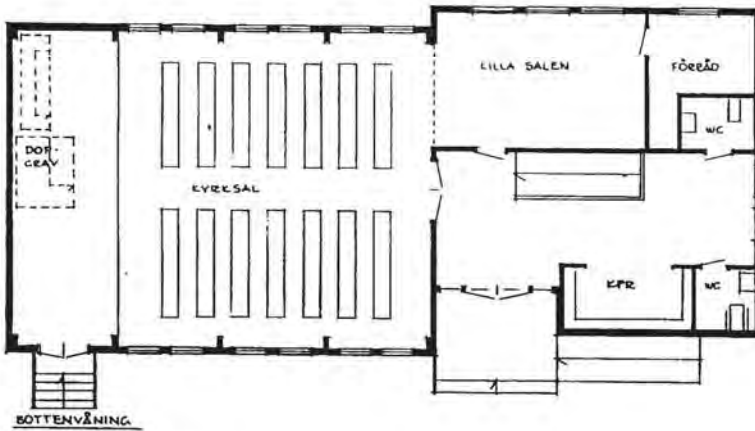
En tavla av Sven Engblom hänger på väggen i lekrummet.

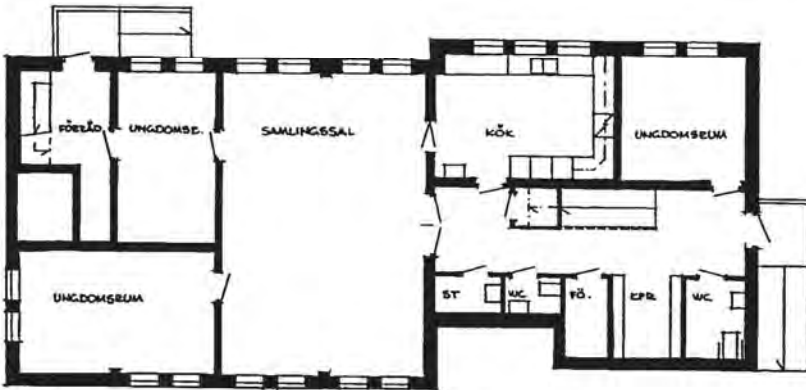
MOT NORDÖST

MOT NORDVÄST

BOTTENVÅNING

KÄLLAREVÅNING

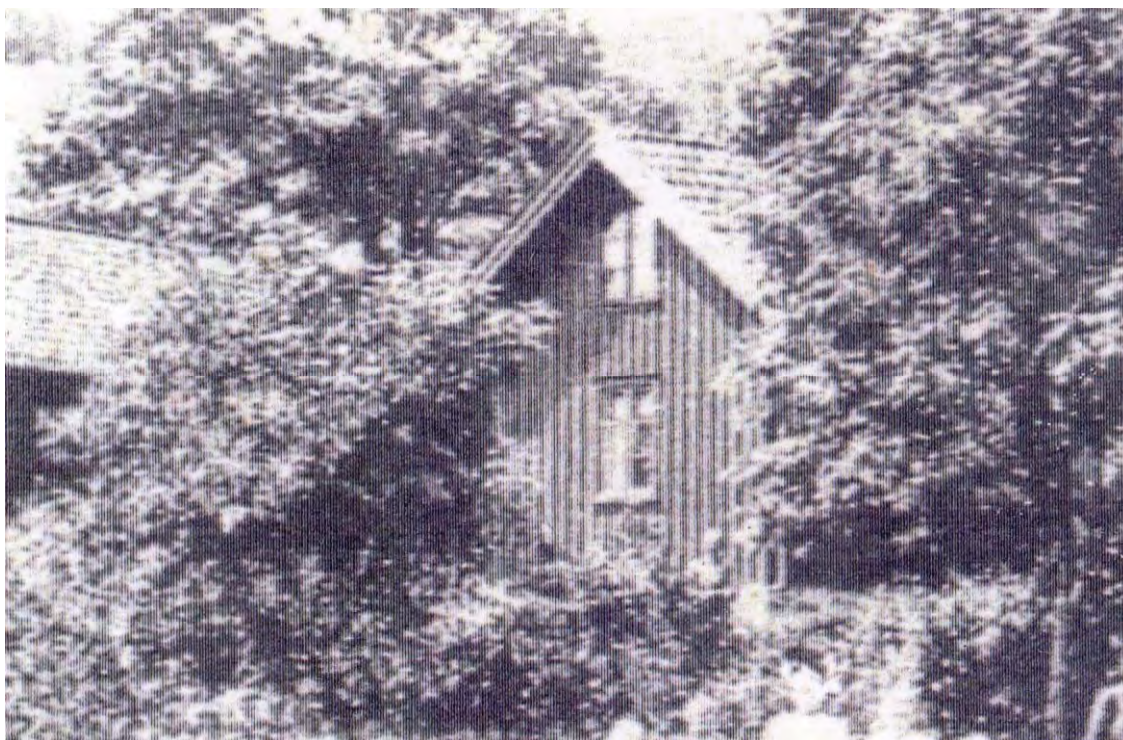

SEKTION

0 10 m

BLEKETS MISSIONSKYRKA
 efter ritning av Nordiska Trähus
 1977 02 10 /SF

MÖLNEBO MISSIONSHUS

Gammal bild av Mølnebo Missionshus

Läge:

Tjörns kommun, Mølnebo cirka 4 km nordost Rönnängs kapell.

Fastighetsbeteckning:

Ägare: tidigare Tjörns Västra Missionsförsamling, numera privatperson.

Karta över Rönnängstrakten. Mølnebo Missionshus markerat med rött.

Besök:

Ej besök.

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Byggnadens historia:

Tjörns Västra Missionsförening bildades 1888 och hade sin verksamhet i Tolleby missionshus. Verksamheten växte och 1905 byggde föreningen ett missionshus i Blekets fiskeläge.

Redan 1903 började man hålla möten hemma hos en av medlemmarna, Anna Johansson i Mølnebo. 1926 skänktes hennes hem till församlingen, och 1930 gjordes det om så att det blev en enda stor sal. Det blev på så vis församlingens tredje missionshus fram till 1966, då det revs.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

Med Jesus vid rodret. Minnesskrift vid Tjörns Västra Missionsförsamlings 90-årsjubileum av Göran Andreasson.

RÄVLANDA MISSIONSHUS

Rävlanda Missionshus

Läge:

Tjörns kommun, Stenkyrka socken, 2,2 km sydost om Stenkyrka kyrka.

Fastighetsbeteckning: Höggeröd 1:19.

Ägare: privatperson.

Missionshuset från sydost

Besök:

2002 05 07, foto, uppmätning.

Uppgiftslämnare:

Arne Olsson, Källekärr.

Byggnadens historia:

1879 besökte predikanterna Edvard Andersson och August Berntsson från Valla Stenkyrka socken, och det uppstod en kraftfull väckelse. Många blev omvända och flera hem öppnades för predikanterna. Möten hölls även på logar och där det fanns plats. 1980 bildades Stenkyrka Missionsförening och 40 personer anslöt sig.

Det blev ofta trångt i de hem där mötena hölls, och man beslöt därför att bygga två missionshus. Åren 1887 och 1888 uppförde man därför missionshus i Rävlanda och Tolleby. När missionshusen

var färdiga delades föreningen genom att 18 medlemmar begärde utträde och bildade Tjörns Westra missionsförening. Den återstående delen av föreningen ändrade då sitt namn till Rävlanda Missionsförening. Missionshuset i Rävlanda fick namnet Betel.

Missionshusets huvudingång

Missionshusets sal rymde över 100 personer men visade sig ibland vara för trång. Efter några år byggdes huset till med lilla salen, och 1908 byggdes missionshuset om genom att stora salen förlängdes, taket gjordes om och estraden flyttades från långsidan till kortsidan. Huset fick då den utformning, som det sedan behållit.

Missionshuset hade ursprungligen uppförts på ofri grund, men 1908 skänkte markägaren den tomt som missionshuset stod på till församlingen.

1910 och 1925 utfördes reparationer och ommålning av huset. 1937 installerades elektriskt ljus. 1972 sänktes inner-taket i stora salen, och ny plåt lades på yttertaket. 1975 installerades elvärme, vilket gjorde de gamla koks- och vedkaminerna överflödiga.

Antalet församlingsmedlemmar minskade efterhand och 1978 när försam-

Vindfångets fönster

Från nordväst

lingen endast bestod av 3 medlemmar beslöt dessa att församlingen skulle upplösas. Missionshuset tillföll Tjörns församlingsskrets med syftet att verksamheten skulle drivas vidare.

Verksamheten är dock numera nedlagd, och huset är försålt till en privatperson. Huset var vid besöket i maj 2002 i huvudsak bibehållet, men underhållet var starkt eftersatt.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt beklädd med stående träpanel.

Missionshuset från väster

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, seriemöten, söndagsskola, ungdomsförening, musikförening, syförening.

Källor:

Se, Guds Lamm! Rävlanda Missionsförsamlings historia av Göran Andreasson 1978.

Med Jesus vid rodret. Minnesskrift vid Tjörns Västra Missionsförsamlings 90-årsjubileum av Göran Andreasson.

Fönster mot väster

Kyrksalen är numera förråd.

Estraden

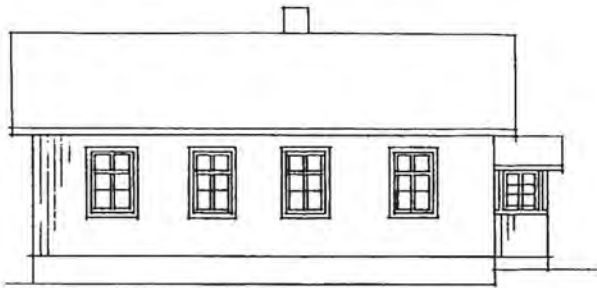
Vikdörren in mot lilla salen

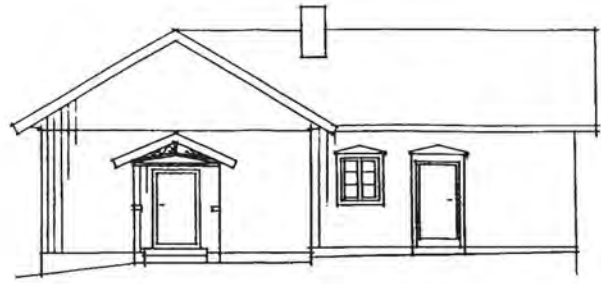
Lilla salen

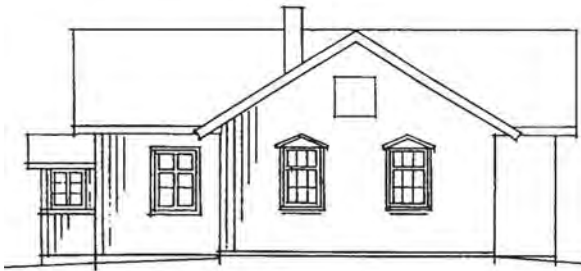
Kaffepaus utanför missionshuset tillsammans med C G Hjälms

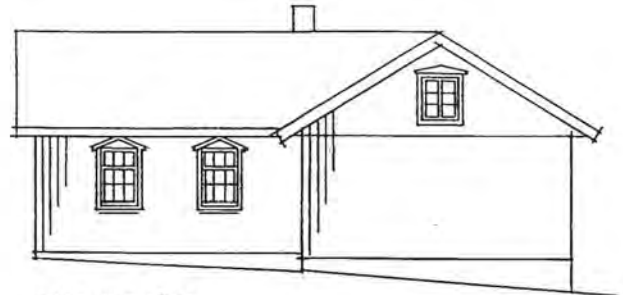
FASAD MOT ÖSTER

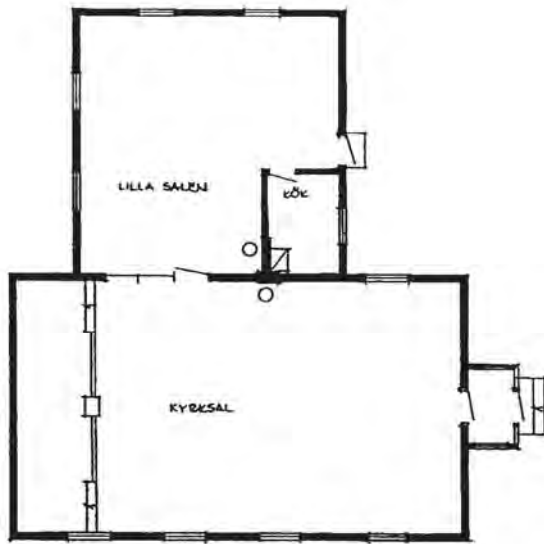
FASAD MOT NORR

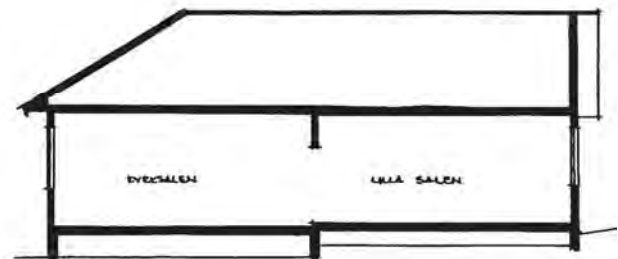
FASAD MOT VÄSTER

FASAD MOT SÖDER

PLAN

SEKTION

0 10 m

RÄVLANDA MISSIONSHUS
Uppmåtningsritning 2002 05 18 / S Florén

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **KUNGÄLVS** KOMMUN

Kungälv's Missionshus
Kungälv's gamla Missionskyrka
Kungälv's nya Missionskyrka
Romelanda Missionshus
Marstrands Missionskyrka

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 1996 - 2009*

Missionshus och missionskyrkor i Kungälv kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggd år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Kungälv Missionshus	1900	1936	100?	Rivet
2	Kungälv G Missionskyrka	1936	1984	150	Bostäder
3	Kungälv N Missionskyrka	1984	-	150	I funktion
4	Marstrands Missionskyrka	1904	2009	150	Församlingshem
5	Romelanda Missionshus	1877	1980-t	70?	Bostad

KUNGÄLVS MISSIONSHUS och GAMLA MISSIONSKYRKA

Kungälvs gamla missionskyrka sedd från väster 2009.

Läge:

Kungälvs kommun, Kungälvs socken.

Västra Gatan 3, Kungälv.

Fastighetsbeteckning: Kv Rådhuset nr 14.

Ägare: Kungälvs Missionsförsamling.

Besök: 2009 09 03, foto, intervju.

Kungälv, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

John Frilund, Kungälv.

Byggnadens historia:

1886 började Missionsförsamlingen i Surte missionera i Kungälv, och predikanter från Göteborg höll möten i Kungälv en gång i månaden. Handlaren J A Svensson och hans fru var stöttelelare i den gryende

Kyrkporten.

verksamheten. Det gick också ut ett upprop om insamling till ett missionshus. 1900 bildade sju troende vänner en församling. Lokalfrågan löstes genom att J A Svensson upplät en sal i ett hus han ägde vid Västra gatan. Husets källare är från 1600-talet och innehöll en gång stadens fängelse. 1909 donerade Svensson byggnaden till församlingen. 1922 utvidgades lokalerna till missionshus.

1932 började församlingen planera för att bygga en ny kyrka. Denna stod färdig 1936 byggd på det gamla missionshusets grund. Kyrkan projekterades av arkitekt Ivar Burman.

Det växande barn- och ungdomsarbetet krävde ökade lokaler, och 1960 uppfördes en friliggande ungdomsgård på kyrktomten till en kostnad av 93.000 kronor.

1964 invigdes en ny trestämmig kyrkorgel byggd av Grönvalls Orgelbyggeri i Lilla Edet. Samma år gjordes en renovering av kyrkan varvid estraden byggdes om.

1984 uppförde församlingen en ny missionskyrka vid Utmarksvägen i västra delen av Kungälv och den gamla missionskyrkan såldes. Den byggdes därefter om till bostäder.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorförening, ungdomsförening, konfirma-

tionsundervisning, kör, musikförening, symöten.

Källor:

- *Kungälv's Missionsförsamling 100 år 1900-2000*, utgiven av församlingen.

Missionskyrkan sedd från Västra Gatan.

Pastorsbostaden och ungdomsgården.

SMU:s 10-årsjubileum 1924 i missionshuset.

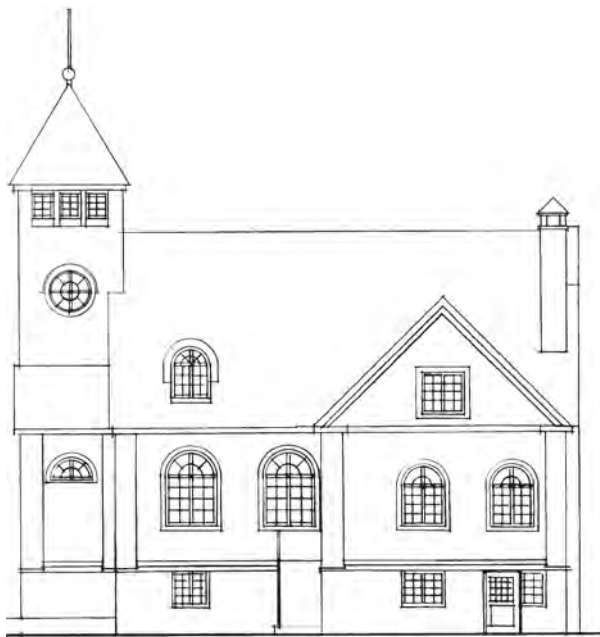
Luciafest 1934 i missionshuset.

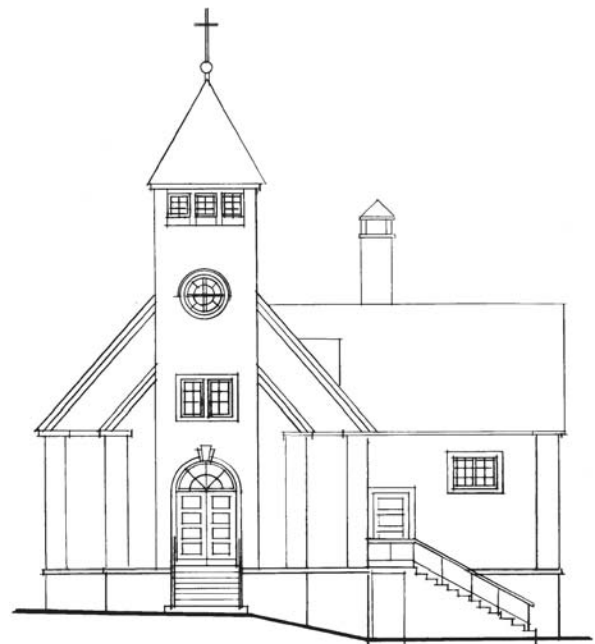
Luciafest 1944 i missionskyrkan.

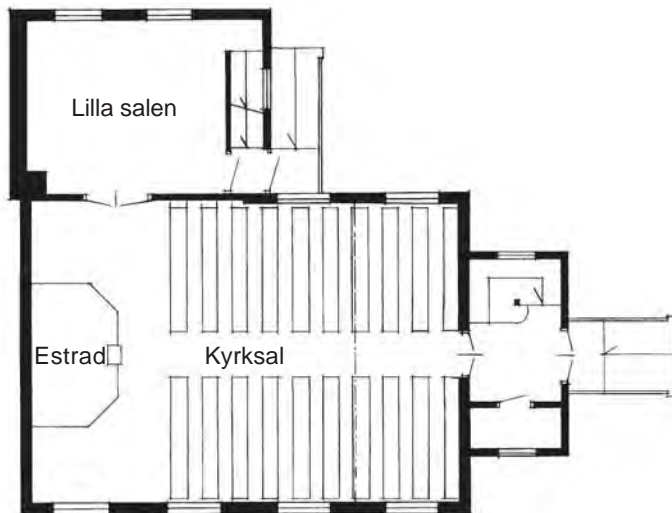
Estraden efter ombyggnaden 1964.

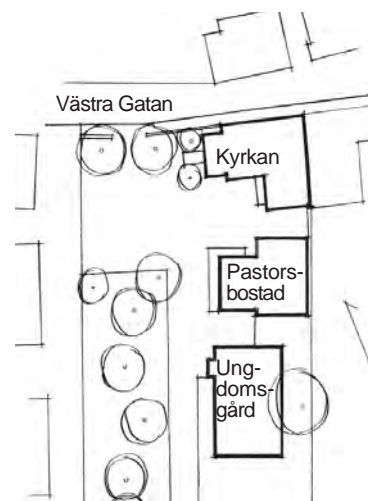
Fasad mot söder

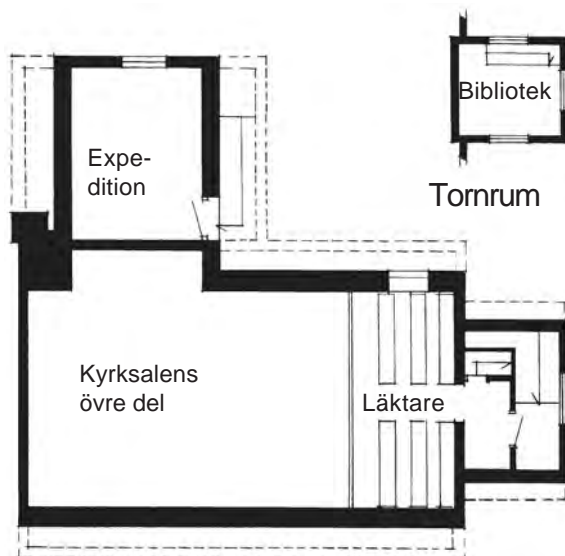
Fasad mot väster

Plan av bottenvåning

Situationsplan

Plan av övervåning

*Kungälv's Gamla Missionskyrka
Rekonstruktionsritning
Skala 1:200 / SF*

KUNGÄLVS NYA MISSIONSKYRKA

Nya Missionskyrkan vid Utmarksvägen.

Läge:

Kungälv kommun, Utmarksvägen 3, Kungälv.

Fastighetsbeteckning:

Ägare: Kungälv Missionsförsamling.

Besök: 2009 09 03, foto och intervju.

Kungälv, nya Missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

John Frilund, Kungälv.

Byggnadens historia:

Sedan sin tillkomst år 1900 hade församlingen sitt hem vid Västra Gatan i Kungälv äldsta delar. Tomtutrymmet var emellertid begränsat, och när barn- och ungdomsverksamheten krävde större utrymmen på 1970-talet uppfördes en paviljong, kallad Arken, på en rymlig tomt inom Komarken i västra Kungälv nära de nya bostadsområden som då byggdes upp. 1984 tog församlingen steget att flytta all

Missionskyrkan från sydost.

Entréfasaden.

sin verksamhet till denna tomt och en ny missionskyrka uppfördes. Den nya kyrkan har goda utrymmen för barn- och ungdomsarbetet.

Kyrksalen.

Byggnadsmaterial:

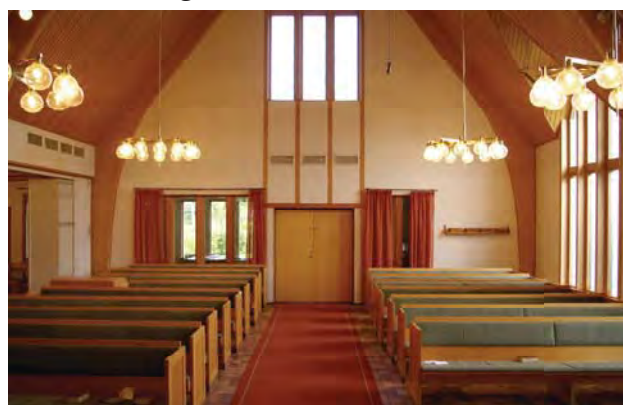
Grund och undervåning av betong, stomme av trä och limträ, utvändig klädsel av tegel, tak av betongtakpannor och papp.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, nyingar, scouter, tonår, konfirmationsundervisning, barnkör, ungdomskör, blandad kör, pensionärskör, pensionärssamlingar, studiegrupper, alfa-kurs, missionskommitté, symöten. Delar av undervåningen hyrs ut till ABF och Kungälvs Musikkår.

Källor:

- *Kungälvs Missionsförsamling 100 år 1900 - 2000*, utgiven av församlingen.
- Församlingsblad nr 2 2009.

Kyrksalen från estraden.

På kyrksalens fondvägg finns konstnären Olof Anderssons trärelief "Han är vinträdet och vi är grenarna".

Kyrkorgeln.

Kyrktorget.

Från lilla salen har man god kontakt med kyrksalen.

Mysrum.

Köket.

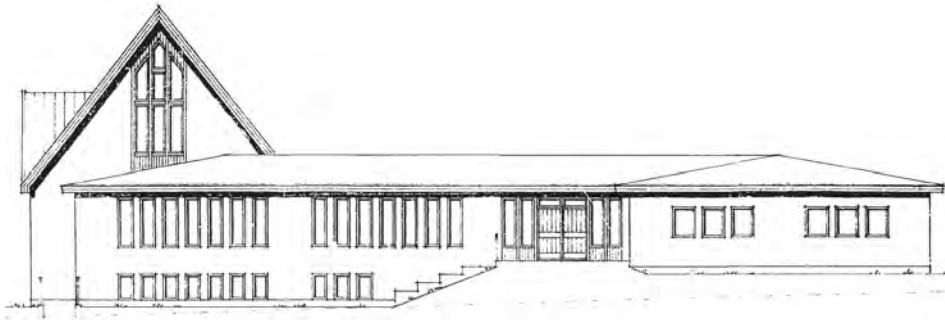
Patrullrum.

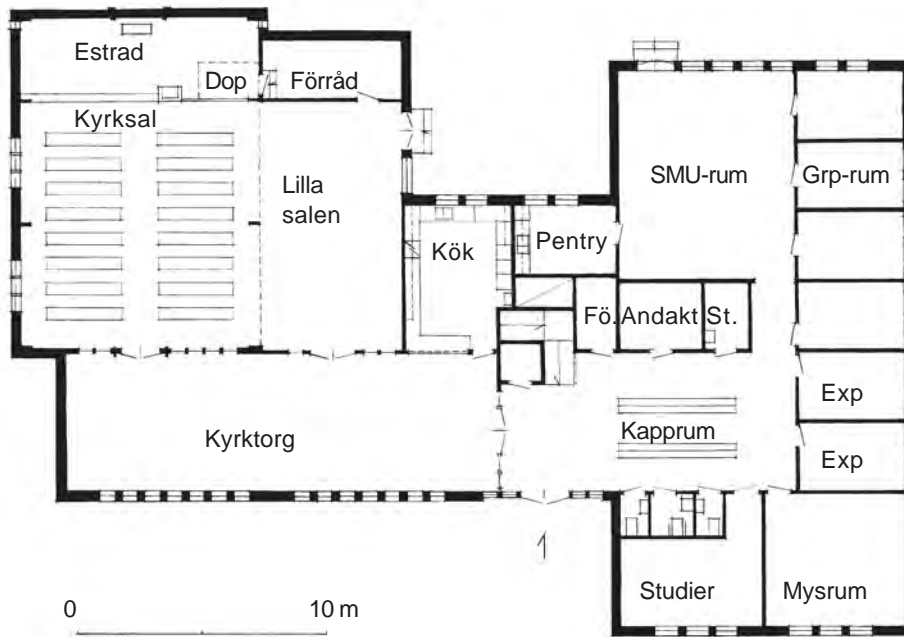
SMU-rummet.

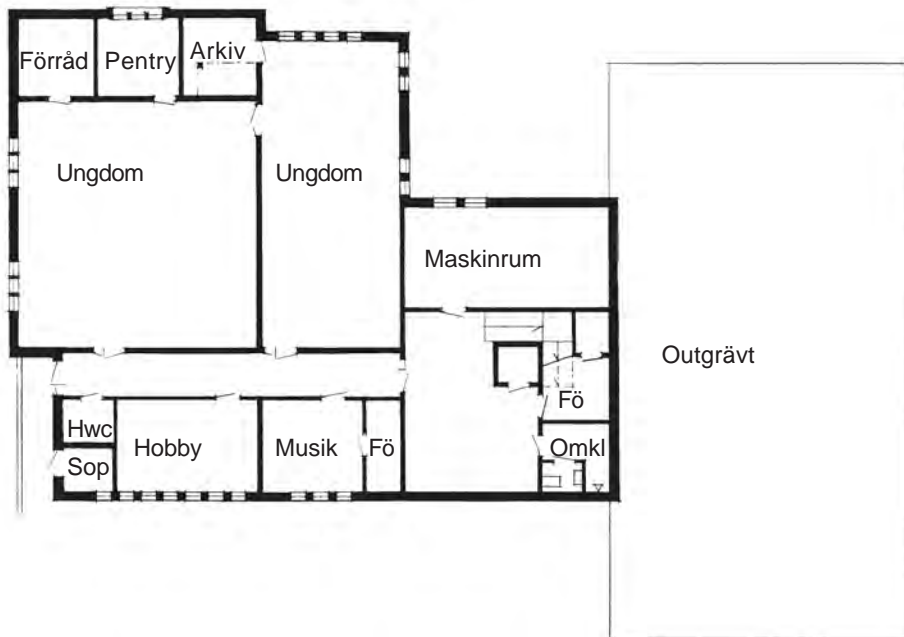
Noaks ark på kyrktorgets vägg.

Fasad mot nordväst

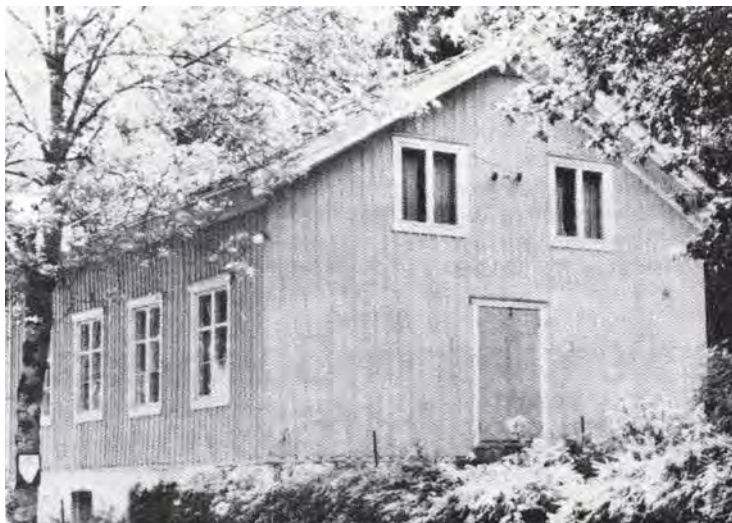
Plan av bottenvåning

Plan av undervåning

Kungälv's Missionskyrka efter bygglovritningar från Nordiska Trähus

ROMELANDA MISSIONSHUS

Romelanda Missionshus på 1940-talet.

Läge:

Kungälv's kommun, Romelanda socken, strax norr om Norrmannebos kapell.

Ägare: Romelanda Missionsförsamling.

Besök 2009 09 03 foto och intervju.

Norrmannebo, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

John Frilund, Kungälv.

Margit Olsson, Romelanda.

Byggnadens historia:

Bondsonen Andreas Eliasson i Stinneröd hade besökt missionshuset i Haga i Göteborg på 1860-talet och där fått en religiös upplevelse som han sedan ville dela med sig av i sin hembygd. Stugmöten hölls på olika ställen i Romelanda och en grupp troende bildades.

1870 begärde man att få hålla sina möten i Fridhems skola i Norrmannebo, men man fick nej på sin förfrågan.

1876 bildades en församling och 1877 kunde man uppföra ett missionshus på en tomt i Norrmannebo som en missionsvän upplät. En originell detalj i missionshuset

var att predikstolen hade en sittplats så att predikanten kunde sätta sig ner om hans predikan blev lång och han inte orkade stå hela tiden.

1907 skänkte markägaren Anders Johan Johansson tomten där missionshuset låg till församlingen. Verksamheten pågick fram till 1977 varefter den lades ner, medlemmarna anslöt sig till Kungälv's missionsförsamling och missionshuset såldes. Det byggdes därefter om till bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, seriemöten, söndagsskola, juniorförening, ungdomsverksamhet.

Källor:

- Romelanda öster om älven, Romelanda Hembygdsförening.
- SMK:s arkiv Stockholm

Missionshuset ombyggt till bostad.

MARSTRANDS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan sedd från nordost.

Läge:

Kungälv's kommun, Östergatan 8, Marstrand.

Fastighetsbeteckning: Kv Fyrmästaren.

Ägare: Marstrands Frikyrkoförsamling.

Marstrand, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Eva Böckman och Lars-Göran Johansson, Marstrand.

Byggnadens historia:

Den fria andliga verksamheten i Marstrand tog sin början under åren 1877-86 då Kyrkoherden O. Qvensel var verksam i

staden. Han och hans hustru var varmt gudfruktiga och anordnade, utöver verksamheten i kyrkan, möten och besök i hemmen, varvid många kom till tro. 1889 bildades Marstrands Missionsförening bestående av 12 medlemmar. Till att börja med hyrdes två rum inom Karlstens fästningsområde för verksamheten. Senare hyrde föreningen godtemplarlokalen i

Missionskyrkan från väster.

Kyrksalen 2009.

Marstrand till en kostnad av 75 kronor per år och 1:50 per möte. Tyvärr uppstod det osämja mellan missionsföreningen och godtemplarna och 1899 flyttade missionsföreningen till bottenvåningen i ett hus som en av föreningens medlemmar uppfört.

1903 köpte missionsföreningen en fastighet för 5.000 kronor. Tomten var bebyggd med ett äldre hus men det fanns plats för ytterligare bebyggelse, och 1904 uppförde föreningen ett missionshus på den obebyggda delen av tomten. 1915 byggde man till en predikantbostad som en övervåning på det gamla huset som samtidigt renoverades.

Kyrksalen hade ursprungligen predikstolen vid den västra väggen, men vid en ombyggnad flyttades den till väggen mot norr.

1975 påbörjade församlingen ett samarbete med Pingstförsamlingen och gemensamt genomförde man 1982 en ombyggnad och renovering av missionshuset. En ny entré anordnades och kyrksalen minskades så att ett kapprum med toaletter kunde inredas. Kyrksalen renoverades varvid predikstolen flyttades till väggen mot söder och rumshöjden ökades. Arkitekt för ombyggnaden var Robert Rydingstam Marstrand. Byggnaden

började nu kallas missionskyrka. 1999 gick missionsförsamlingen och pingstförsamlingen samman under namnet Marstrands Frikyrkoförsamling.

Estraden.

Kyrksalen från estraden.

Kyrksalen före 1982 års ombyggnad. Lägg märke till det plana taket.

Efter hand minskade verksamheten i kyrkan och 2006 hyrdes den ut till Svenska Kyrkan som församlingshem. Den 30 september 2009 lägger Frikyrkoförsamlingen ner sin verksamhet och därigenom blir SMK/SMU i Västra Götaland ägare till byggnaden.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten och tegel , stomme av trä, utvändig klädsel av stående och lig-gande träpanel , tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, miniorer, juni-orer, ungdomsförening, gospelkör, konfir-mationsundervisning, syförening, kvinno-frukostar och pensionärsverksamhet.

Källor:

- *Anteckningar om Marstrands Missionsför-samling*, Viktor Berg.
- *Marstrands Missionsförsamling 100-års-jubileum 1989*, Margit Berg.

Kyrksalen före ombyggnaden.

Vindfånget skjuter in i kyrksalen.

Altartavlan är målad av Fritjof Svensson.

Predikstolens antependium.

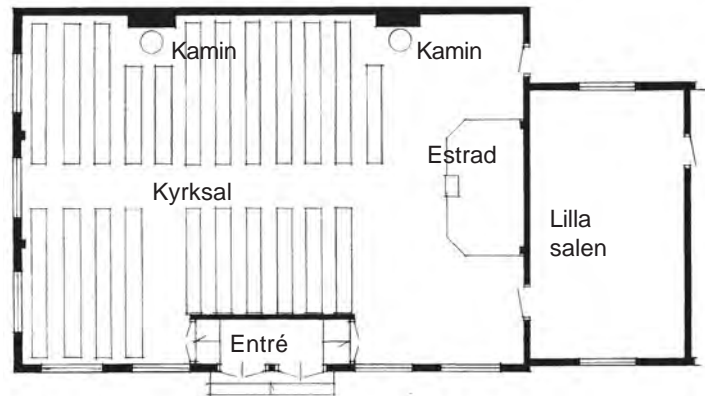
Lilla salen.

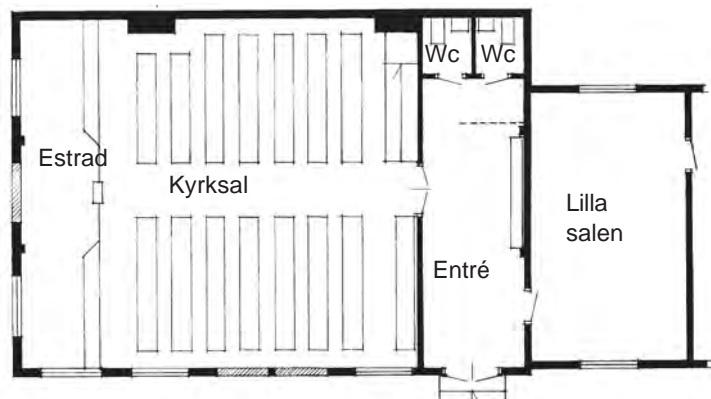
Gården och uthuset.

Dekoration på predikstolens framsida.

Plan av kyrkan före ombyggnaden 1982.

Efter ombyggnaden. Skala 1:200.

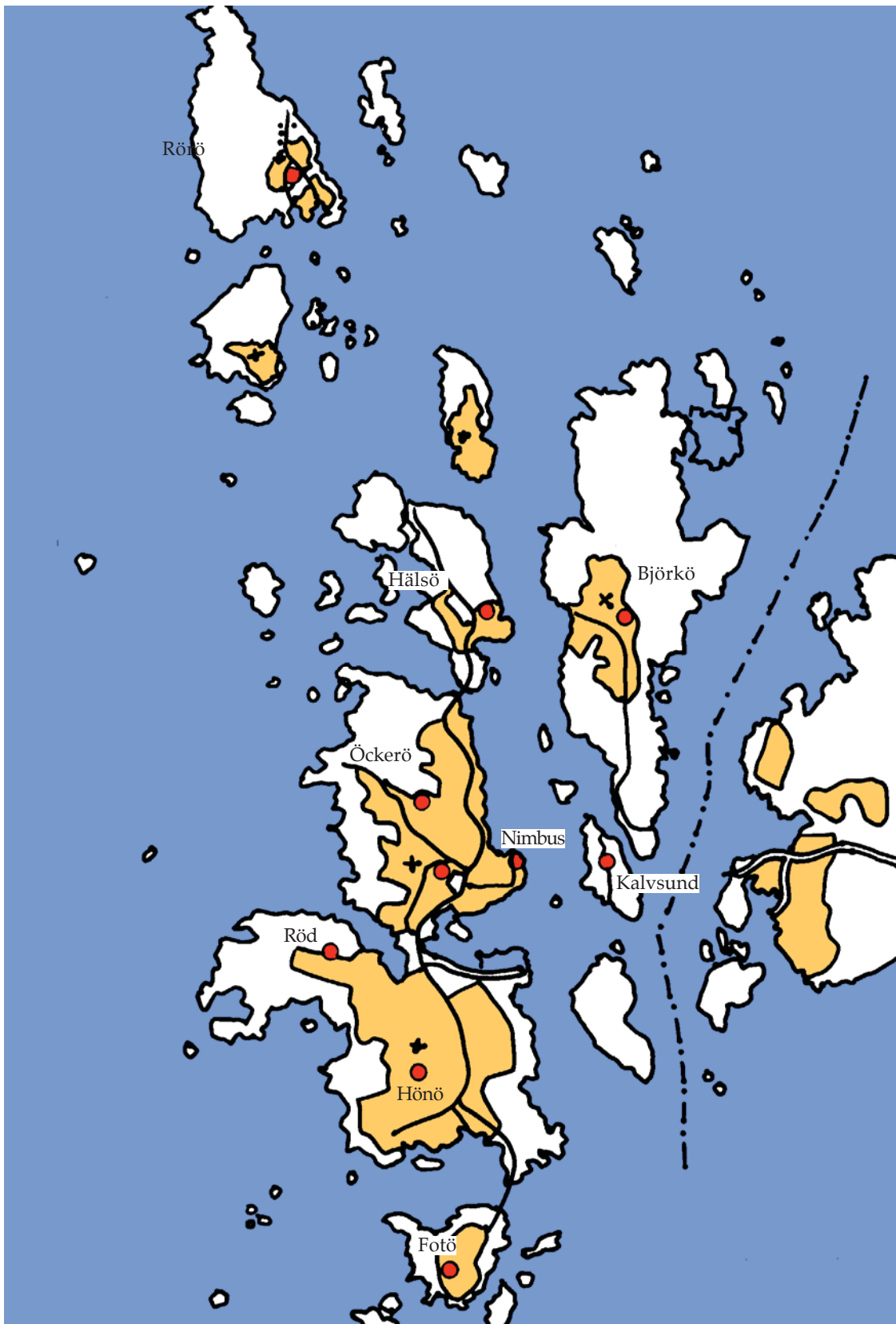

MISSIONSHUS I ÖCKERÖ KOMMUN

Hönö Missionshus
Hönö Missionskyrka
Fotö Missionshus
Röds Missionshus
Öckerö Missionshus
Öckerö Missionskyrka

Nimbus
Björkö Missionshus
Björkö Missionskyrka
Kalvsunds Missionshus
Hälsö Missionshus
Rörö Missionshus

*Missionshusinventering i Västra Götalands distrikt av SMF
Stig Florén 2003*

Öckerö kommun
missionshus och
missionskyrkor

Missionshus på Öckerö

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggd år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Hönö Missionshus	1895	1914	225	Rivet
2	Hönö Missionskyrka	1914	-	? 600	I funktion
3	Fotö Missionshus	1911	?		Fritidsbostad
4	Röds Missionshus	1918	?		Bostad
5	Öckerö Missionshus	1896	1940		Rivet
6	Öckerö Missionskyrka	1940	2000	100	Bostad
7	Nimbus	2000	-	700	I funktion
8	Björkö Missionshus	1883	1905		Rivet
9	Björkö Missionskyrka	1905	-	100	I funktion
10	Kalvsunds Missionshus	1910	1986		Fritidshus
11	Hälsö Missionshus	1914	?		Fritidshus
12	Rörö Missionshus	1909	1963	80	Fritidshus

HÖNÖ MISSIONSHUS

Hönö andra missionshus

Läge:
Öckerö kommun, Ringvägen 4, 43091
Hönö.

Karta över Hönö. Missionshuset markerat med rött

Besök:
2001 08 23 , intervju.

Uppgiftslämnare:
Arne Johansson, Hönö.

"Knödens hus" församlingens första samlingslokal

Byggnadens historia:

Den fria väckelserörelsen nådde Hönö under slutet av 1800-talet. Samlingar ägde rum i stugorna och sommartid utomhus. Fler och fler sökte sig till samlingarna, och behovet av en egen lokal gjorde sig gällande. 1889 inköpte de troende därför ett gammalt boningshus med tomt av Olof Andersson i Hult för 400 kronor. Med hjälp av frivillig arbetskraft byggdes huset om till samlingslokal och stod färdigt hösten samma år. Den inköpta tomten kallades "Knödens" och har förblivit missionsförsamlingens hemvist.

Musikföreningen samlad på estraden

1891 bildades församlingen under namnet Hönö Missionsförening. Trots motstånd gick församlingens arbete framåt. Många kom till tro och anslöt sig till församlingen. Snart blev den iordningställda samlingslokalen för trång, och 1895 ersattes den med ett nytt missionshus med en kyrksal och en mindre sal med plats för sammanlagt cirka 225 personer. Husets kvalité tycks inte ha varit den bästa, behovet av utrymme ökade dessutom, och redan 1914 var församlingen mogen att riva huset och ersätta det med en ny missionskyrka på samma plats.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd av stående träpanel, tak av tegelpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källa:

Hönö Missionsförsamling 100 år 1891 - 1991
Minnesskrift utgiven av missionsförsamlingen 1991.

Ungdomsföreningen utanför missionshuset.

HÖNÖ MISSIONSKYRKA

Hönö Missionskyrka 1916

Läge:

Öckerö kommun, Ringvägen 4, Hönö.

Fastighetsbeteckning:

Ägare: Hönö Missionsförsamling.

Karta över Hönö. Missionskyrkan markerad med rött

Besök:

2001 08 23 , foto, intervju.

Söndagsskolan framför kyrkans ingång 1924

Uppgiftslämnare:

Arne Johansson, Hönö.

Byggnadens historia:

Hönö Missionskyrka uppfördes 1914 som en ersättning för församlingens missionshus. Missionskyrkan var stor. Kyrksalen rymde enligt uppgift inte mindre än 600 personer, och dessutom fanns det plats för ytterligare 100 personer i ett angränsande utrymme. I kyrkobyggnaden fanns även

Fasaden är numera klädd med tegel

1981 byggdes kyrkan till med en församlingssal

Ingången till församlingssalen

ett bibliotek och bostadsrum. Kyrkan uppfördes av byggmästare Tillander från Öckerö med en stor frivillig arbetsinsats. Mycket material från det gamla missionshuset kunde användas, och byggkostnaderna kunde begränsas till 25000 kronor. Missionsförbundet tillhandahöll ritningar till kyrkbygget för en kostnad av 5 kronor.

1921 anordnades en dopgrav i kyrksalen. 1948 renoverades kyrksalen och en piporgel installerades. 1971 invigdes en ny SMU-gård. 1981 byggdes kyrkan till med en ny församlingssal. 1990 inreddes nya rum över församlingssalen. Arbetena har utförts med stor insats av frivillig arbetskraft.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten på de äldre delarna och av betongmaterial på senare tillbyggnader. Stomme av trä. Utvändig klädsel bestod ursprungligen av stående och lig-gande träpanel, men har senare bytts ut mot fasadtegel.

Estradens utseende har skiftat under årens lopp, 1941 såg den ut så här. Observera att läktarna gick ända fram till fondväggen.

Estraden 1966

Estraden på 1970-talet

Estraden 2001

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, uppbyggelsekonferenser, barn- och ungdomsverksamhet omfattande söndagsskola, scouter, juniorer, ungdomsförening och bibelskola, sång- och musikgrupper.

Källa:

Hönö Missionsförsamling 100 år 1891 - 1991
Minnesskrift utgiven av missionsförsamlingen 1991.

Kyrksalen från estraden

Glasmålning i kyrksalen

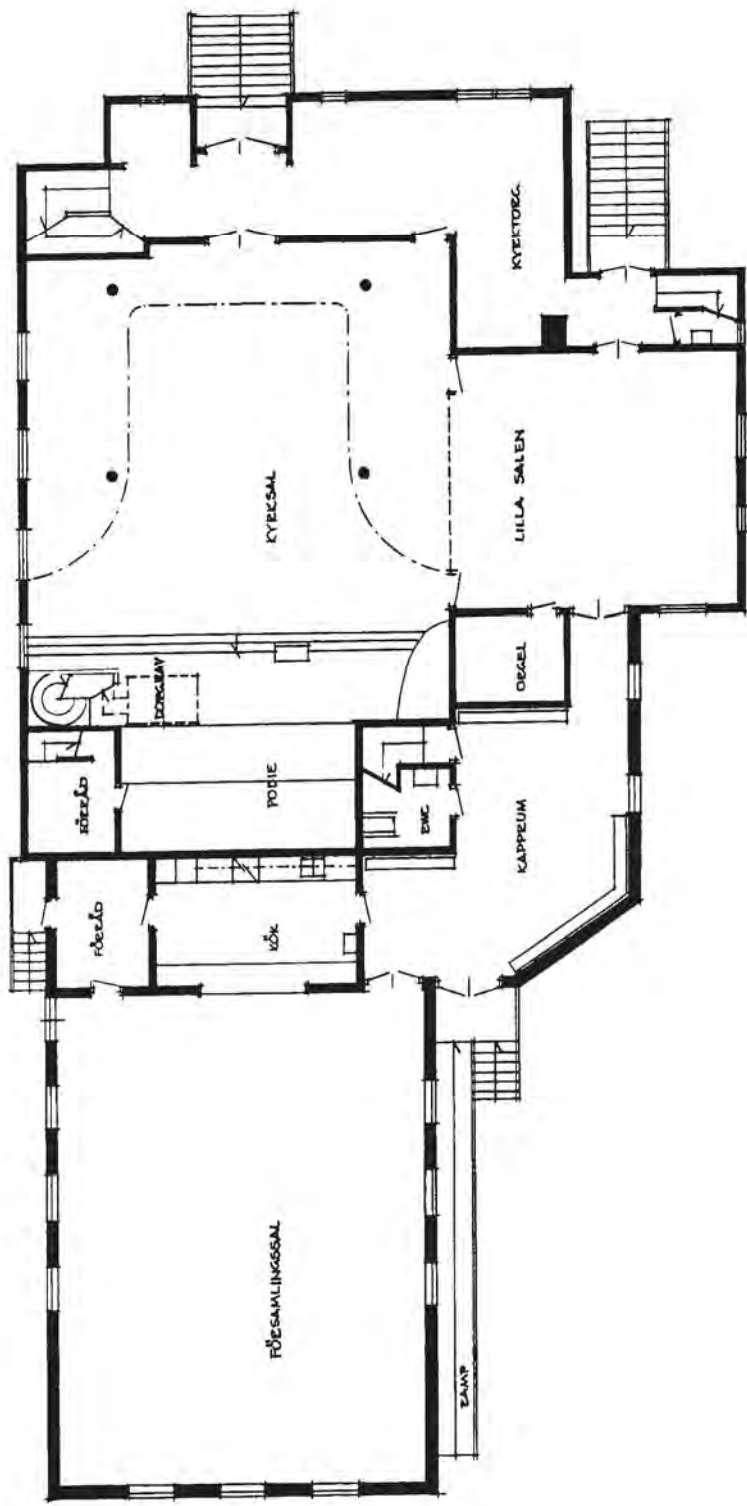
Församlingssalen

Gobeläng i församlingssalen

Köket

HÖNSÖ MISSIONSKYRKA
 Från bygglovritning
 Skala 1:200

FOTÖ MISSIONSHUS

Missionshuset på Fotö ombyggt till bostadshus

Läge:

Öckerö kommun, Skiftesvägen, Fotö.

Karta över Fotö. Missionshuset markerat med rött

Besök:

2001 08 23, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Arne Johansson, Hönö.

Byggnadens historia:

Missionsförsamlingen på Hönö höll inte bara gudstjänster i sitt missionshus på

Hönö utan anordnade även friluftsmöten och stugmöten i trakten, bl a på grannön Fotö. 1901 hyrde församlingen ett bostadshus på Fotö där gudstjänster och söndagsskola hölls. 1910 inköpte församlingen ett bostadshus på ön för 1200 kronor. Huset ställdes i ordning till predikolokal. 1911 invigdes lokalen vid ett välbesökt möte. 1913 bildades Fotö Missionsförening, som till att börja med stod under ledning av missionsförsamlingen på Hönö. 1915 restaurerades missionshuset på Fotö och överlämnades därefter till församlingen på Fotö. Verksamheten är numera nedlagd, och huset har sålts till privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten. Stomme av trä. Utvändig klädsel av träpanel. Tak av tegelpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källa:

Hönö Missionsförsamling 100 år 1891 - 1991
Minnesskrift utgiven av missionsförsamlingen 1991.

RÖDS MISSIONSHUS, HÖNÖ

Missionshuset på Röd byggt år 1918

Läge:

Öckerö kommun, Ersdalsvägen, Röd, på nordvästra delen av Hönö.

Karta över Hönö. Missionshuset markerat med rött

Besök:

2001 08 23, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Arne Johansson, Hönö.

Byggnadens historia:

Missionsförsamlingen på Hönö hade redan på 1890-talet bedrivit mötesverksamhet i det lilla fiskeläget Röd på nordvästra delen av Hönö. 1905 startade man även en söndagsskola. 1911 inköpte församlingen ett bostadshus för 450 kronor. Huset byggdes om och man fick en lokal för sammankomster. Huset fungerade fram till 1917 då församlingen inköpte en tomt med högt läge. I maj 1918 beslöt man att uppföra ett missionshus på tomten, och det stod färdigt redan i november samma år. Byggekostnaden uppgick till cirka 25000 kronor. Verksamheten är numera nedlagd, och huset har sålts och byggts om till privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten. Stomme av trä. Utvändigt klädd av träpanel. Tak av tegelpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källa:

Hönö Missionsförsamling 100 år 1891 - 1991
Minnesskrift utgiven av missionsförsamlingen 1991.

ÖCKERÖ MISSIONSHUS

Missionshuset vid nuvarande Bankevägen

Läge:

Öckerö kommun, NO om korsningen Bankevägen och Tennisvägen, Öckerö.

Karta över centrala delen av Öckerö. Missionshuset markerat med rött.

Besök:

2001 08 01, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Thore Corneliusson, Öckerö.

Byggnadens historia:

Den fria väckelserörelsen nådde Öckerö på 1860-talet, då bl a magister B C Rodhe

Från väster efter tillbyggnaden 1921

från Göteborg besökte öarna sommartid och samlade många åhörare på friluftsmöten och stugmöten, där han förkunnade nåd och försoning. 1891 kom Per Alexandersson i Nordgård till tro, och han kom att bli en ledargestalt för de troende. Fler och fler kom för att lyssna, och efterhand uppstod behovet av en egen samlingslokal. Per och hans släktingar skänkte en tomt. De 15 - 20 troende satsade vad de förmådde, och en insamling gjordes i Göteborg genom metodisterna. Byggnadsarbetet kunde startas, och vid midsommar 1896 invigdes missionshuset. 1900 bildades Öckerö Missionsförening,

Välbesökt konferensmöte vid missionshuset 1932

som senare ändrade namn till Öckerö Missionsförsamling.

Av församlingens protokoll framgår att man redan 1910 upplevde att missionshuset var trångt, och man beslutade att flytta det till en centralare plats. Detta verkställdes dock inte, men 1914 gjordes en tillbyggnad av en förstuga och huset målades både utvändigt och invändigt. Församlingen växte till och 1921 gjordes en ny tillbyggnad rymmande "lilla salen". I denna anordnades ett litet bibliotek. 1924 försågs kyrksalen med en dopgrav.

1933 lämnade församlingen SMF och antog namnet Öckerö Fria Församling och kom efter hand att bekänna sig till pingströrelsen. Några av församlingens medlemmar kunde dock inte förlika sig med de nya villkoren och beslöt 1937 att återuppta missionsförsamlingens verksamhet under namnet Öckerö Missionsförsamling. Församlingen anslöts till SMF och Väst kustens Missionsförening. Till att börja med höll församlingen sina sammankomster i Godtemplarlokalen i Öckerö hamn och i hemmen, men redan från början insåg man att en egen kyrka var nödvändig för församlingens verksamhet. 1938 beslöt man att uppföra en kyrka på en centralt belägen tomt i Öckerö samhälle.

Missionshuset vid Bankevägen var dock kvar i Öckerö fria församlings ägo fram till 1940, då den nya Filadelfiakyrkan vid Nordgårdsvägen togs i bruk. Det gamla missionshuset är nu rivet och endast delar av grundmurarna finns kvar.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten. Stomme av trä. Utvändigt klädd av stående träpanel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagskola.

Källa: *Och Guds ord hade framgång, Frikyrkan på Öckerö under ett sekel.* Minnesskrift utgiven av missions- och pingstförsamlingarna 1999.

Idag finns bara yttertrappan och delar av grundmurarna kvar av missionshuset.

ÖCKERÖ MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan 1998

Läge:

Öckerö kommun, Nordgårdsvägen 32, Öckerö.

Fastighetsbeteckning: Öckerö Sörgård 2:91.

Öckerö Missionskyrka markerad med rött

Besök:

1998 03 02, fotografering och intervju.

Uppgiftslämnare:

Bertil Adolfsson, Öckerö.
Thore Corneliusson, Öckerö.

Missionskyrkan 1976

Byggnadens historia:

Det första missionshuset på Öckerö byggdes 1896. Det var beläget vid Bankevägen i Öckerö samhälle. Församlingen bildades 1900, och var ansluten till SMF fram till 1933 då den lämnade SMF och antog namnet Öckerö Fria Församling. Församlingen kom efter hand att bekänna sig till pingströrelsen. Några av församlingens medlemmar kunde dock inte förlika sig med de nya villkoren och beslöt 1937 att åter

Kyrksalen 1998

uppta missionsförsamlingens verksamhet under namnet Öckerö Missionsförsamling. Församlingen anslöts till SMF och Västkustens Missionsförening.

Till att börja med höll församlingen sina sammankomster i godtemplarlokalen i Öckerö hamn och i hemmen, men redan från början insåg man att en egen kyrka var nödvändig för församlingens verksamhet. 1938 beslöt man att köpa en centralt belägen tomt, och gav arkitekt Per Mårtensson från Göteborg i uppdrag att projektera en kyrka. På eftersommaren 1939 var ritningarna klara och godkända av församlingen. Trots krigsutbrottet och stigande priser vågade församlingen, som då bestod av 14 personer, starta kyrkbygget och avtalade med byggmästare Ture Nicklasson, att kyrkan skulle uppföras för ett pris av 18000 kronor. Kyrkan invigdes redan den 7 januari 1940.

I början av 1960-talet sprängdes en källarvåning ut under kyrkan. 1963 stod den klar med kök och festsal. 1977 gjordes en om- och tillbyggnad projekterad av Björn Anderén, Öckerö, som innebar att huset förlängdes 9 meter, entrén flyttades, och kyrksalens interiör ändrades.

Kyrksalen från estraden

Strängmusiksångarna på estraden 1947

Församlingen inköpte 1998 en ny tomt vid stranden och uppförde där en omfattande anläggning med kyrksal, ungdomsgård, samlingslokaler, övernattningsrum, kafeteria, undervisnings-lokaler och småbåtshamn. Anläggningen fick namnet Nimbus efter det båtvarv som tidigare legat på tomt. När församlingen flyttat sin verksamhet till den nya anläggningen såldes missionskyrkan, som nu byggs om till bostäder.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial. Stomme av trä. Utvändig klädsel av stående träpanel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scout-, junior- och ungdomsarbete, bibelskola, sång- och musikgrupper, barnkör.

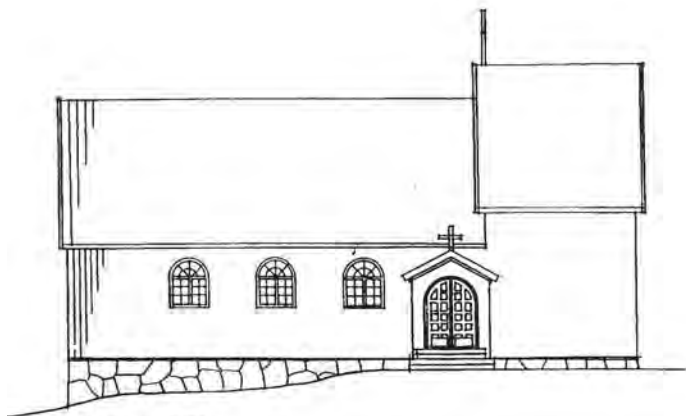
Källa: *Och Guds ord hade framgång, Frikyrkan på Öckerö under ett sekel. Minnesskrift utgiven av missions- och pingstförsamlingarna 1999.*

Rum för barnverksamheten i vindsvåningen

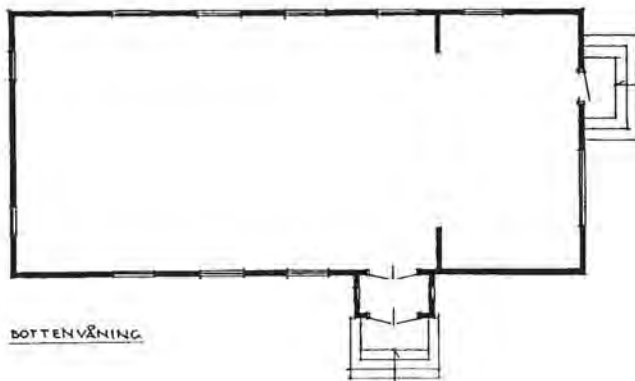
Ungdomsrum i källarvåningen

FASAD MOT NÖRRE

FASAD MOT VÄSTER

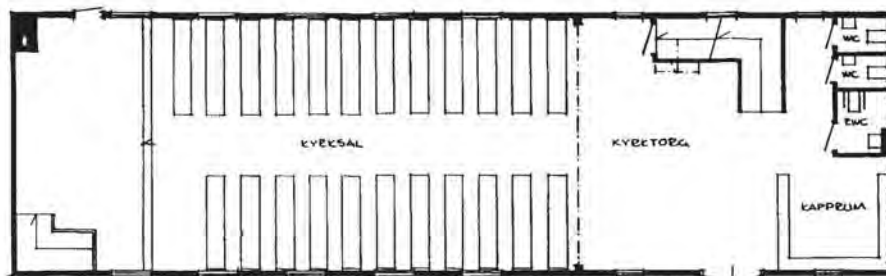

BOTTENVÄNING

SEKTION

ÖCKERÖ MISSIONSKYRKA
 Ursprunglig utformning Skala 1.200 / SF

BOTTENVÄNING

KÄLLARVÄNING

0 10 m

ÖCKERÖ MISSIONSKYRKA
 Utformning 1998 Skala 1.200 / SF

NIMBUS ÖCKERÖ

Perspektiv från hamnen

Läge:

Öckerö kommun, Nimbus, Björnhuvuds-
vägen 49, Öckerö.

Fastighetsbeteckning: Öckerö 2:59.

Ägare: Öckerö Missionsförsamling.

*Karta över centrala Öckerö. Nimbus markerat
med rött*

Nimbusanläggningen från nordost

Besök:

1998 - 2002

Uppgiftslämnare:

Bertil Adolfsson, Öckerö.

Byggnadens historia:

Öckerö Missionsförsamling hade 1998 beslutat att bygga till sin missionskyrka, när man fick reda på att Nimbusvarvet på Öckerö var till salu. Församlingen ändrade då sitt beslut om tillbyggnad och köpte i stället varvet.

Till att börja med avsåg man att bygga

Samlingssalen från öster

Entrén

om och till de gamla varvsbyggnaderna, men det visade sig orealistiskt, och i stället rev man dessa och byggde en helt ny anläggning. Denna omfattar en stor samlingslokal rymmande 700 personer. Lokalen kan användas vid gudstjänster, men även vid konferenser och fester och för motionsaktiviteter. I anslutning till samlingslokalen finns utrymmen för församlings-, barn- och ungdomsverksamheter. Delvis samutnyttjas utrymmena dagtid av en gymnasieskola, Gunillaskolan, som hyr lokaler av församlingen.

Anläggningen omfattar ytterligare en byggnad med en kafeteria, där man dagligen serverar 2-300 lunchgäster förutom kaffegäster, en konferenslokal och ett vandrarhem med 14 rum. Till anläggningen hör också en småbåtshamn, som sommartid fungerar som gästhamn. Anläggningen färdigställdes under år 2000.

Anläggningen har projekterats av Stig Florén, byggmästare har Selmer Bygg i Göteborg varit. Arbetena har utförts med en stor frivillig insats från församlingsmedlemmarna själva och andra öbor. Den totala investeringskostnaden uppgår till c:a 28 miljoner kronor.

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av trä och stål, fasad av träpanel, yttertak av betongtakpannor.

Entréhallen/ kyrktorget

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, sång- och musikverksamhet, barn-, scout-, junior- och ungdomsverksamhet. Konferenser, fester, motionsaktiviteter, m m.

I intilliggande byggnad bedriver församlingen kafeteria, konferensverksamhet och vandrarhem.

Samlingsalen som kyrka

Samlingssalen dukad för bröllopsfest

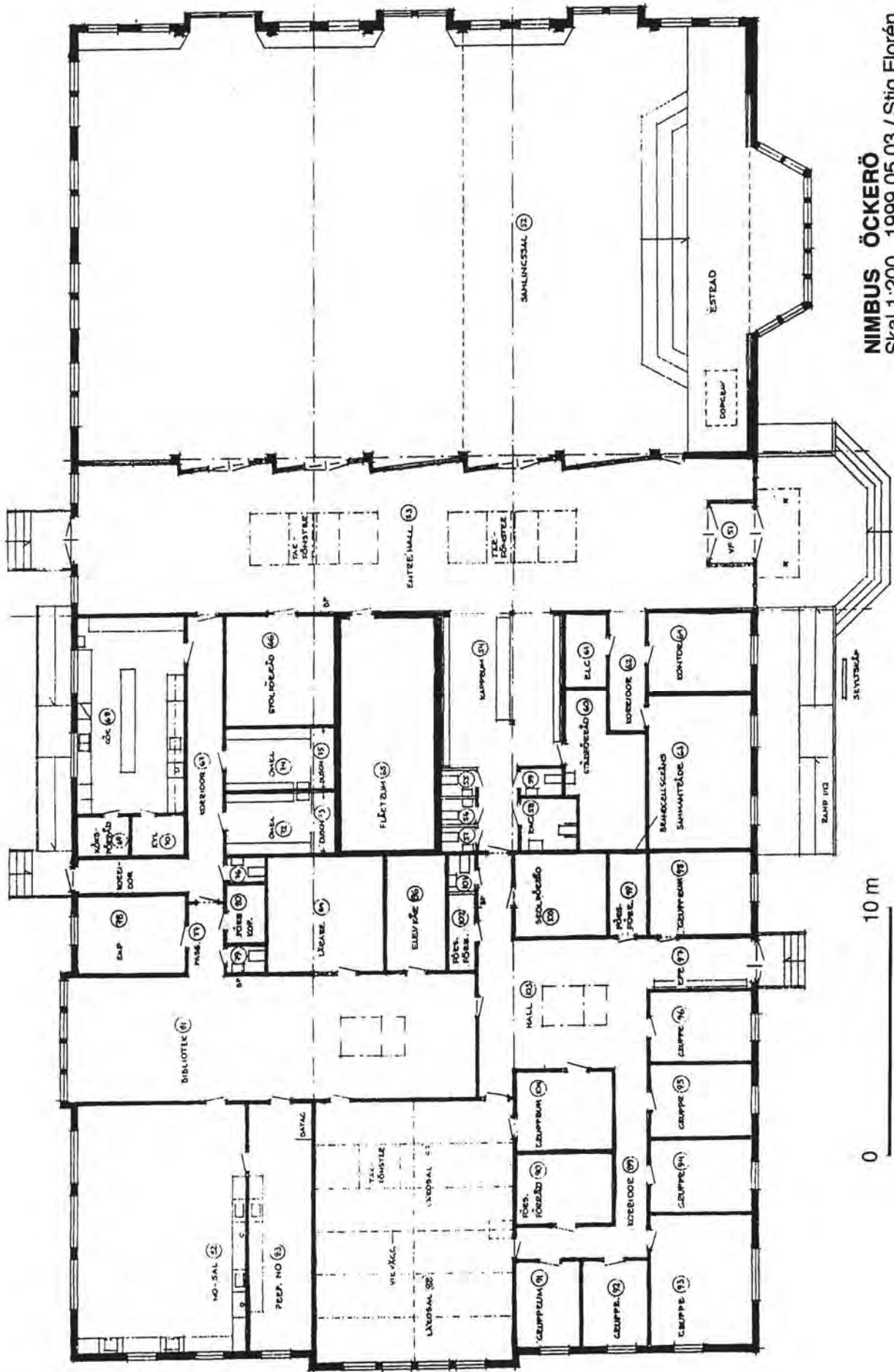
Kafeterian

Vandrarhem och kafeteria

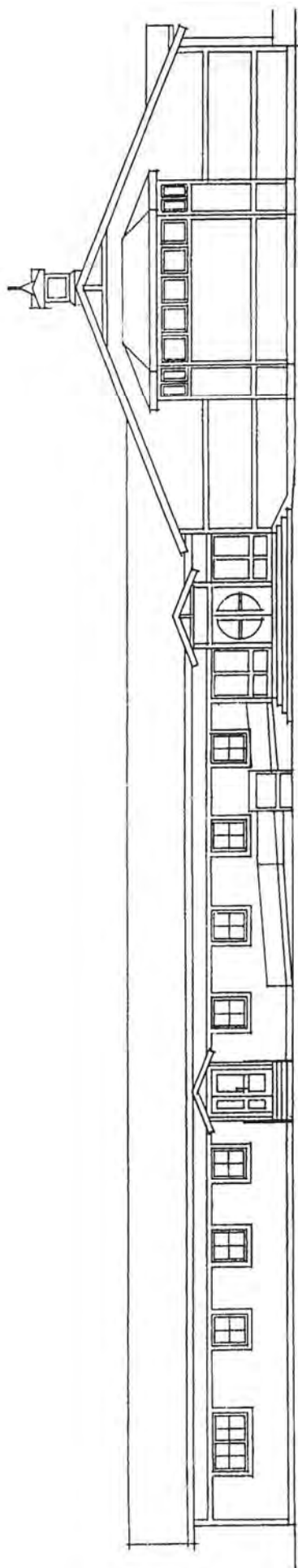

Konferensrum vid kafeterian

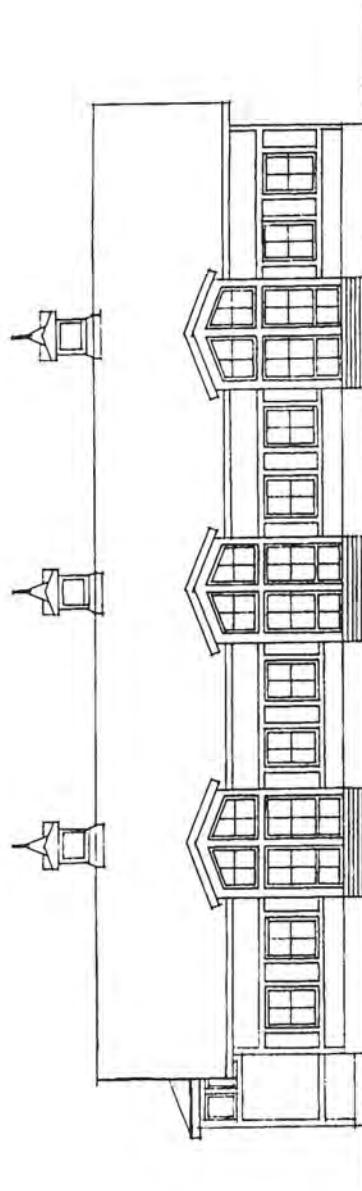

NIMBUS ÖCKERÖ
Skal 1:200 1999 05 03 / Stig Florén

0 10 m

FASAD MOT SYDÖST

FASAD MOT NÖRÖST

NIMBUS ÖCKERÖ
Skal 1:200 1999 05 03 / Stig Florén

BOHUS-BJÖRKÖ MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKA

Första missionshuset uppfört 1883

Läge: Bäckevägen 31, Bohus-Björkö,
Öckerö kommun

*Karta över centrala delen av Björkö.
Missionskyrkan markerad med rött.*

Besök: 1999 07 10

Uppgiftlämnare:
Britt-Mari Törnqvist, Bohus-Björkö.

Interiör av första missionshuset

Byggnadens historia:

Under 1860-talet och 1870-talet hölls väckelsemöten på Björkö, i bostäder, på logar och sommartid i det fria, på initiativ av läraren och predikanten B C Rohde från Mölndal, som var sommarboende på Björkö. Det första missionshuset uppfördes 1883 på en tomt som skänkts till församlingen. Byggmästare var Andersson i Oryd. Kostnaderna uppgick till 1800:- plus mat och husrum för arbetarna. Mycket

Andra missionshuset uppfördes 1905

Interiör av det andra missionshuset vid invigningen

frivilligt arbete utfördes också och engagemanget för bygget var stort.

1904 började det gamla missionshuset kännas trångt. Gustaf Söderholm, som var anställd som predikant av Bohusläns Missionsförening och bosatt på Björkö, utarbetade två ritningsförslag, ett för en nybyggnad och ett för en ombyggnad av det gamla missionshuset. Församlingen sat-

sade på nybygget, och 1905 stod det nya missionshuset klart. Kostnaden uppgick till 3500:- Huset uppfördes på samma plats som det gamla missionshuset.

1946-49 utfördes en inre renovering i flera etapper. Bl a drogs centralvärme in, och fönstren byttes ut. 1958 genomfördes en yttre renovering varvid väggarna kläddes med gult fasadtegel, taket fick nytt

1958 kläddes byggnaden in i gult tegel.

1995 uppfördes en tillbyggnad med en allaktivitetsgård, Skutan.

Kyrksalen 1999

tegel, entrén ändrades och ett kapprum byggdes till.

1954 uppförde församlingens ungdomsförening ett sommarhem på en arrenderad tomt på Ryd på Björkö. Byggnaden bestod av en f d militärbarack. 1970 såldes byggnaden, då hade nämligen året innan uppförts en SMU-gård i anslutning till Missionskyrkan. Denna byggnad bestod av en utställningsbarack som inköpts av BP och anpassats för sitt ändamål. Byggnaden användes både för ungdomsarbetet och som församlingsgård. 1976 byggdes den samman med missionskyrkan samtidigt som lilla salen renovera-

des.

1995 ersattes SMU-gården med en allaktivitetsgård, Skutan, även den sammanbyggd med missionskyrkan. Lokaler utnyttjas för ungdoms- och församlingsarbetet samt för fester, kurser, konferenser samt mindre läger året om.

Byggnadsmaterial:

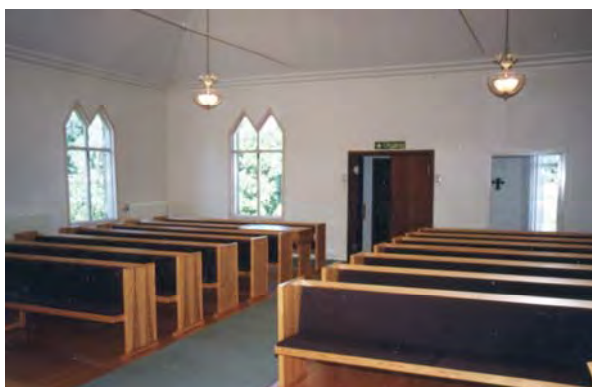
Grund av stenmaterial, stomme av trä, tak av tegel. Missionskyrkans fasader som ursprungligen var klädda med stående träpanel är numera klädda med fasadtegel. Övriga delar av byggnaden har fasader klädda med träpanel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, mötesserier, symöten, sång- och musikgrupper samt barn- och ungdomsverksamhet omfattande söndagskola, scouter, juniorer ungdomsförening och konfirmandundervisning.

Källor:

Björkö Missionsförsamling 100 år, minneskrift av Claes Lager, utgiven 1983.

Kyrksalen sedd från estraden

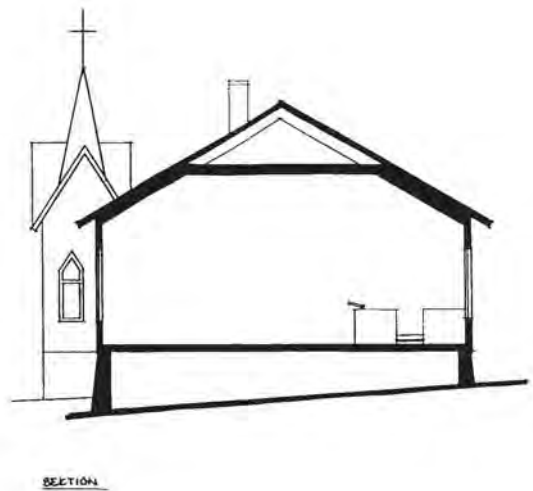
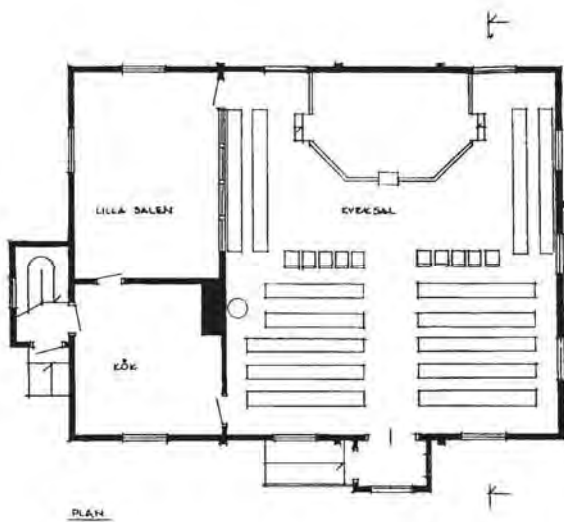
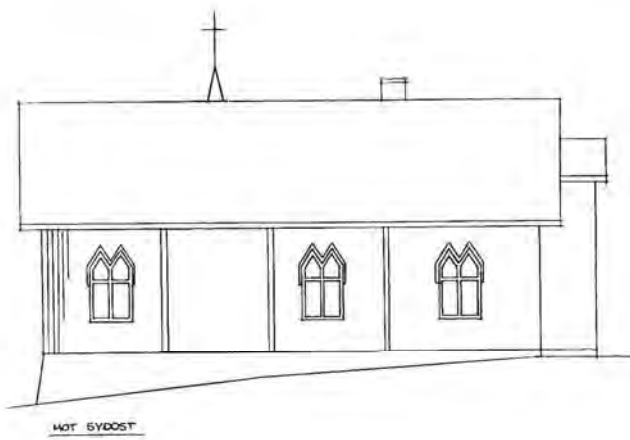
Kyrksalens ljusbärare

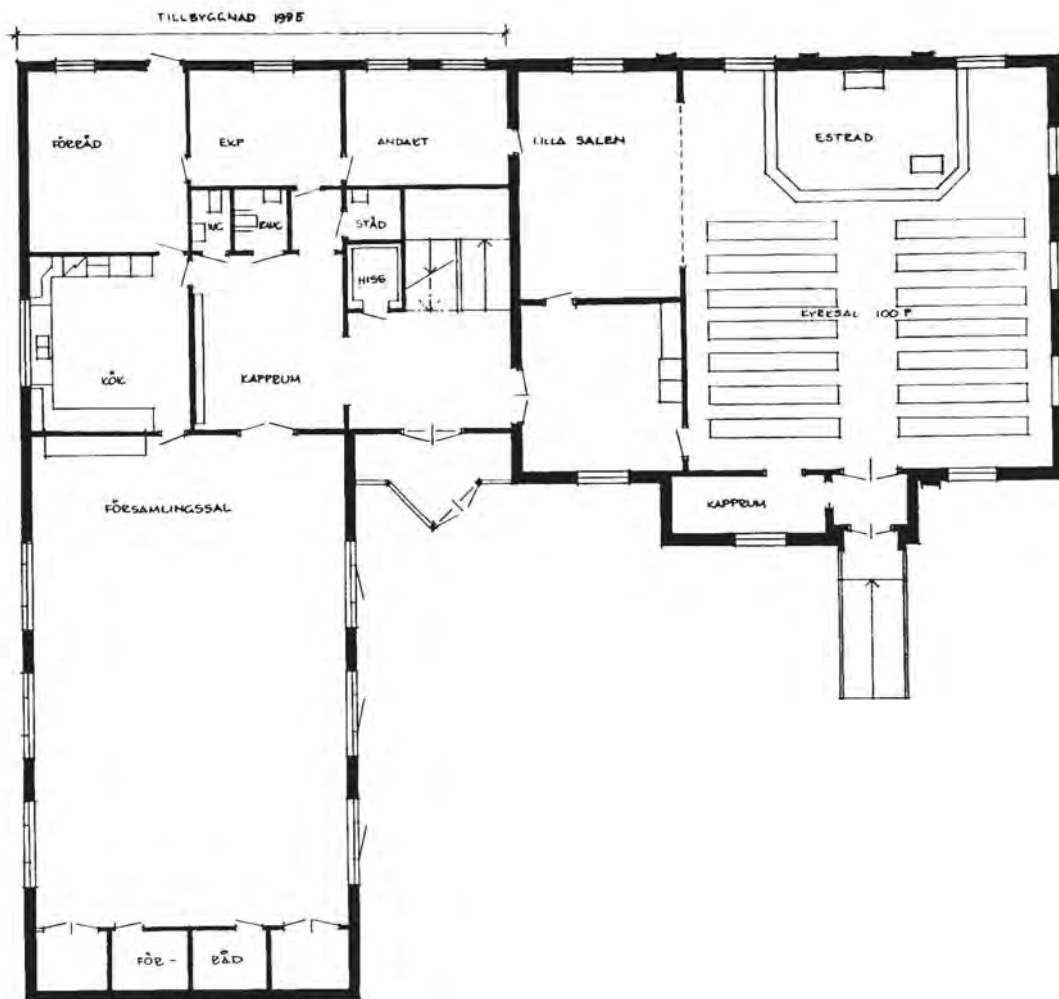
Andaktsrummet

Samlingsalen "Skutan"

BOHUS-BJÖRKÖ MISSIONSKYRKA
 Rekonstruktion av utformning 1905
 Skala 1:200 1999 10 14 / SF

0 10 m

BOHUS-BJÖRKÖ MISSIONSKYRKA
 efter ritning och uppmätning Skala 1:200
 1999 08 20 / SF

KALVSUNDS MISSIONSHUS

Gammelt foto av Kalvsund från Björkö. Missionshuset överst i mitten.

Läge:

Öckerö kommun, Kalvsund

Kalvsund, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Bertil Carmesund, Vänga
Vimar Wijk, Vänersborg

Byggnadens historia:

Redan på 1880-talet samlades man till stugmöten i hemmen på Kalvsund. Antalet troende ökade, och det blev behov av en mer regelbunden verksamhet. 1909 bildades Kalvsunds Missionsförening av tolv medlemmar, och sommaren 1910 byggdes Kalvsunds missionshus.

Församlingen upplevde sin starkaste tid under sillperioden vid seklets början, och under 1917 ökade medlemstalet från 14 till 34.

Församlingen samarbetade med församlingarna på Öckerö, Björkö och Rörö. 1980 upplöstes församlingen. Då fanns det

inte längre några medlemmar boende på ön. Under en tid fungerade missionshuset som en utpost till Öckerö Missionsförsamling, som höll gudstjänster där ungefär en gång i månaden. Under 1980-talet bedrevs samarbete med Smyrnagruppen i Torslanda. Missionsförsamlingen lämnade arbetet och sålde missionshuset 1986.

Missionshuset

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouting

Källor:

- *Och Guds ord hade framgång. Frikyrkan på Öckerö under ett sekel.*

Utgiven av Öckerö Missionsförsamling och Filadelfiaförsamlingen 1999.

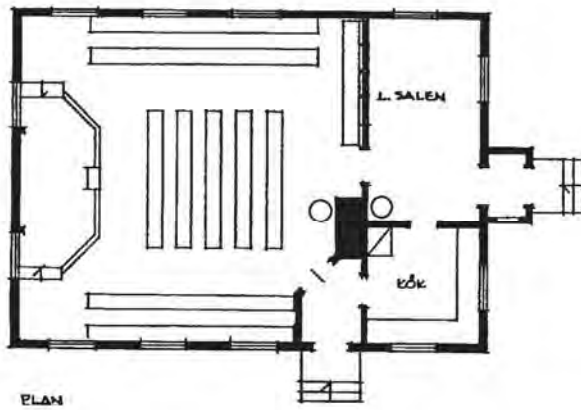
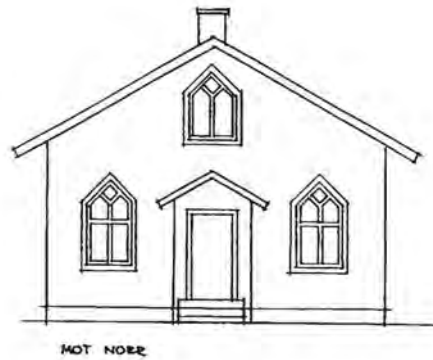
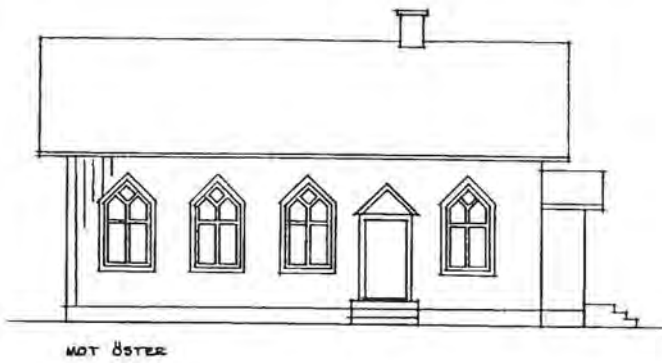
- *Kalvsunds Missionsförsamling 1907-1957* av Carl-Ivar Hillås.

Estraden omkring 1925

Kyrksalen omkring 1960

0 ————— 10 m

KALVSUNDS MISSIONSHUS
 Rekonstruktionsritning
 efter skiss av Bertil Carmesund
 2003 10 10 / SF

HÄLSÖ MISSIONSHUS

Missionshuset, numera ombyggt till fritidshus

Läge:

Öckerö kommun, Bergavägen, Hälsö.

Karta över Hälsö, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Bertil Carmesund, Vänga.

Besök:

2003 10 06, foto, utvändigt uppmätning.

Byggnadens historia:

Rektor B C Rodhe från Göteborg bodde somrarna 1868 och 1869 på Hälsö. Varje

Från söder

Den gamla entrén finns kvar

torsdagseftermiddag predikade han för befolkningen, och många kom också i båtar från angränsande öar för att lyssna. Det hände att folket samlades på stranden och Rodhe satte sig i en båt, lade ut ett stycke från land och talade till de andäktigt lyssnande öborna. Sammankomster hölls även i hemmen. På våren 1912 började missionsvännerna på Hälsö samlas till arbets-eller symöten för att få in pengar till ett missionshusbygge. I november bildades Hälsö missionsförening, och 1914 kunde föreningen uppföra ett missionshus. Byggekostnaden uppgick till 4000 kronor. Under

de närmast följande åren lämnade ett tjugotal medlemmar missionsföreningen och bildade "Hälsö fria församling".

Verksamheten i missionshuset är numera nedlagt och huset ombyggt till fritidsbostad.

Verksamhet:

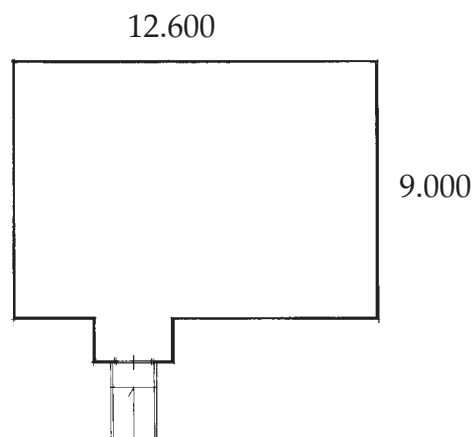
Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

Öckerö socken utgiven 1957 av Natan Odenvik.

Branta trappor leder upp till missionshuset

Utvändig uppmätning av missionshuset

RÖRÖ MISSIONSHUS

Foto från slutet av 40-talet. Rörö Missionshus i förgrunden.

Läge:

Öckerö kommun, Rörö, Bryggmossev 4
Fastighetsbeteckning: Rörö 1:30

Uppgiftslämnare:

Vimar Wijk, Vänersborg
Alfhild och Sven Antonsson, Rörö.

Rörö, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Med hjälp från missionsvännerna på Björkö och Hönö kom kolportörer och resande predikanter till Rörö med början på 1870-talet, och möten hölls i hemmen. I början

Gammalt foto, missionshuset från sydost

av 1900-talet uppstod en väckelse, och hemmen blev för trånga. Under en tid hölls mötena i nykterhetslogens lokal och senare i skolans lokaler.

1908 bildades en troendeförsamling, som 1909 beslöt att uppföra ett missionshus. Lotsarna upplät kostnadsfritt en tomt på Rörö 1/1, och där påbörjades bygget av missionshuset. Genom symöten och auktion hade kvinnorna redan tidigare samlat in 400 kronor som en grundplåt till missionshuset, och nu gjorde man en insamling till bygget. Många Rörö-bor, grannförsamlingar, ungdomsföreningar och enskil-

da bidrog med gåvor, och bygget kunde fullföljas. Missionshuset invigdes i augusti 1909. De sammanlagda utgifterna för bygget uppgick till cirka 2900 kronor.

Missionshuset har vid flera tillfällen reparerats och förbättrats, bl a 1953 då huset renoverades invändigt och nya bänkar anskaffades.

Församlingen upphörde 1963 , och missionshuset såldes, byggdes om och används nu som fritidshus.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av plank, in- och utvändigt klädd med panel, tak av eternitskivor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, symöten, junior- och ungdomsförening, sång- och musikgrupper .

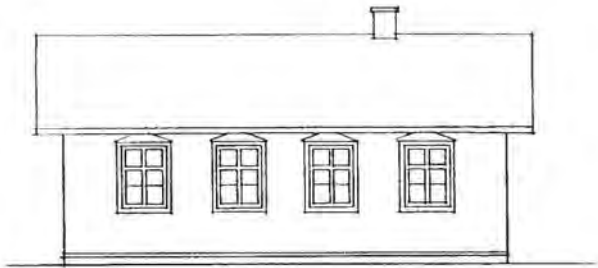
Källor:

-Rörö Missionsförsamling 1908- 1958 av Sally Utbult och Carl-Ivar Hillås.

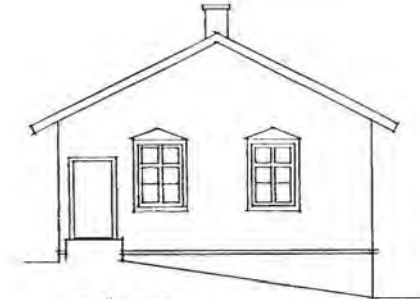
-Hembygdsföreningens inventering.

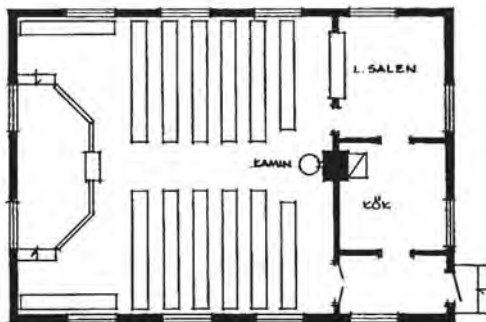
Missionshuset ombyggt till fritidshus

FASAD MOT SÖDER

MOT ÖSTER

PLAN

SEKTION

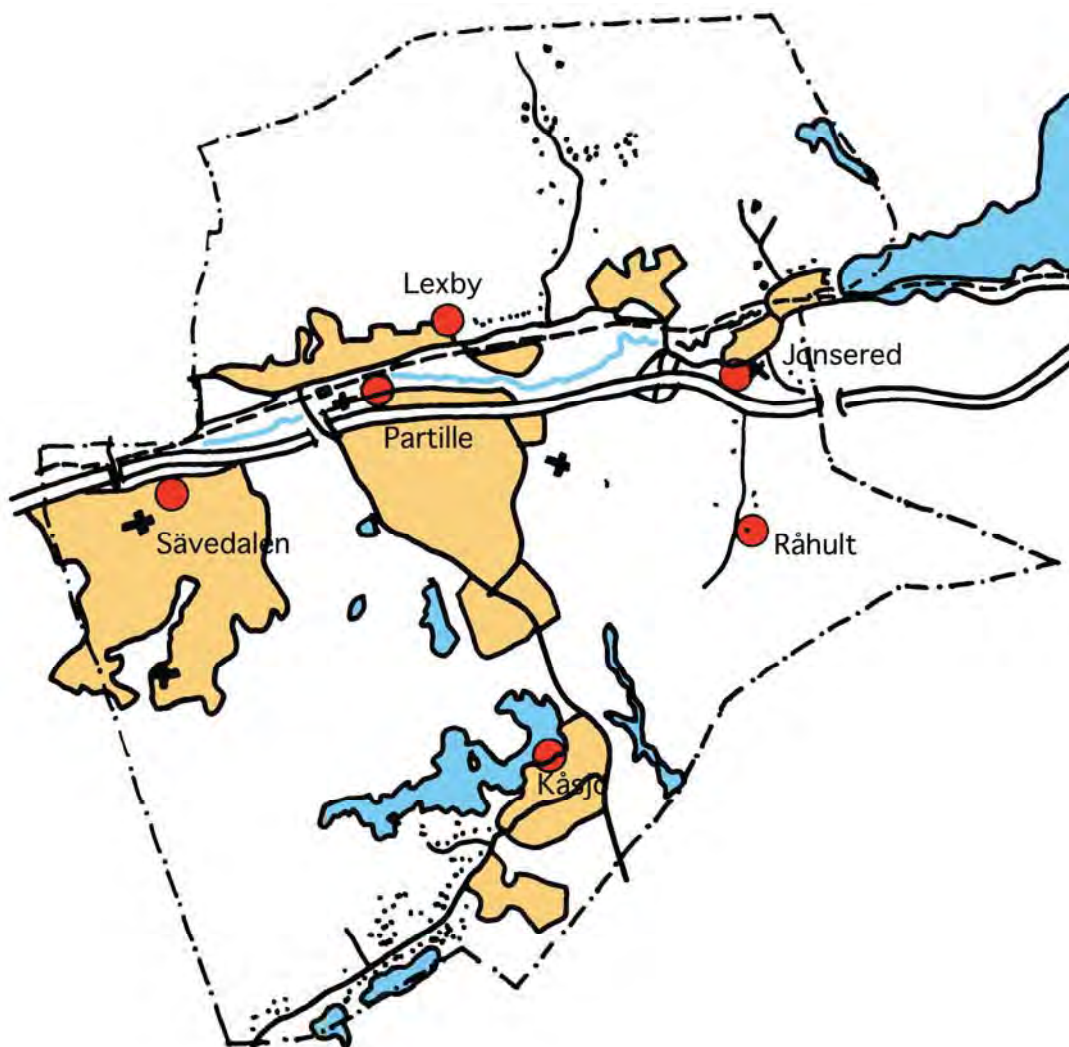
RÖRÖ MISSIONSHUS
Rekonstruktionsritning Skala 1.200
2003 10 08/ SF

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I PARTILLE

Lexby Missionshus
Jonsereds Missionskyrka
Råhults Sommarhem
Sävedalens Missionshus
Sävedalens Missionskyrka
Partille Missionsal
Kåsjögården

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2010*

Missionshus och missionskyrkor i Partille kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Lexby mh	1912	1986	60	Rivet
2	Jonsereds mk	1912	-	200	I bruk
3	Råhults Sommarhem	1935	-	-	I bruk
4	Sävedalens mh	1915	1970	120	ombyggt
5	Sävedalens mk	1970	-	200	I bruk
6	Partille Missionssal	1927	1948	?	Riven
7	Kåsjögården	1949	1989	-	Församlingsgård

LEXBY MISSIONSHUS

Missionshuset från norr.

Läge:

Partille kommun, Klintegården, Lexby.

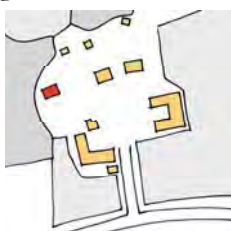
Fastighetsbeteckning:

Ägare: Ursprungligen Lexby Missionsförening senare Jonsereds Missionsförsamling.

Besök: 2010 08 19 foto, intervju.

Partille, Klintegården markerad med rött.

Klintegården, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Leif Zacharoff, Jonsered.

Byggnadens historia:

Regelbunden predikoverksamhet förekom i Lexby redan på 1860-talet då predikanter bl a från Evangeliska Missionsföreningen i Göteborg kom på besök. 1896 bildades Partille Missionsförening, som 1912 ändrade sitt namn till Lexby Missionsförening. Vid ett sammanträde i maj 1896 beslöt föreningen att uppföra ett missionshus,

och redan två månader senare kunde missionshuset i Lexby invigas. Antalet församlingsmedlemmar minskade efter hand, och på 1940-talet gick församlingen samman med Jonsereds Missionsförsamling. Verksamheten fortsatte därefter till 1986 då den lades ner. Byggnaden såldes sedan till kommunen som rev den 2010.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster och söndagsskola.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd av stående träpanel som senare byttes mot asbestcementskivor (sidiplattor), tak av tegel.

Källor:

- Minnesskrift till Jonsereds Missionsförsamlings 75-årsjubileum 1950.

- Jonsereds-Jul 1956, utgiven av Jonsereds Missionsförsamling.

I augusti 2010 fanns bara grunden kvar.

JONSEREDS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från norr.

Läge:

Partille kommun, Jonsereds socken, Jonseredsvägen 11, Jonsered.

Fastighetsbeteckning: Partille Manered 4:146.

Ägare: Jonsereds Missionsförsamling.

Besök: 2010 08 19 foto, intervju.

Jonsered, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Leif Zacharoff, Jonsered.

Missionskyrkan från väster.

Byggnadens historia:

1864 kom pastor Kristian Torin till Jonsered. Han hade anställts som präst i Jonsereds kyrka och var samtidigt lärare i folkskolan i Jonsered. Kyrkan hade byggts av ägarna till Jonsereds fabriker, vilka även tillsatt Torin som präst. Torin predikade inte enbart i kyrkan, han samlade också intresserade till möten i sitt hem och i arbetarhemmen. Det uppstod en väckelse och många kom till mötena. 1875 bildades Jonsereds Missionsförening. Ibland kunde

Entrén till kyrksalen.

möten hållas i skolan och någon gång även i kyrkan, men snart blev det motstånd mot detta från kyrkligt håll, och föreningen blev hänvisad till utrymmen i församlingsordförandens bostad. Församlingsstyrelsen beslöt då att vända sig till bruket för att få en tomt för ett missionshus. Svaret blev: När ni skaffat pengar att bygga med, skall det nog bli tomt att bygga på.

Församlingen startade en insamling och 1912 blev det möjligt att uppföra ett missionshus på en välbelägen tomt som uppläts av Jonsereds fabriker centralt i samhället. Även ritningarna till missionshuset bekostades av Jonsereds fabriker och upprättades av arkitekt Sigfrid Ericsson, skaparen av masthuggskyrkan i Göteborg. Byggmästare var C. Gustaf Nilsson, Partille. Församlingsmedlemmarna svarade för en omfattande egen arbetsinsats. Missionshusets stora samlingshall rymde 250 personer, dessutom fanns en mindre sal och ett kök. Estradens fondvägg var öppningsbar så att man även från den mindre salen kunde delta i gudstjänsten. I övervåningen inrymdes en bostad om tre rum och kök. Byggnadskostnaden uppgick till 10.590 kronor. Tre månader efter invigningen kunde församlingen glädja sig åt att vara skuldfri.

Byggnaden gick först under namnet Jonsereds Missionshus men 1922 ändrades namnet till Jonsereds Missionskyrka. Församlingens namn ändrades till Jonsereds Missionsförsamling.

1934 byggdes kyrkan till fyra meter mot väster. Tillbyggnaden inrymde en slöjdsal. Kyrksalen kläddes in med släta skivor och målades om.

1962 gjordes en ombyggnad av kyrkan med Johannes Olivegren som arkitekt och Lennart Wallenstam som byggmästare. Dörrar av glas sattes upp så att ett vindfång erhöles vid huvudentrén, och en ny dörr togs upp till kyrksalen, som nu fick en mittgång mellan två bänkkvarter. Estraden byggdes om och fick en ny balustrad med en öppning mot kyrkorummet. Ett nattvardsbord placerades centralt på estraden, en predikstol till höger och en orgel till vänster om estraden.

Entrén till lilla salen.

Den öppningsbara väggen mellan estraden och lilla salen ersattes med en fast vägg. De släta skivorna på kyrksalens väggar togs bort så att den ursprungliga träpanelen frilades, och rummet målades om.

Samma år gjordes en tillbyggnad åt söder innehållande ungdomslokal och expedition. Köket förstörades och rustades upp, och i källarplanet anordnades ett bordtennisrum. Byggmästare var Valfrid Flodén.

1979 gjordes en ny ändring av kyrkorummet genom att huvuddelen av balustraden och knäfallsbänken, som tidigare

Kyrksalen 2010.

avgränsat estraden från kyrkorummet, togs bort och ersattes med en trappa. Predikstolen flyttades från höger till vänster sida, och en niostämmig orgel installerades på höger sida om estraden.

Omkring år 2000 gjordes ytterligare en ändring, varvid predikstolen ersattes med en enkel pulpet placerad i kyrksalens mittlinje

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, tonårsverksamhet, manskör, sångkör, mäsingssextett, fiolorkester, strängmusik, syförening, pensionärsverksamhet, studiegrupper, konfirmationsundervisning.

Kyrksalen från estraden.

Estraden.

Sångkören jubilerar 1925.

Lilla salen.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd av stående träpanel, tak av tegel.

Källor:

- *Jonsereds Missionsförening*. Odaterad, anonym skrivelse.
- Minnesskrifter vid Jonsereds Missionsförsamlings 50-års-, 75-års-, 90-års- och 125-årsjubileer.
- Minnesskrift vid körens 50-årsjubileum 1931.
- *Jonsered*, Viveka Overland m fl. Bohusläns Museum 1991.

Ungdomsrum på övervåningen.

Barnens vrå.

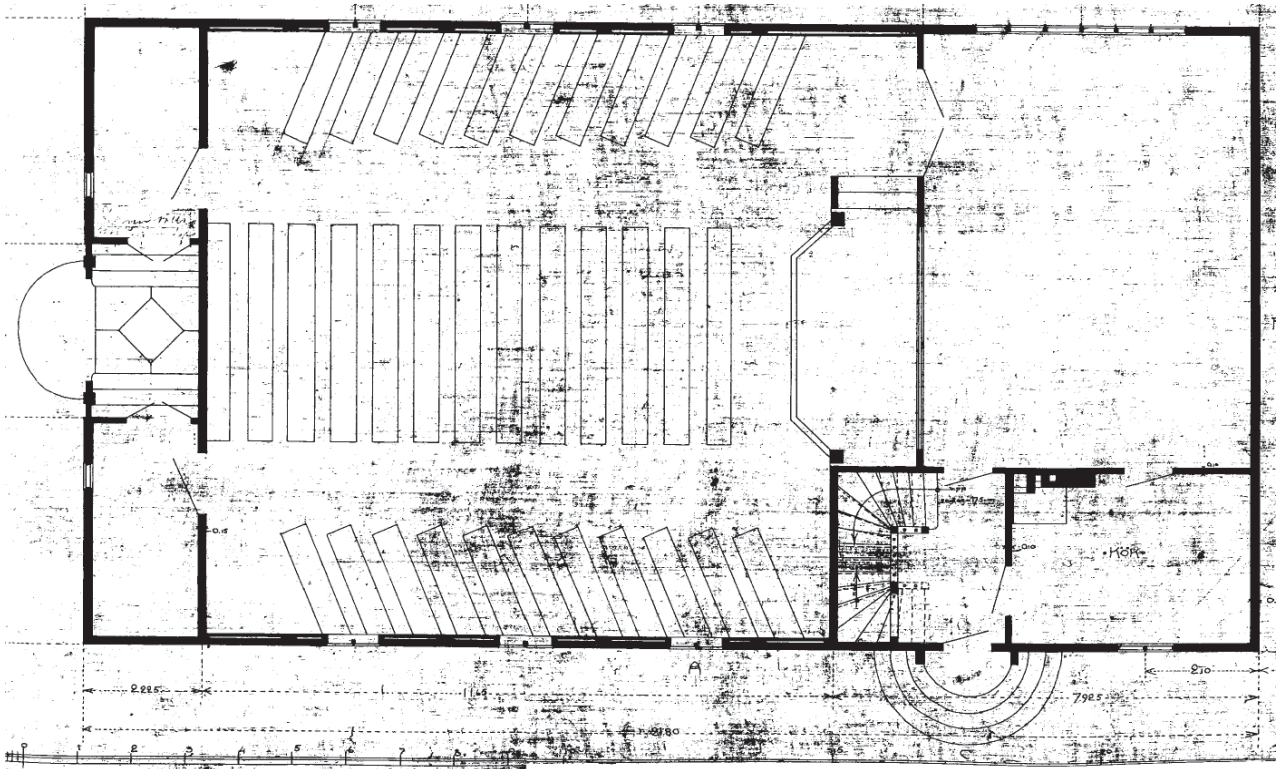
Mysvrå.

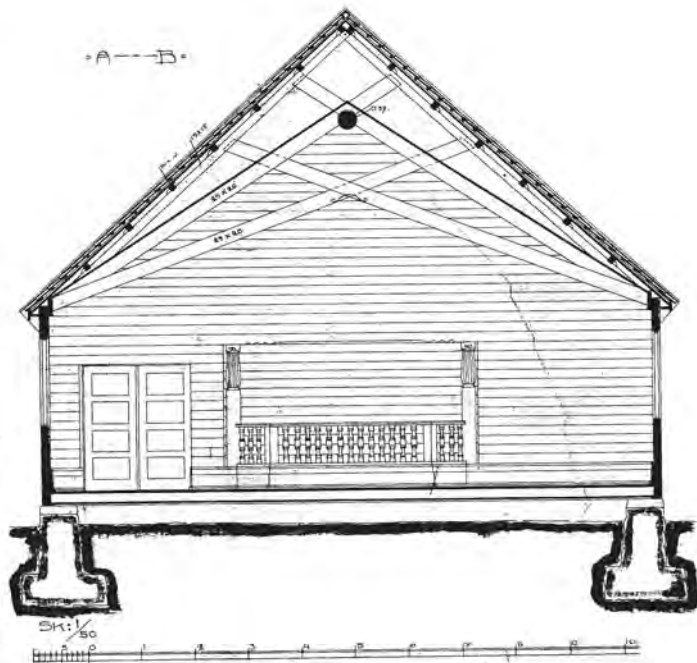
Köket.

Bordtennisrum i källarvåningen.

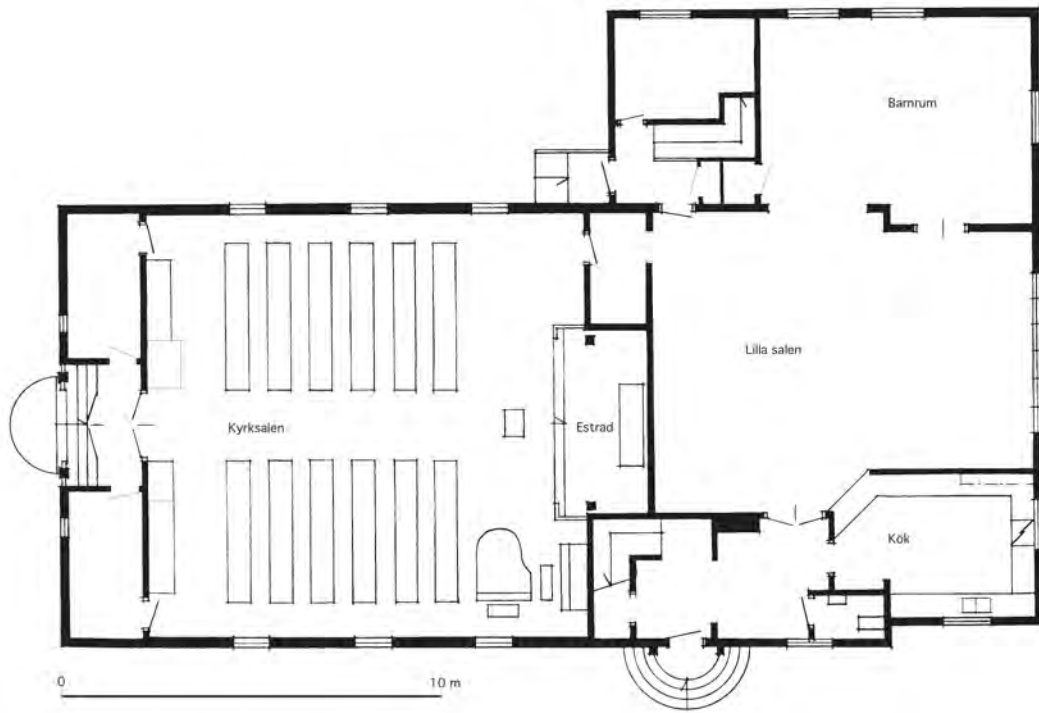

Plan av bottenvåning

Sektion

JONSEREDS MISSIONSKYRKA
 Arkitekt Sigfrid Ericsons ritning daterad 1910

Jonsereds Missionskyrka efter om- och tillbyggnader.

Gammal bild av missionskyrkan.

SOMMARHEMMET RÅHULT

Sommarhemmet Råhult.

Läge:

Partille kommun, Jonsereds socken,

Fastighetsbeteckning:

Ägare: Fastighetsbolaget Partillebo AB.

Besök: 2010 foto, intervju.

Jonseredstrakten, sommarhemmet Råhult markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Leif Zacharoff, Jonsered.

Byggnadens historia:

Missionsförsamlingens ungdomar har alltid varit intresserade av utfärder i skog och mark, och redan 1926 framfördes tanken på att skaffa ett eget sommarhem. 1935

blev det möjligt att förverkliga detta när gården Råhult, som tillhörde Jonsereds fabriker, blev ledig och bolaget var villigt att hyra ut gården till ungdomarna för 50 kronor om året. Sommarhemmet har varit en stor tillgång för verksamheten, och under första tiden var en stor del av ungdomsverksamheten förlagd till gården under tiden från maj till september. Snart blev intresset för gården stort även bland de äldre församlingsmedlemmarna. Sedan 1972 har hemmet öppnats för allmänheten lördagar och söndagar under januari till mars med servering av kaffe och våfflor.

Gården har nyligen inköpts av Partillebo AB som 2010 genomför en upprustning och renovering av gården.

Gammal bild av sommarhemmet.

Glasverandan.

Verksamhet i byggnaden:

Mötesverksamhet, barn- och ungdomsarbete, kaféserving, ungdomsläger.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av locklistpanel, tak av tegel.

Källor:

- Minnesskrift till Jonsereds Missionsförsamling 75-årsjubileum 1950.
- Minnesskrift till 125-årsjubileet år 2000 utgiven av Jonsereds Missionsförsamling.

Övernattningsrum i övervåningen.

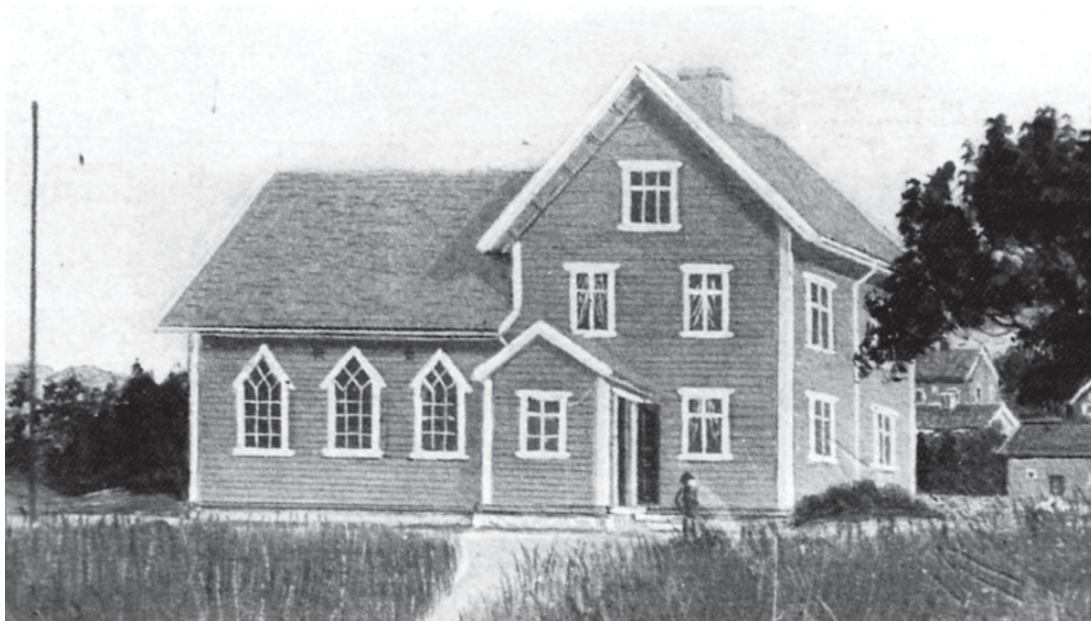

Samlingsrummet, köket skymtar till höger.

Lekplatsen.

SÄVEDALENS MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset sett från norr.

Läge:

Partille kommun, Sävedalens socken,
Skolvägen 8, Sävedalen.

Fastighetsbeteckning: Ugglum 182:24.

Ägare: Sävedalens Missionsförsamling.

Besök: 2010 08 18 foto, intervju.

Sävedalen, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Egon Ahlberg, Sävedalen.

Byggnadens historia:

Den evangeliska väckelsen nådde Sävedalen 1890, då predikanten August Hansson från Stora Lundby höll möte i ett hem i Ugglum. Möten hölls sedan i hemmen fram till 1903 då Ugglums Missionsförening bildades och föreningen hyrde lokaler för sin verksamhet. 1915 byggde föreningen ett missionshus i Sävedalen på den tomt på Skolvägen som församlingen fortfarande äger. Tomten hade skänkts av markägaren Karl Andersson. För att ha råd att bygga sitt missionshus in-tecknade försam-

Missionshuset från väster, efter 1925 års tillbyggnad.

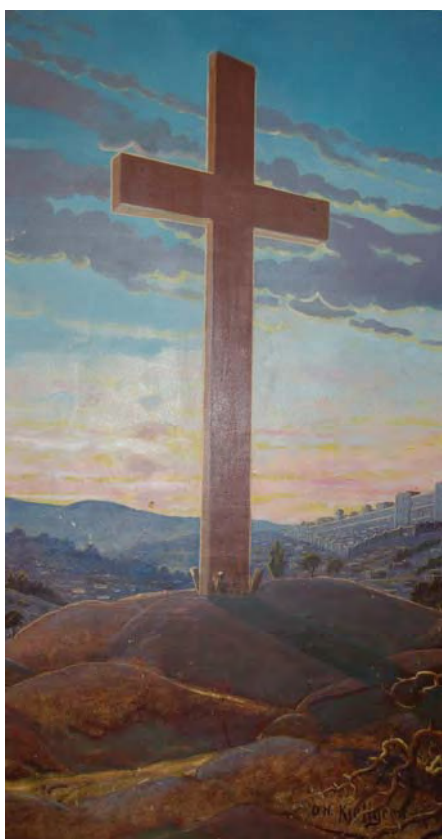
lingen tomten till 7.500 kronor. I minneskriften från 2003 berättas om missionshusbygget:

"Allt trävirke som skulle användas för kyrkbygget fraktades i extratåg. Stambanan var vid denna tid endast enkelspårig och godståget kunde endast komma på natten. Urlastningen tog tid och spåret måste vara fritt från all annan trafik. Urlastningen skedde på banvallen nedanför missionshustomten. Männen som hade långa arbetsdagar satt och väntade på tåget på natten. Efter mödosam urlastning var det sedan tid att gå direkt till arbetet! Glädjen över det förestående kyrkbygget fördrev all trötthet."

Missionshuset innehöll en större och en mindre sal samt kök i bottenvåningen,

Söndagsskolan julfest någon gång på 1960-talet.

Fondmålning av O F Kjellgren.

en pastorsbostad i andra våningen och en vaktmästarbostad i tredje våningen.

1918 ändrade församlingen sitt namn till Sävedalens Missionsförsamling.

1919 beställde församlingen en fondmålning till sin gudstjänstlokal av dekora-

tionsmålaren O. F. Kjellgren från Borås. Målningen hängde på fondväggen i kyrksalen fram till ombyggnaden 1970, och finns nu i kyrkans läktarsal.

1925 gjordes en tillbyggnad av ett arbetsrum över förstugan mot norr i missionshuset.

1954 gjordes andra våningen om till ungdomslokal.

1962 började församlingen planera för att ersätta missionshuset med en ny kyrka. 1970 stod den nya missionskyrkan klar på samma tomt som det gamla missionshuset. Vissa delar av missionshuset finns fortfarande kvar i den nya kyrkan.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av liggande träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorförening, ungdomsförening, bibelskola, ungdomskör, blandad kör, musikförening, musikkår, syförening.

Källor:

- Förteckning över församlingens verksamhet 1890 - 1925 av G A Lundqvist.

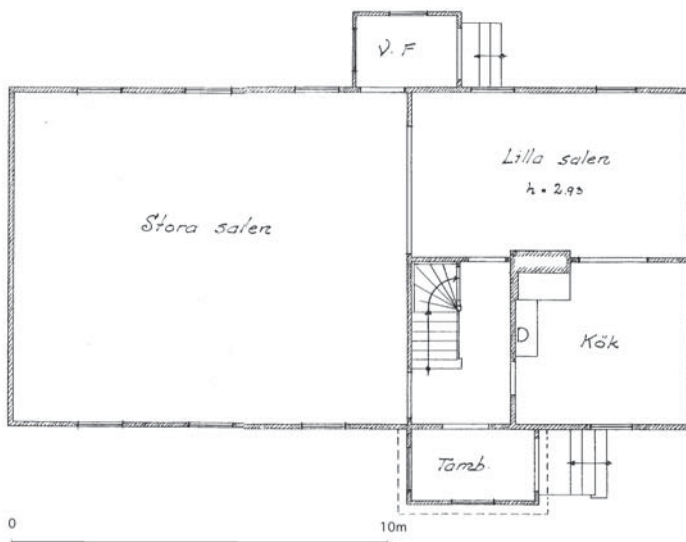
- Sävedalens Missionsförsamling 100 år 1903 - 2003.

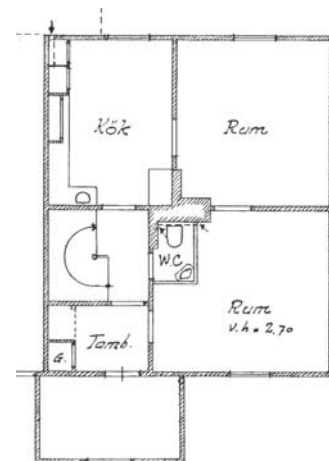
Fasad mot norr

Fasad mot öster

Plan av bottenvåning

Plan av övervåning

SÄVEDALENS MISSIONSHUS 1941
 Ritning av Sigfrid Svanberg
 Skala 1:200

SÄVEDALENS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från söder.

Läge:

Partille kommun, Sävedalens socken, Skolvägen 8, Sävedalen.

Fastighetsbeteckning: Ugglum 182:24.

Ägare: Sävedalens Missionsförsamling.

Besök: 2010 08 18 foto, intervju.

Sävedalen, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Egon Ahlberg, Sävedalen.

Byggnadens historia:

Församlingen uppförde ett missionshus 1915 vid skolvägen i Sävedalen, men med tiden hade lokalbehovet ändrats, och 1962 började församlingen planera för en ny kyrka. Man undersökte först möjligheten att uppföra en kyrka på en ny tomt men stannade så småningom för att satsa på en om- och tillbyggnad av det gamla missionshuset vid Skolvägen. Med anledning av de restriktioner som fanns under 1960-talet, på grund av brist på arbetskraft, blev

det inte möjligt att påbörja bygget förrän 1969. Det hade varit enklast att utföra bygget som ett rent nybygge, men för att få byggnadstillståndet utfördes det som en om- och tillbyggnad. Ritningarna hade utarbetats av arkitekt Lars Hallgren som var medlem av församlingen.

Missionskyrkan 1970.

Missionskyrkan från norr 2010.

Kyrksalen.

Estraden.

Nattvardsbordet med ett textilt konstverk av Inga-Carin Jonsson: "Vandringen i ljuset".

Byggnadsarbetena gick så till att en del av den gamla byggnaden sågades av och flyttades till en annan del av tomten. Sedan revs den återstående delen av huset och en ny byggnadskropp uppfördes. När den var klar, fogades den gamla byggnadsdelen in i byggkroppen och utgör nu den bakre delen av kyrkan. Wallenstams Bygg AB svarade för arbetena, och en stor frivillig arbetsinsats utfördes av församlingens medlemmar. Den nya kyrkan invigdes i december 1970. Byggnadskostnaden uppgick till 1.050.000 kronor.

1971 inköptes en hammondorgel till kyrksalen. Den ersattes 1984 av en pip-orgel.

1981 köpte församlingen in en grannfastighet vid Skolvägen och gav den namnet Ugglumsgården. Den gav nya möjligheter för ungdomsarbetet.

2002 genomfördes en ombyggnad och utvidgning av kyrksalen som kunde ske genom att expeditionslokalerna flyttats över till Ugglumsgårdens övervåning.

2010 gjordes en tillbyggnad av kyrkan mot väster, som innebar att man erhöll rymligare entrérytmen och nya grupp- rum i övervåningen. Nils Björling, AMI Architects, Helsingborg projekterade.

Kyrksalen från estraden.

Entrén.

Läktarsalen.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, pysselgrupper för barn, nyingar, scouter, tonårsgrupper, konfirmationsundervisning, babysång/ barnmusik, barnkör, ungdomskör, blandad kör, musikförening, musikkår, musikskola, RPG-kör, pensionärsverksamhet, syförening, studiecirkel och Alpha-kurser.

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av betong, trä och limträ, fasad av puts, tak av skiffer.

Källor:

- Förteckning över församlingens verksamhet 1890 - 1925 av G A Lundqvist.
- Sävedalens Missionsförsamling 100 år 1903 - 2003.

Församlingssalen i källarplanet.

Köket.

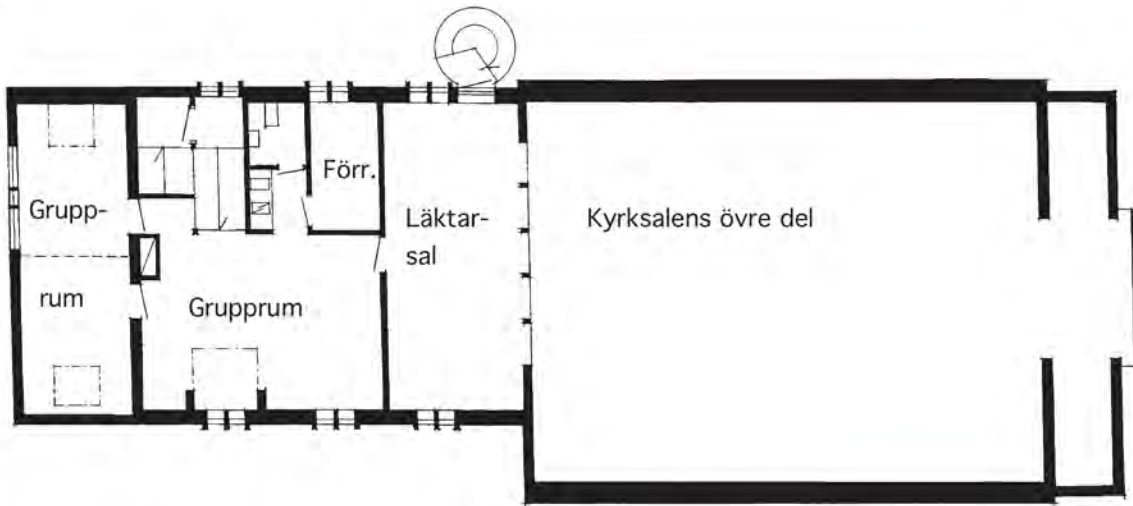
Lekrummet.

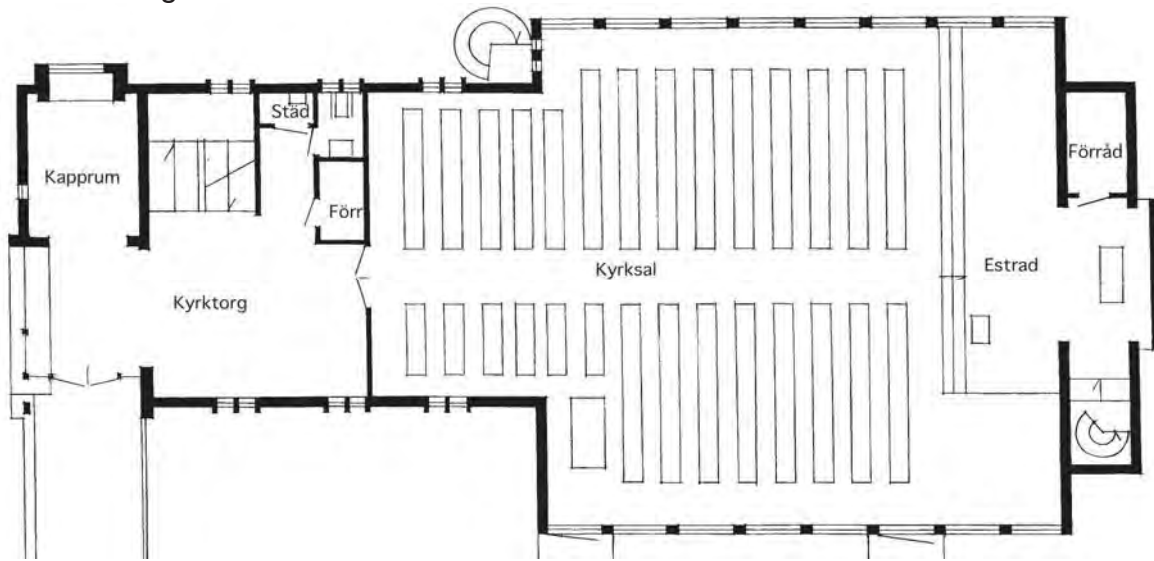
Kyrkorget.

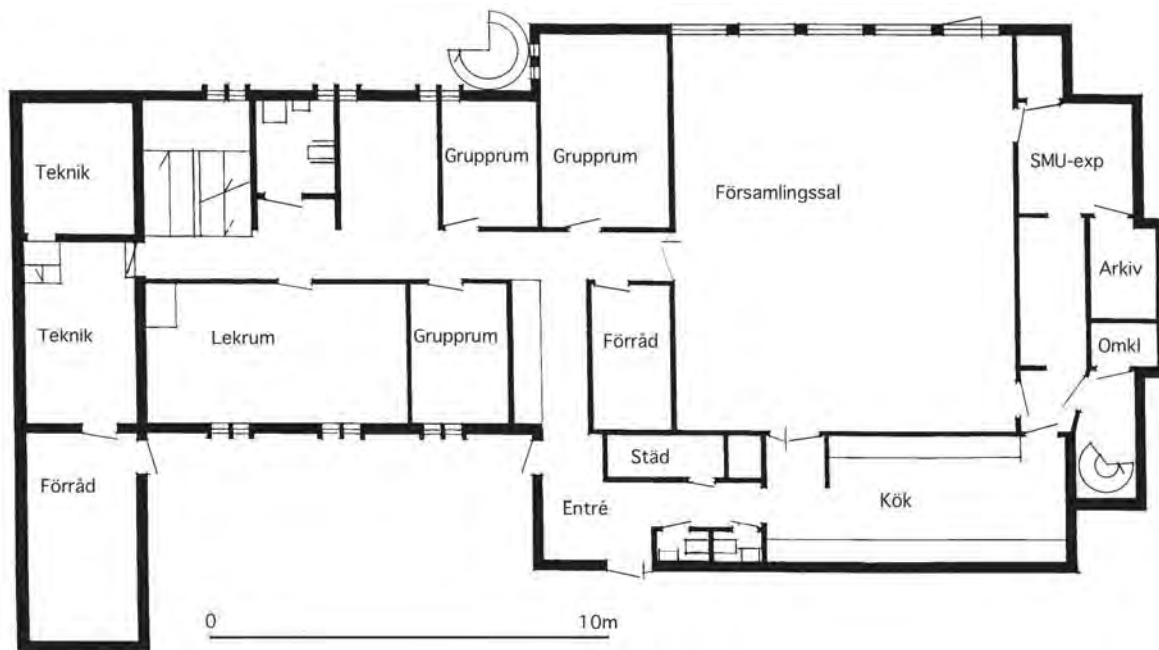
Grupprum.

Övervåning

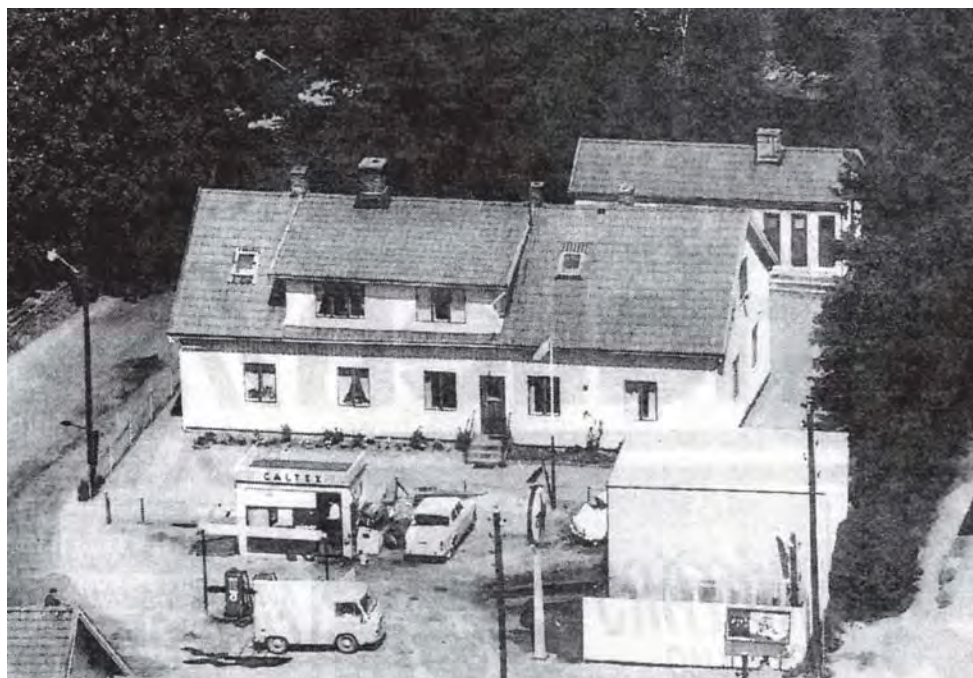
Bottenvåning

Källarvåning

Sävedalens Missionskyrka 2010

PARTILLE MISSIONSSAL

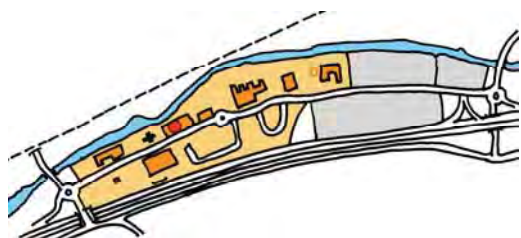
Huset med missionssalen, bild från 1967.

Läge:

Partille kommun, Partille socken, i centrum, strax öster om Partille kyrka.

Fastighetsbeteckning: Nr 2 Sanna.

Ägare: Sävedalens Missionsförsamling.

Partille centrum, missionssalens läge markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Egon Ahlberg, Sävedalen.

Byggnadens historia:

Predikoverksamhet har förekommit i Partille sedan 1890-talet. 1923 träffade missionsförsamlingen i Sävedalen avtal med byggnadsföreningen i Partille om att hyra en lokal för söndagskola och predikomotöten två söndagskvällar i månaden. Hyran var 20 kronor per månad, och kostnaden delades av församlingen och ungdomsföreningen.

1927 köpte Sävedalens Missionsförsam-

ling ett hus nära den gamla kyrkan i Partille för verksamheten. Huset innehöll en lokal som tidigare varit handelsbod och dessutom två bostadslägenheter. Köpeskillingen uppgick till 20.000 kronor. Lokalerna iordningställdes för verksamheten och fick namnet Partille Missionssal.

Verksamheten pågick fram till 1943, då den lades ner med undantag av söndagskolan. Efter vädjan från skolstyrelsen beslöt församlingen 1948 att hyra ut lokalen till småskolan. Kommunen ville sedan köpa fastigheten av församlingen, men man kunde inte komma överens om priset. Så småningom tvingades dock församlingen 1969 frånträda fastigheten till kommunen genom expropriation. Huset revs och på tomten uppfördes en större butiksbyggnad.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagskola, scouter och juniorer.

Källor:

- Sävedalens Missionsförsamling 100 år 1903 - 2003.

KÅSJÖGÅRDEN

Kåsjögården 2010.

Läge:

Partille kommun, Sävedalens socken,
Norra Örjansvägen 11, Öjersjö.

Fastighetsbeteckning:

Ägare: Tidigare Redbergskyrkan, Göte-
borg, numera föreningen Kåsjögårdens
Vänner.

Besök: 2010 09 02 foto.

Kåsjötrakten, Kåsjögården markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Ragnar Carlson, Göteborg.

Byggnadens historia:

Ungdomsföreningen i Redbergslids Mis-
sionsförsamling köpte 1949 en liten stuga
vid stranden av Kåsjön för att ha som bas
för barn- och ungdomsarbetet under som-
maren. Föreningen lade ner ett omfattande
arbete på att få tomten och stugan i gott
skick, och den fick namnet Kåsjögården.
Snart visade det sig att stugan var för trång

Gammal bild på gården.

för det växande ungdomsarbetet, och 1965
invigdes en större samlingsal. Senare upp-
fördes tre baracker med logimöjligheter för
cirka 25 personer i smårum. Äganderätten
övergick från ungdomsföreningen till Red-
bergskyrkans församling, men det innebar
ingen ändring av verksamheten. Under
1980-talet växte helårsbebyggelsen kring
Kåsjögården och området fick stadsplan,
gator och ledningsnät, vilket innebar en ny
situation för gården med nya möjligheter
men också nya kostnader. 1989 såldes
gården till Svenska kyrkan i Partille och
Partille kommun. 2002 bildades föreningen
Kåsjögårdens Vänner, som värnar om
gårdens fortsatta existens och verksam-
heten där.

Gården från öster

Verksamhet i byggnaden:

Fram till 1989: barn- och ungdomsarbete, mötesverksamhet, läger, dagkolonier, sommarbyar, konfirmationsläger m m.

Källor:

- *Redbergskyrkan 100 år*, minnesskrift utgiven av församlingen 1984.
- Svenska kyrkan i Partille, hemsida på internet.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av träpanel, tak av tegel.

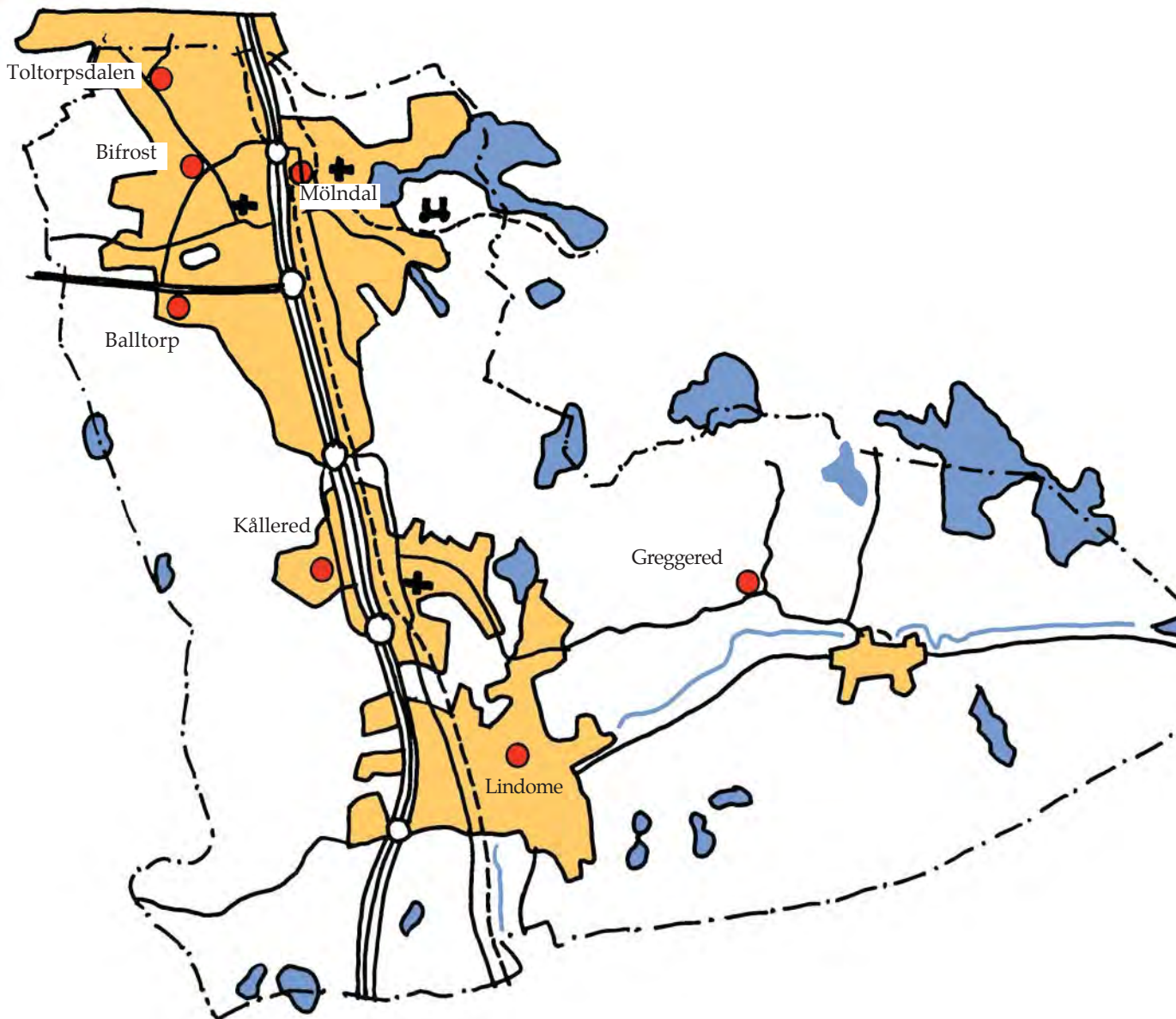
Gården ligger med vacker utsikt över sjön.

MISSIONSHUS I MÖLNDAL

Mölnbals Missionskyrka
Bifrostkyrkan
Balltorps Missionshus
Kållereds Missionshus
Kållereds Missionskyrka
Johanneskyrkan, Lindome
Greggereds Kapell
Toltorpsdalens Missionskyrka

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2007*

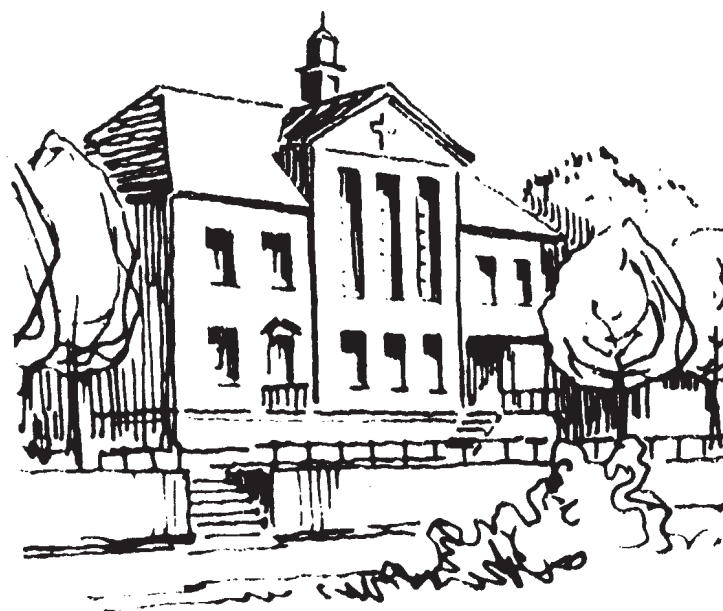

Mölndal
Missionshus och
Missionskyrkor

MÖLNDALS STAD

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggd år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Mölnbals mk	1875	1985	500	Bostäder
2	Bifrostkyrkan	1985	-	170	I funktion
3	Balltorps mh	1879	1991	70	Hundpensionat
4	Kållereds mh	1884	1923	70-80	Rivet
5	Kållereds mk	1923	-	100	I funktion
6	Johanneskyrkan, Lindome	1987	-	100	I funktion
7	Greggereds Kapell	1906	-	90	I funktion
8	Toltorpsdalens mk	1930	1963	150	Kyrka Sv K

MÖLNDALS MISSIONSKYRKA

Teckning av missionskyrkan i 100-årskriften

Läge:

Mölndals stad, Trädgårdsgatan 32, Mölndal

Centrala Mölndal, missionskyrkan markerad med rött

Söndagsskolan med lärare samlade framför missionskyrkan 1925

Besök:

2004 05 24, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Paul Sernestrand, Mölndal

Byggnadens historia:

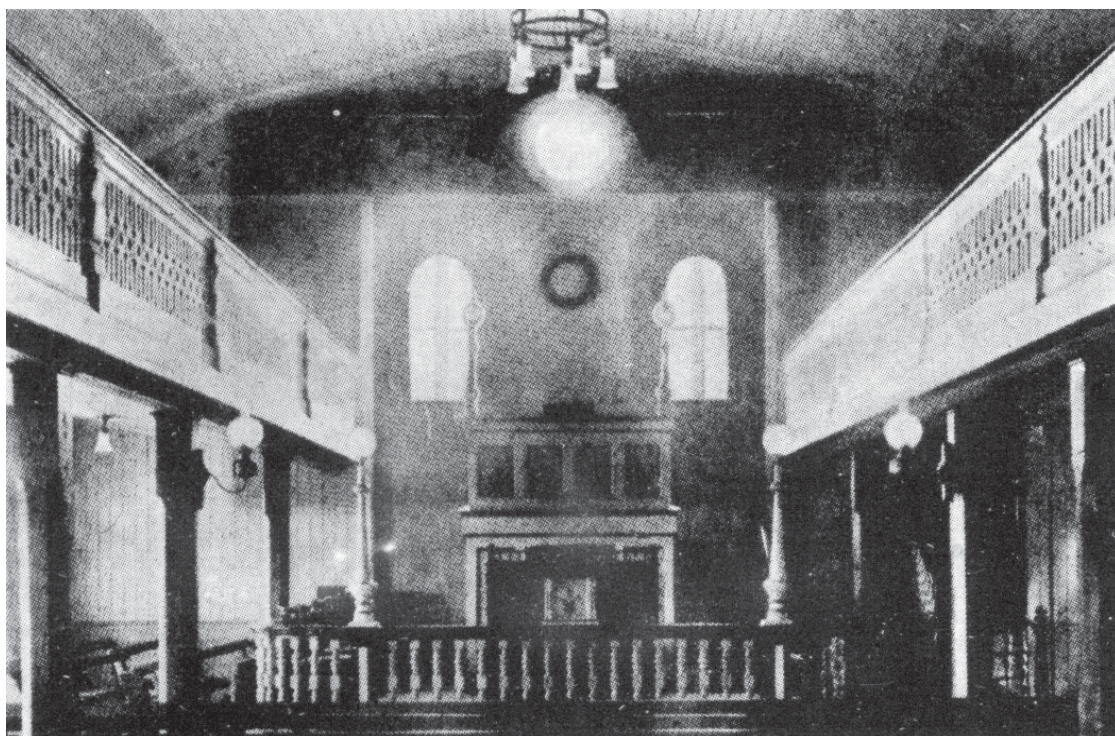
Bengt Carl Rodhe startade 1856 en söndagsskola i Mölndal och predikade evangelium för både barn och vuxna.

1868 bildades en syförening med uppgift att samla in pengar till ett missionshus.

1875 bildades en församling, och samma år stod också missionshuset klart. Året därpå byggdes det till, så att det med läktare och sal rymde 500 personer. Kostnaden för missionshuset uppgick till 12.000 kronor.

Missionskyrkan ombyggd till bostadshus 2004

Interiör av gamla kyrksalen med sidoläktare

Interiör av kyrksalen på 1920-talet

1886 målades missionshuset invändigt för första gången. I samband med detta gjordes också smärre förändringar.

1922 återinvigdes missionshuset efter en radikal om- och tillbyggnad. Man fick nu två salar, kök, kapprum och vaktmästarbostad i första våningen. I andra våningen låg kyrksalen med två läktare och en mindre sal som sammanlagt rymde 500 personer. Kostnaden uppgick till 40.252 kronor.

Till 70-årsjubileet 1945 lät ungdomsföreningen restaurera och inreda salarna på första våningen.

1950 installerades en piporgel i kyrk-

salen, man anordnade en ny utvändig trappa i sten, vaktmästarbostaden och köket moderniserades och toaletter anordnades i anslutning till kapprummet. Byggnadens namn ändrades från missionshus till missionskyrka.

1958 gjordes en ny ombyggnad, varvid kyrksalens estrad och fond ändrades, taket sänktes, ny belysningsarmatur sattes upp, en vikkvägg anordnades mellan kyrksalen och lilla salen, sidoläktaren byggdes in och alla väggar bekläddes med träfiberskivor och kyrkorgeln restaurerades. Året därpå ordnades en scoutlokal i den från kyrksalen avskilda sidoläktaren.

1965 moderniserades församlingssalen och ungdomsvåningen.

1980 gick missionsförsamlingen samman med Mölndals Baptistförsamling och bildade Mölndals Frikyrkoförsamling. Den nya församlingen uppförde en ny kyrka, Bifrostkyrkan i Bifrostområdet i västra Mölndal.

Missionskyrkan försåldes och byggdes om till flerbostadshus.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt beklädnad av stående träpanel.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorförening, ungdomsförening, konfirmandundervisning, syförening, kör, barnkör, ungdomskör, blåsmusik, strängmusik

Källor:

-Som ett träd planterat vid vattubäckar. Mölndals Missionsförsamling 100 år 1875 - 1975. Utgiven av missionsförsamlingen.

Kyrksalens estrad 1946

Estraden på 1970-talet.

BIFROSTKYRKAN MÖLNDAL

Bifrostkyrkan från sydost

Läge:

Mölndals stad, Lantbruksg 2, Mölndal
Fastighetsbeteckning: Ladugården 1
Ägare: Mölndals Frikyrkoförsamling

Korsningen mellan Bifrostgatan och Toltorgsgatan. Bifrostkyrkans tomt markerad med rött

Besök:

2007 08 29, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Börje Ferngren, Mölndal

Byggnadens historia:

1980 gick Mölndals Missionsförsamling och Mölndals Baptistförsamling samman och bildade Mölndals Frikyrkoförsamling. Den nya församlingen uppförde 1985 Bifrostkyrkan i västra Mölndal. Den projekterades av Lindfors Arkitektkontor. Landskapsarkitekt var Dan Zettergren. Byggföretaget Skanska uppförde byggnaden.

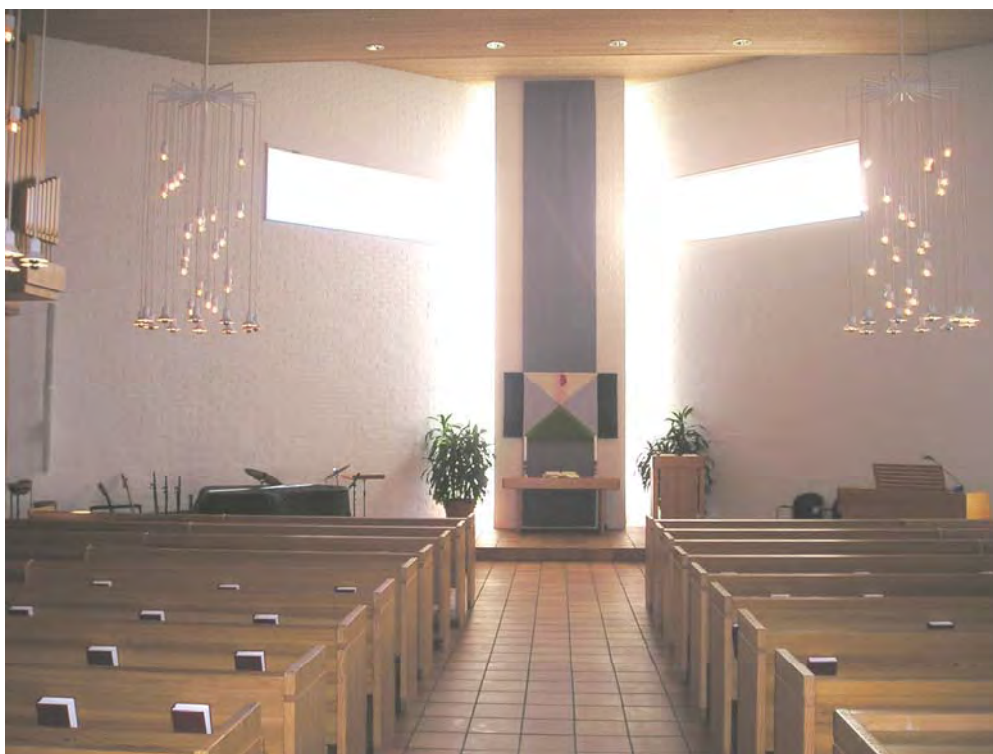
Tomten är rik på blommande växter

Entréfasaden

den. Kostnaden uppgick till 8,5 miljoner kronor inklusive inredning.

På grund av fuktskador måste en stor del av den ursprungligen röda tegelfasaden rivas ner 1998. Vid återuppbyggnaden valde man att slamma fasaden i ljus färgton. Nyligen har en mindre förrådsbyggnad uppförts omedelbart norr om kyrkan.

Kyrksalen

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, fasad delvis av rött fasadtegel, delvis av ljus, slammat tegel, invändiga takytor av träpanel, yttertak av plåt

Verksamhet:

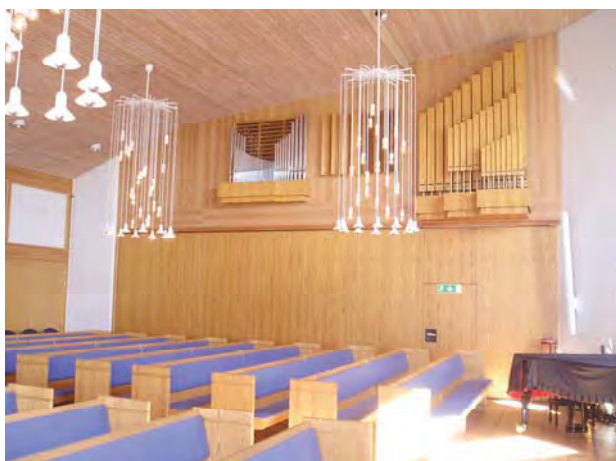
Gudstjänster, söndagsskola, miniorer, scouter, tonårsgrupp, konfirmationsundervisning, sång- och musikgrupper, pensionärsverksamhet, alfagrunder

Källor:

- *Bifrostkyrkan 10 år*, församlingsblad febr-april 1995
- *Toltorpsdalen och Bifrost*. Mölndals Hembygdsförenings årsskrift 2004

Nattvardsbordet

Orgelpiporna på norrväggen

Dopgrav och dopfunt

Kyrktoorget

I festsalen hänger en tavla av Anita Erséus

Festsalen

Mysrummet

Allrummet

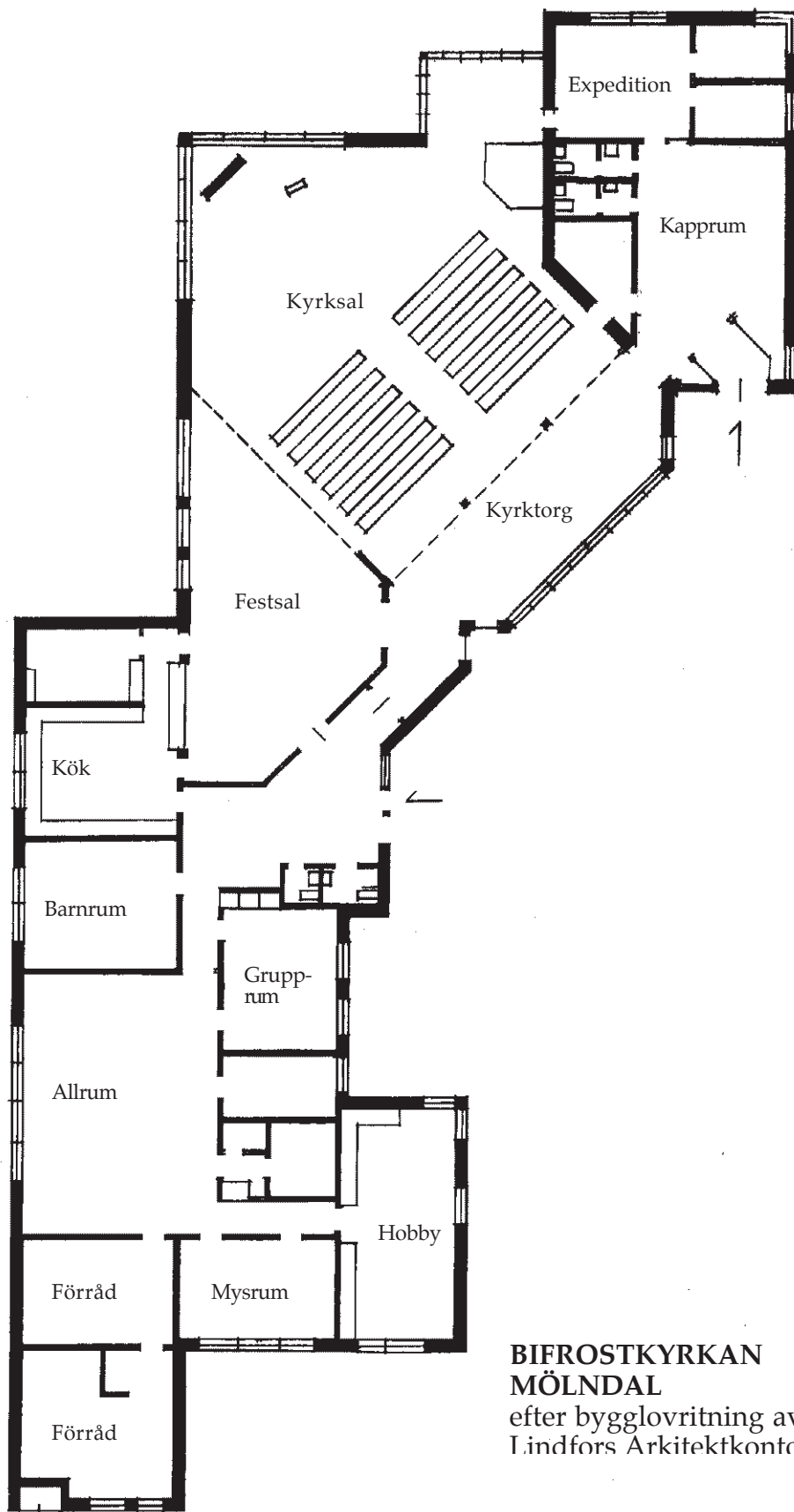
Hobbyrummet

Grupprummen

Hobbyrummet

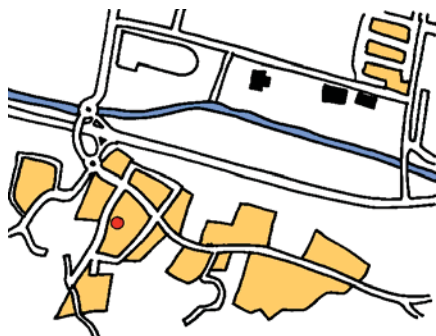
**BIFROSTKYRKAN
 MÖLNDAL**
 efter bygglovritning av
 Lindfors Arkitektkontor AB

BALLTORPS MISSIONSHUS

Det ursprungliga missionshuset

Läge: Mölndals stad, Balltorp
Ägare: Balltorps Missionsförsamling

Området söder om Åby travbana, missionshuset markerat med rött

Besök:

2004 05 24, foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Paul Sernestrand, Mölndal.

Byggnadens historia:

Kringresande predikanter höll möten i hemmen i Balltorp på 1870-talet. Fler och fler kom till mötena och snart blev det trångt att samlas i hemmen. 1878 tillsattes en byggnadskommitté med uppgift att planera för byggande av ett missionshus. Jakob Vilhelm Olsson och hans hustru upplät tomtplats på sin mark mot en hyra av 6 kronor per år. Många lämnade gåvor och bidrag till det blivande missionshuset och 1979 stod det klart.

1924 gjordes en om- och tillbyggnad och modernisering av missionshuset.

1991 anslöts missionsförsamlingen i

Missionshuset efter 1924 års tillbyggnad

Missionshuset 1979

2004

Kyrksalen

Balltorp till församlingen i Mölndal, verksamheten i Balltorps Missionshus lades ner, och huset såldes till en privatperson.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt beklädnad av stående träpanel, tak av falsad slätplåt

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, syförening, strängmusikförening

Källor:

- *Balltorps Missionsförsamling 100 år 1879-1979*, utgiven av missionsförsamlingen

Kyrksalen från estraden

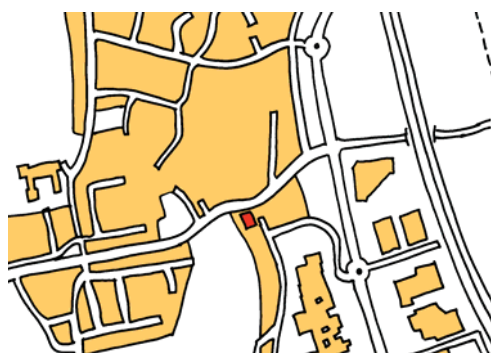

KÅLLEREDS MISSIONSHUS

Det gamla missionshuset sett från nordost

Läge: Mölndals stad, Källered socken,
Heljeredsvägen 2, Källered
Fastighetsbeteckning: Bölet 1:29
Ägare: Källeredes Missionsförsamling

Västra delen av Källered, missionshuset markerat med rött

Besök:

2007 09 19, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Rune Karlsson, Källered

Byggnadens historia:

Väckelsen nådde källeredstrakten på 1860-talet genom resande predikanter från bl a Göteborgs Missionsförening. 1873 bildade en grupp på 33 personer Källeredes Missionsförsamling. Till att börja med hölls möten i hemmen, men 1884 uppfördes ett missionshus rymmande 70 - 80 personer på den plats där missionsförsamlingen än idag håller till. Missionshuset var församlingens hem fram till 1923 då den revs för att ge plats för den nya missionskyrkan.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av slätplåt

Verksamhet:

Gudstjänster, seriemöten, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, syförening, strängmusikgrupp

Källor:

Källeredes Missionsförsamling 100 år, minneskrift utgiven av församlingen 1973

Missionshuset från nordväst

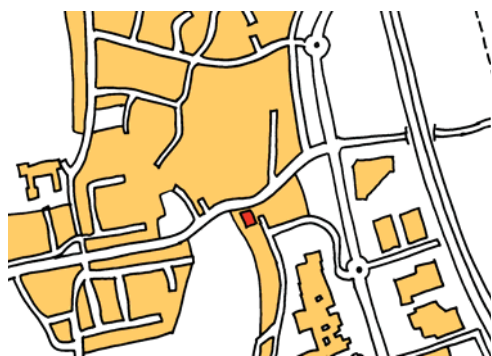
Interiör

KÅLLEREDS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan sedd från norr

Läge: Mölndals stad, Kållereds socken,
Heljeredsvägen 2, 42837 Kållered
Fastighetsbeteckning: Bölet 1:29
Ägare: Kållereds Missionsförsamling

*Västra delen av Kållered, missionskyrkan
markerad med rött*

Besök:

2007 09 19, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Rune Karlsson, Kållered

Byggnadens historia:

1918 bildade församlingen en byggnadsfond för en ny kyrka, eftersom det gamla missionshuset från 1884 upplevdes som otidsenligt. 1923 hade man samlat in 9.300

Entrén till kyrkan

kronor och startade byggandet av den nya kyrkan. Byggmästare var David Benkel, som även svarade för ritningarna. Byggnadskostnaderna uppgick till 25.000 kronor.

1958 gjordes en ombyggnad av kyrksalens interiör efter ritningar av arkitekt

Kyrksalen

Sven Wallqvist. Byggnadsarbetet utfördes av byggmästare Arvid Benkel.

Det växande ungdomsarbetet i församlingen ställde nya krav på lokaler, och 1964 började en insamling av medel till byggande av ungdomslokaler. Arkitekt Per Persson utarbetade ritningar och 1971-72 uppfördes missionskyrkans fritidsgård, Kålleredsgården som en tillbyggnad till kyrkan. Kostnaden uppgick till cirka 445.000 kronor.

Byggnadsmaterial:

Den gamla delen av kyrkan: grund av natursten, stomme av trä, fasad av puts, tak av tegel

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, scout, tonår, konfirmationsundervisning, barnkör, ungdomskör, kör, syförening, pensionärssamlingar, studiegrupper, hobbygrupp

Källor:

Kållereds Missionsförsamling 100 år, minneskrift utgiven av församlingen 1973

Dopskålen

Kyrksalen från estraden

Samlingssalen i fritidsgården. På väggen hänger ett kors från det gamla missionshuset.

Den öppna spisen i samlingslokalen

Sackeus-vrå i kapprummet

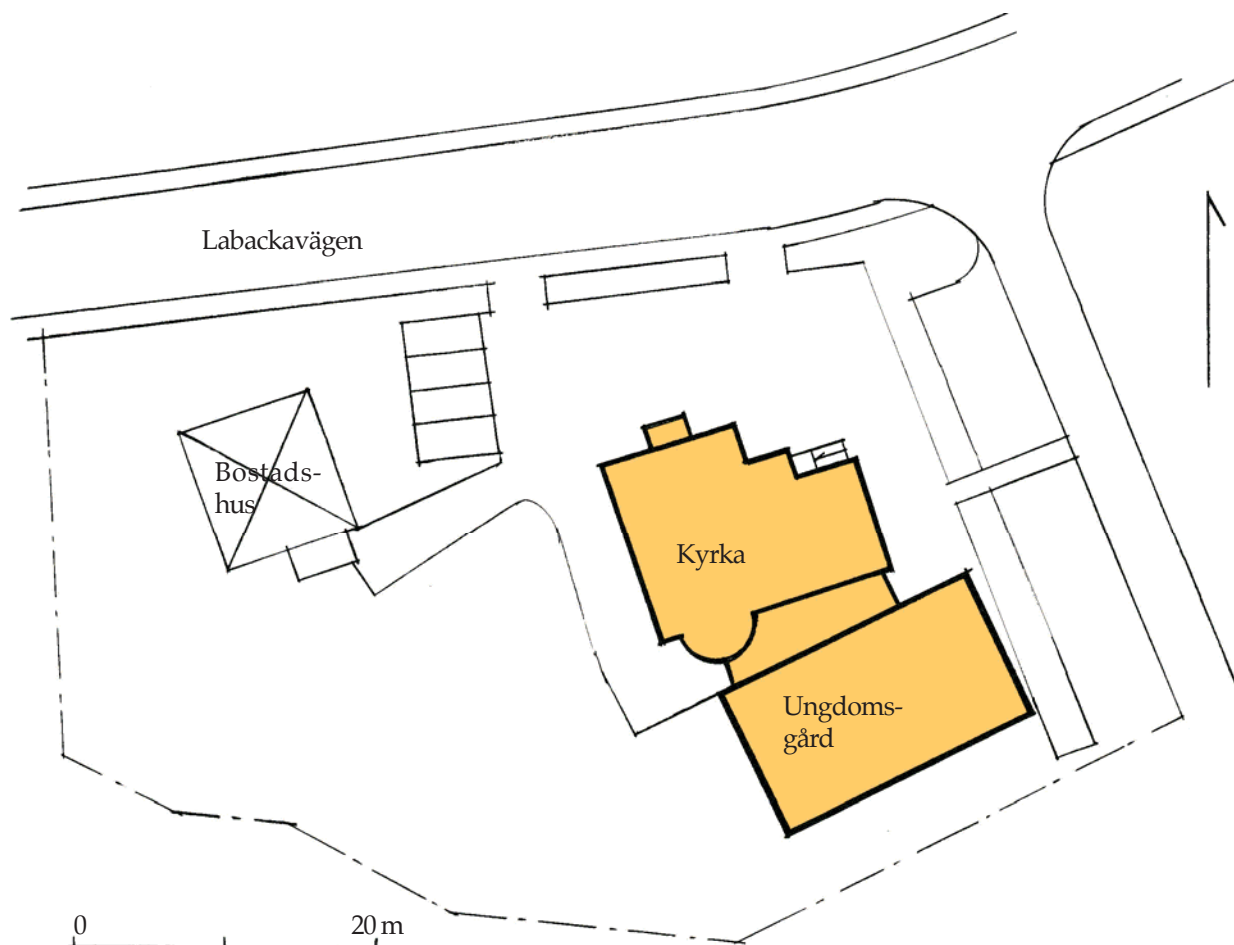
Köket

Scoutrum i undervåningen

Kyrkan från väster

Situationsplan enligt 1970 års bygglovansökan

JOHANNESKYRKAN LINDOME

Johanneskyrkan från öster

Läge: Mölndals stad, Lindome socken,
Annestorpsv 29, Lindome
Fastighetsbeteckning: Annestorp 4:133
Ägare: Johanneskyrkans Församling

Lindome, Johanneskyrkan markerad med rött

Besök:

2007 09 17, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Daniel Lygnersjö, Kungsbacka

Byggnadens historia:

Metodismen har sedan 1800-talets senare del haft ett fäste i Lindometrakten. 1924 uppförde metodistförsamlingen S:t Johanneskyrkan i närheten av järnvägsstationen

Kyrkan från norr

Från sydväst

i Lindome. 1982 inköpte församlingen ett område nordost om samhällets centrum. Det omfattade en skogsklädd höjd på ca 17000 kvadratmeter, som tidigare hade varit Folkets Park. 1985 - 87 uppförde församlingen den nya Johanneskyrkan på området. Arkitekt var Margareta Pettersson. Kyrkan tillverkades av Nordiska Trähus och

Kyrksalen

byggnadskostnaden uppgick till 5,2 miljoner kronor.

Församlingen är utåtriktad och har haft en ekumenisk prägel, vilket bekräftades 1991 då församlingen ombildades till Lindome Frikyrkoförsamling ansluten till MK, SB och SMK. Nyligen ändrade församlingen sitt namn till Johanneskyrkans Församling.

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av trä och limträ, utvändig beklädnad av träpanel, yttertak av röda takpannor

Verksamhet:

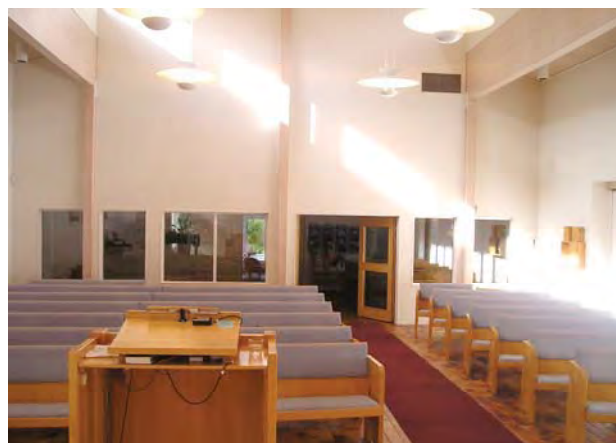
Gudstjänster, söndagsskola, miniorer, juniorer, tonårsgrupp, konfirmandundervisning, ungdomskafé, träffar för daglediga, Kafé Johannes, barnkör, kör, sång- och musikverksamhet, loppmarknader

Källor:

- *Vår Bygd* 2001, Nordhallands Hembygdsförening

Nattvardsbordet

Kyrksalen från estraden

Bibelbilder av den tyske konstnären Andreas Felger på kyrksalens vägg

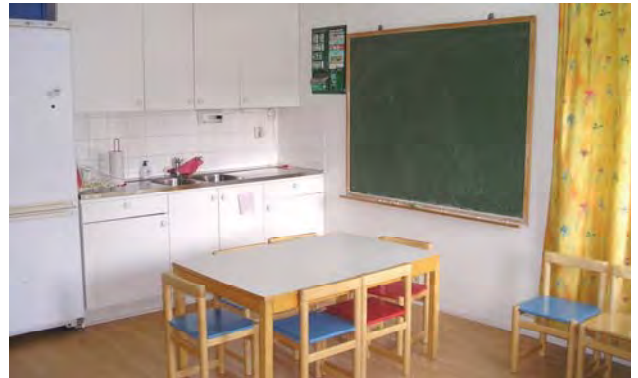
Kyrktorget

Grupprummet

Lilla salen

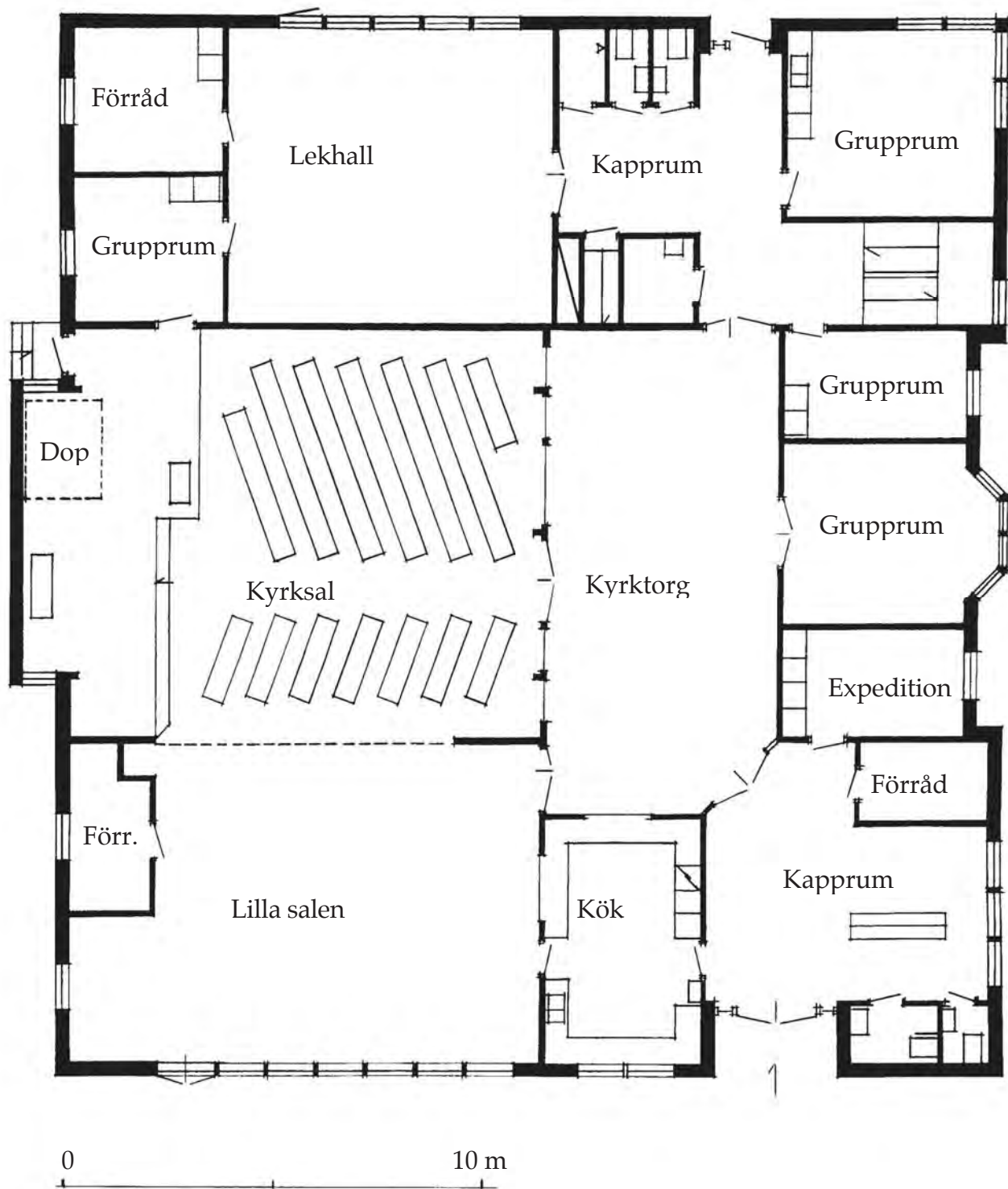
Barnrummet

Köket

Biljardbord i källarplanet

JOHANNESKYRKAN, LINDOME
 Efter bygglovritning 2007 / SF

GREGGEREDS KAPELL

Greggereds Kapell från söder

Läge: Mölndals stad, Lindome socken,
Fastighetsbeteckning: Greggered 3:75
Ägare: Johanneskyrkans Församling, Lindome

Lindometrakten, Greggereds Kapell markerat med rött

Besök:

2007 09 17, foto, intervju

Uppgiftslämnare:

Daniel Lygnersjö, Kungsbacka

Byggnadens historia:

1876 bildades en metodistförsamling i Lindomebygden och möten hölls i stugorna. 1906 uppförde församlingen Greggereds Kapell för sin verksamhet. 1947 byggdes en

Fasaden mot norr

Fasaden mot väster

övervåning som användes som bostad för vaktmästaren. 1961 uppfördes en klockstapel väster om kapellet.

1991 ombildades församlingen och fick

Kyrksalen

namnet Lindome Frikyrkoförsamling med anslutning till MK, SB och SMK. Församlingens huvudkyrka är Johanneskyrkan i Lindome. Församlingen har nyligen ändrat sitt namn till Johanneskyrkans Församling.

2006 renoverades kapellet bl a genom byte av fasadpanel och ommålning. Byggnadens gamla karaktär har dock i huvudsak kunnat bibehållas.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt beklädnad av träpanel, yttertak av tegel

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, miniorer, juniorer, kafékvällar

Källor:

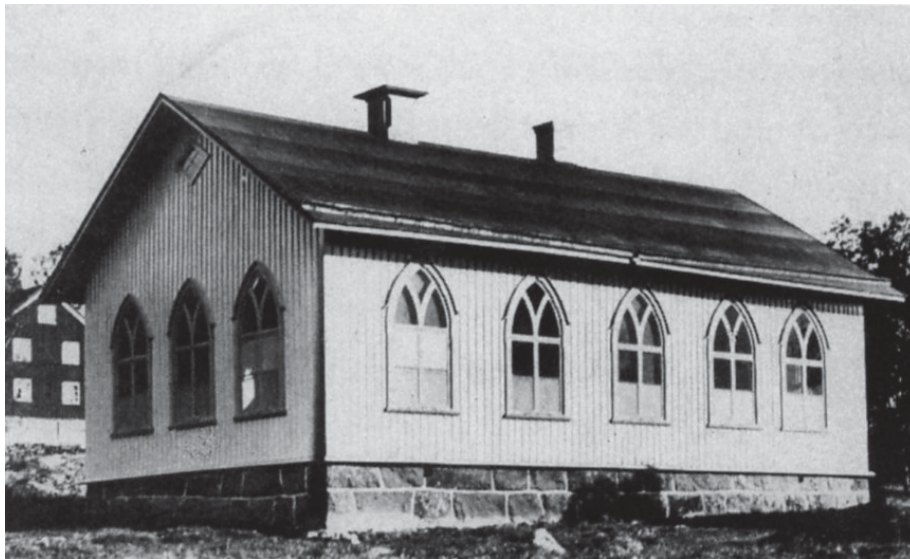
- *Vår Bygd 2001*, Nordhallands Hembygdsförening

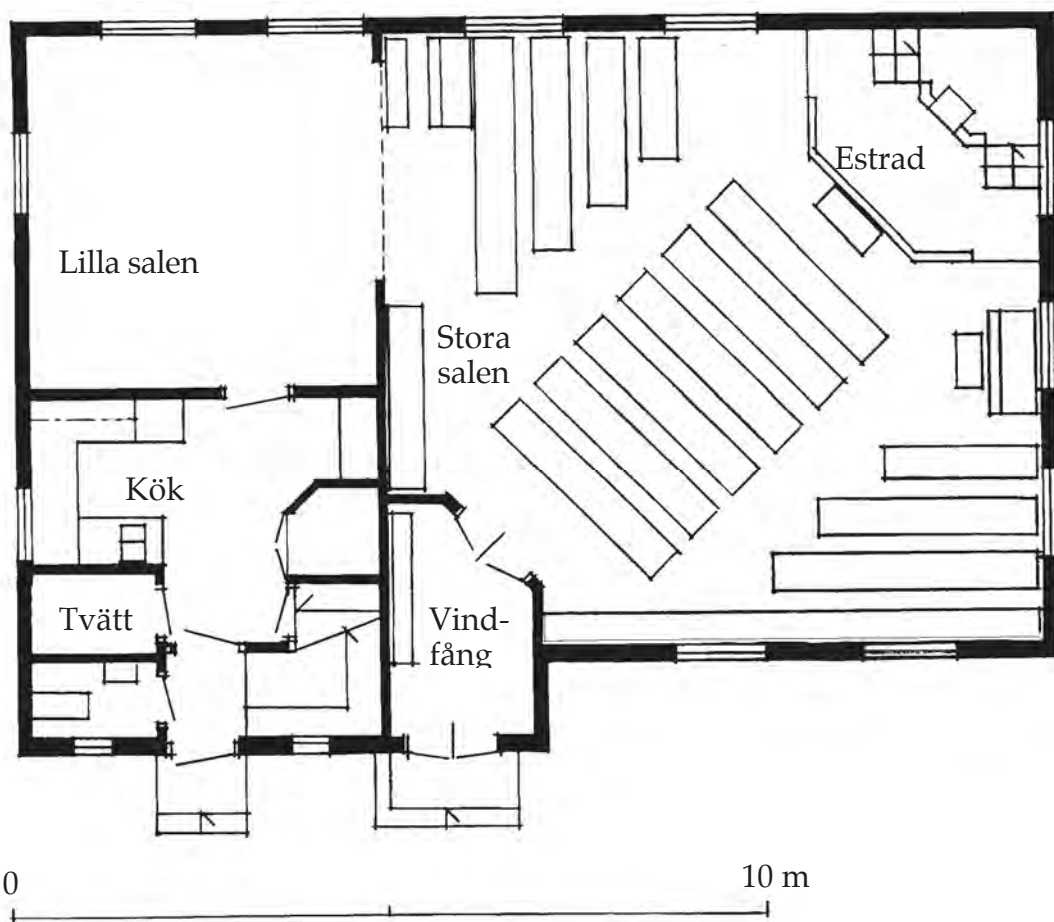
Kyrksalen från estraden

Klockstapeln

Greggereds Kapell 1906

*Greggereds Kapell
Uppmättningsritning 2007 10 18 / SF*

TOLTORPSDALENS MISSIONSKYRKA

Gammal bild på missionskyrkan

Läge: Mölndals stad, Fässbergs församling, Dalgångsgatan, Mölndal
Fastighetsbeteckning:
Ägare: Ursprungligen Betlehemskyrkans församling i Göteborg, numera Fässbergs församling, Svenska Kyrkan

Toltorpsdalen, missionskyrkan markerad med rött

Besök:
2007, foto

Kyrkan från söder 2007

Från nordost

Byggnadens historia:

1929 skänkte Emigrantmissionsföreningen i Göteborg en tomt i Toltorpsdalen och tillsammans med den 1.800 kronor till Betlehemskyrkans Missionsförsamling i

Kyrksalen 2007

Göteborg. Tanken bakom var att församlingen skulle uppföra en missionskyrka och bedriva församlingsverksamhet. Församlingen startade en predikoverksamhet på platsen och uppförde en kyrka som stod färdig i oktober 1930. Arkitekt för kyrkan var byggnadsingenjör Nils Karlsson. Byggnadskostnaden uppgick till c:a 50.000 kronor.

Församlingen bedrev verksamhet i kyrkan fram till 1963 då byggnaden såldes till Svenska Kyrkan, som 1964 renoverade den, dock utan större ombyggnader. Den kallas numera Toltorpskyrkan.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, utvändig beklädnad av stående träpanel, tak av skiffer

Källor:

- *Kallelse och funktion*, minnesskrift vid Betlehemskyrkans 100-årsjubileum 1961, av Gunnar Hallingberg m fl
 - *Mölnåls Hembygdsförenings årsskrift 2004* av Lars Gahrn m fl

Kyrksalen från estraden

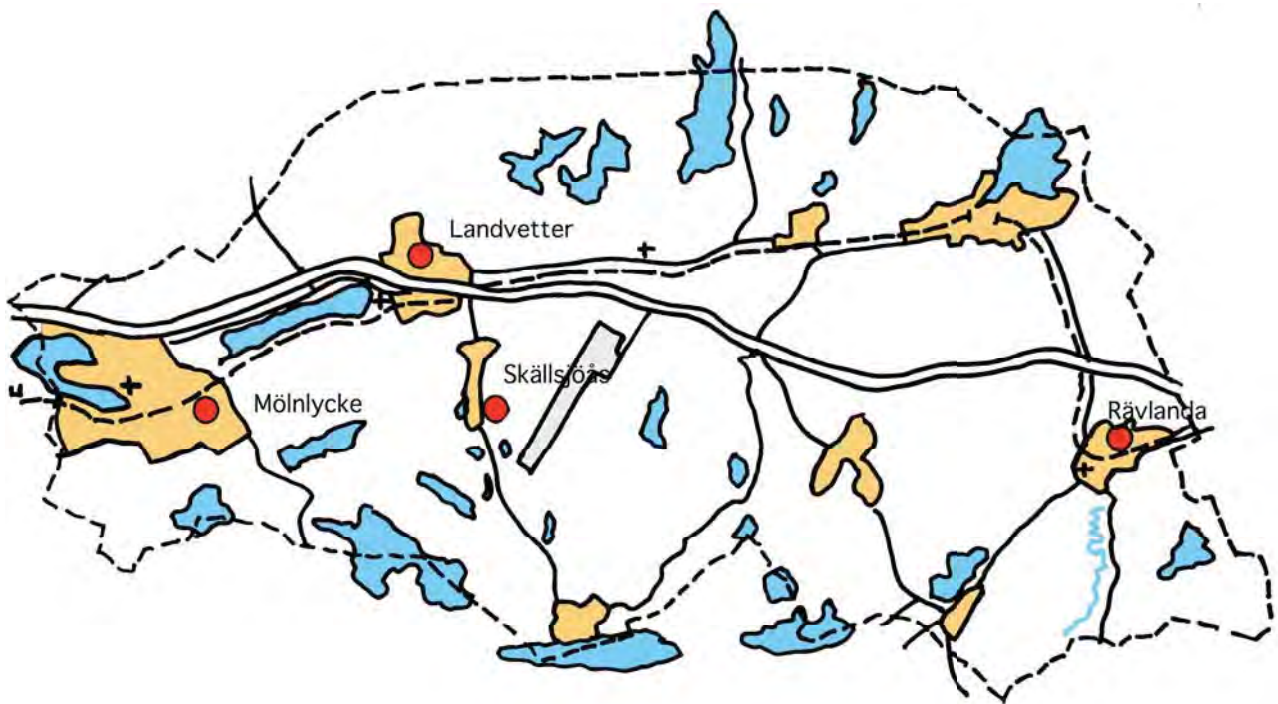
Kyrkporten

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I HÄRRYDA

Mölnlycke Missionskyrka
Landvetter Missionskyrka
Rävlanda Missionskyrka
Skällsjöås Sommargård

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2010*

Härryda kommun

Missionshus och missionskyrkor som är eller har varit anslutna till SMF/SMK

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Mölnlycke mk	1905	-	100	I bruk
2	Landvetters mk	1921	-	70	I bruk
3	Rävlanda	1960	-	60	I bruk
4	Skällsjöås	1931	1975	-	?

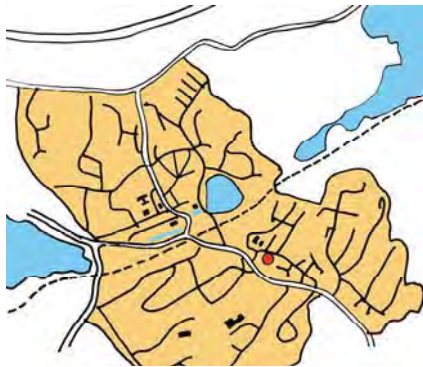
MÖLNLYCKE MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från öster.

Läge:

Härryda kommun, Råda socken,
Östgårdsliden 11, Mölnlycke.
Fastighetsbeteckning: Hönekulla 1:16.
Ägare: Mölnlycke Missionsförsamling.
Besök: 2010 09 02 foto, intervju.

Mölnlycke, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Stig Nygren, Mölnlycke.

Byggnadens historia:

Den första frikyrkliga verksamheten i trakten ägde rum på 1870-talet då lärarinnan Emma Bohman gick runt i hemmen och läste ur bibeln. Samlingar ägde rum i gamla skolan som uppläts av Mölnlycke bruk, ägare till skolan. 1903 bildades Mölnlycke Missionsförening. En av de första uppgifterna för församlingen var att bygga ett missionshus, och man gjorde en

Den nya entrén.

Byggnaden från norr.

insamling som inbringade 9.000 kronor. Pengarna gjorde det möjligt att inköpa en tomt i utkanten av samhället, utanför Mölnlycke bruks marker och, med en stor egen arbetsinsats från medlemmarna, uppföra ett missionshus som stod klart 1905.

Kyrksalen.

1946 utökades övervåningens bostad.

1957 gjordes en ändring av kyrksalen genom att ett kor byggdes ut och estraden ändrades varvid balustraden togs bort och predikstolen flyttades till vänster sida. Konstnären Sven Wallqvist svarade för ritningarna och färgsättningen. Kostnaden uppgick till 12.000 kronor.

1958 byggdes missionshuset till med en församlingssal mot sydväst. I en källarvåning erhöles utrymmen för ungdomsarbetet. Byggekostnaden uppgick till 35.000 kronor.

1981 gjordes ytterligare en tillbyggnad varvid 1958 års församlingssal utökades. En vikkvägg mot kyrksalen kunde öppnas och gav då möjlighet för ett ökat antal deltagare i gudstjänsten. I källarplanet erhöles man ökade utrymmen för scoutarbetet. Kostnaden uppgick till 150.000 kronor.

Vid slutet av 1980-talet upplevde församlingen behov av rymligare och mer ändamålsenliga lokaler och övervägde att bygga en helt ny kyrka. En utredning visade att kostnaderna skulle bli alltför omfattande, och församlingen stannade vid att göra en viss renovering av den befintliga kyrkan.

2003 gjordes en utbyggnad av kyrksalens entré.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, nyningar, scouter, tonår, småbarnssång, barnkör, ungdomskör, blandad kör, strängmusik, dagsyfoering, kvällssyfoering och träffar för daglediga.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten och betongsten, stomme av trä, utvändig klädsel av liggande och stående träpanel, tak av tegel.

Källor:

- *Råda - bygd, socken, kommun* av Erik W Gatenheim 1984.

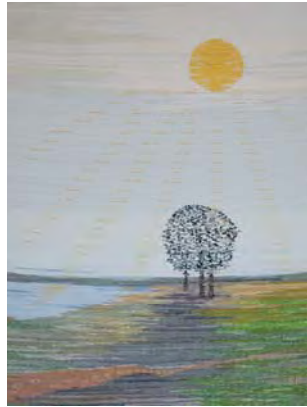
- *Missionshuset 90 år* av S. Nygren 1995.

Kyrksalen från estraden.

Församlingssalen.

Textila konstverk i kyrksalen av Barbro Östgård.

Köket.

Entrén.

Kyrkan från sydväst.

Sammanträdesrum på övervåningen.

Mysvrå.

Musikstudio.

Scoutlya.

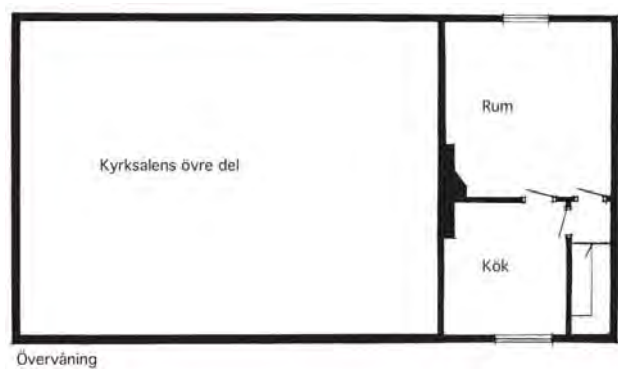
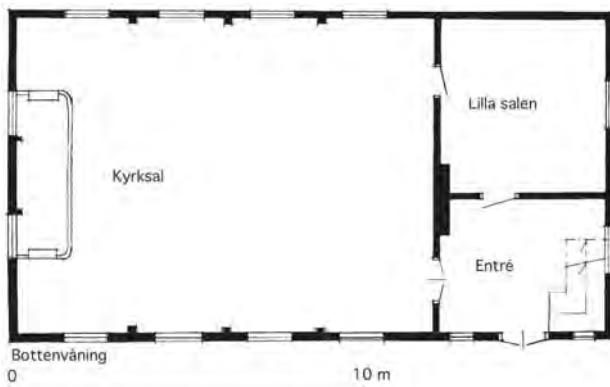
Knoptaola.

Gammelt vykort visande församlingen samlad utanför missionshuset 1908.

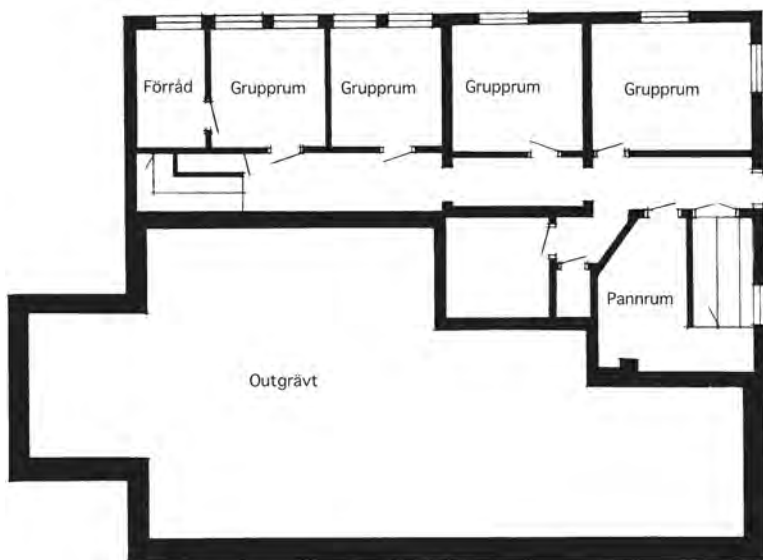
Luciafest i missionshuset 1954.

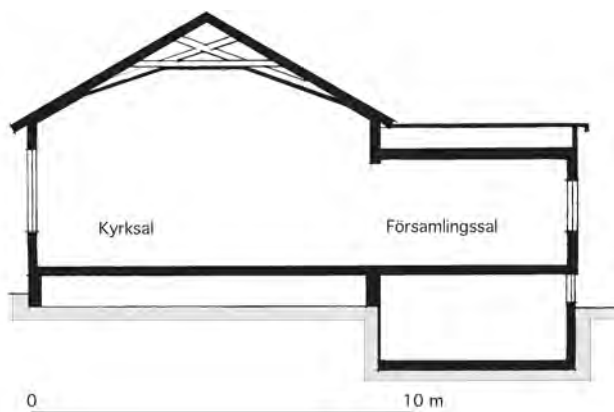
Mölnlycke Missionshus i ursprungligt skick.

Bottenvåning

Källarvåning

Sektion

MÖLNLYCKE MISSIONSKYRKA 2010

LANDVETTERS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från sydost.

Läge:

Härreda kommun, Landvetters socken,
Skolgatan 14, Landvetter.

Fastighetsbeteckning: Landvetter 6:87.

Ägare: Landvetters Missionsförsamling.

Besök: 2010 09 13 foto, intervju.

Landvetter, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Mats och Maj Samuelsson, Landvetter.

Byggnadens historia:

Missionskyrkan uppfördes 1921 och har en byggnadsyta av 185 kvadratmeter. Den innehåller i bottenvåningen en kyrksal med ett kor i fonden och en mindre sal. I övervåningen finns en bostadslägenhet.

Endast mindre ombyggnader har skett under årens lopp. Estraden som ursprungligen hade en balustrad och en predikstol i centrum har byggts om genom att

Missionskyrkan från nordost.

Gammal målning av kyrkan.

både balustraden och predikstolen tagits bort. De fönster som ursprungligen fanns i koret har satts igen. Församlingen överväger nu att återigen öppna dessa fönster i samband med en renovering av salen.

Kyrksalen.

Gobeläng i kyrksalen skapad av Maj Samuelsson.

Kyrksalen sedd från estraden.

Julotta i missionshuset, troligen i början av 1940-talet.

Lilla salen. Tavlan över soffan hängde ursprungligen på kyrksalens fondvägg.

1980 uppförde församlingen en fristående byggnad om 150 kvadratmeter på kyrktomten för det växande barn- och ungdomsarbetet. Byggnaden har fått namnet SMU-gården.

Verksamheter:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, tonår, ungdomskör, syförening.

Byggnadsmaterial:

Kyrkan: grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädsel av stående locklistpanel, tak av betongtakpannor.

SMU-gården: grund av betong, stomme av trä, fasad av stående lockpanel, tak av papp.

Ingången till SMU-gården.

I väggen finns en lucka in till köket.

Samlingsrum i SMU-gården.

Köket.

Scoutlagen i ett av patrullrummen.

RÄVLANDA MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från sydost.

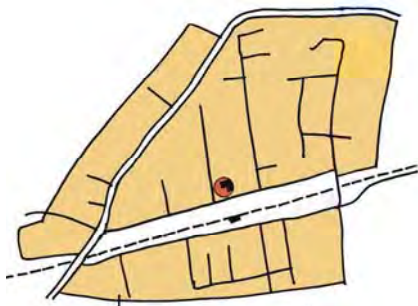
Läge:

Härryda kommun, Björketorps socken,
Mejerivägen 1, Rävlanda.

Fastighetsbeteckning: Rävlanda 4:62.

Ägare: Rävlanda-Hällingsjö Missionsför-
samling.

Besök: 2010 09 13 foto, uppmätning, inter-
vju.

Rävlanda, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Nils Johansson, Rävlanda.

Byggnadens historia:

1916 flyttade Berta och Viktor Hall till Mel-
langården i Rävlanda. Där började de an-
ordna frikyrkliga möten och inredde ett
rum på gården för verksamheten. Rummet
fick namnet Rävlanda Missionsal. Resande

Kyrkan från nordväst.

Kyrkans entré.

Kyrksalen.

predikanter kom från Göteborg och Borås till mötena och en väckelse uppstod. 1929 bildades en församling och mötesverksamheten utvidgades till ordenshuset i Bollebygd, en lokal i Hindås och ett hem i Hällingsjö.

1948 var missionsalen inte längre tillgänglig för församlingen, men i stället kunde lillstugan på gården ställas i ordning till möteslokal.

1959 hade gården fått en ny ägare som inte ville förlänga hyreskontraktet, och församlingen blev då tvungen att hitta en ny möteslokal. En lämplig fastighet på Mellangårdsvägen i Rävlanda var till salu och församlingen anmälde sig som köpare, men när köpet skulle skrivas hoppade säljaren av med orden: "Mitt hus får inte bli ett bönehus".

Så småningom hittade församlingen en ny lämplig fastighet, den som man nu äger centralt i Rävlanda. Huset byggdes om från bostadshus till samlingslokal med stora egna arbetsinsatser från församlingen och stod klart 1960.

Efterhand ökade församlingens behov av en rymligare samlingsal och av lokaler för det växande barn- och ungdomsarbetet. 1982-83 flyttades därför huset till en ny grund på tomten och byggdes till med en kyrksal. I källar- och vindsvåningarna anordnades lokaler i första hand för

barn och ungdomar. Även denna gång skedde arbetena med en stor egen arbetsinsats från församlingsmedlemmarna.

1993 gjordes en tillbyggnad som gav en rymligare entré i bottenvåningen och två nya grupperum i undervåningen.

Kyrksalen från estraden.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongsten, stomme av trä, utvändigt klädd av stående locklistpanel, tak av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, tonår, kör, syförening, bibelstudiegrupper och pensionärsverksamhet.

Källor:

Historien om en kyrka, Rävlanda-Hällingsjö Missionsförsamling 1916-2009 av Nils Johansson 2010.

I koret finns två vackra glasmålningar.

Entrén.

Lilla salen.

Mysvå i övervåningen.

Den stora salen i källarplanet används både vid kyrkkaffe och scoutmöten.

Köket i källarplanet.

Ett av de nya grupprummen.

SKÄLLSJÖÅS FRITIDSGÅRD

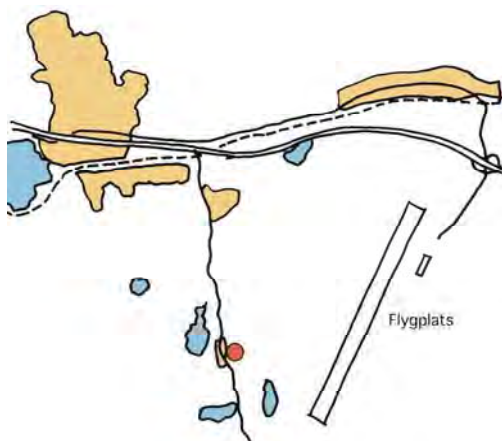
Huvudbyggnaden på Skällsjöås.

Läge:

Härryda kommun, Landvetters socken,
3 km söder om Landvetters samhälle.

Fastighetsbeteckning:

Ägare: Redbergslids Missionsförsamling.

*Landvetter, Skällsjöås sommargård markerad
med rött.*

Uppgiftslämnare:

Ragnar Carlsson, Göteborg.

Byggnadens historia:

Redbergslids Missionsförsamling i Göteborg köpte 1931 en mindre skogsgård i Skällsjöås, vackert belägen på en höjd med vidsträckt utsikt över omgivningen. I första hand användes gården som barnkoloni under somrarna. Vid mitten av 1940-talet minskade efterfrågan på koloniplatser varför denna verksamhet lades ner, och gården kom i stället att bli ett utflyktsmål för församlingens ungdomar. När stugbyggelsen i trakten efter hand ökade och en storflygplats började planeras strax intill minskade "vildmarkskänslan", och 1975 såldes gården till Luftfartsverket som byggde en radiostation invid gården.

Verksamhet i byggnaden:

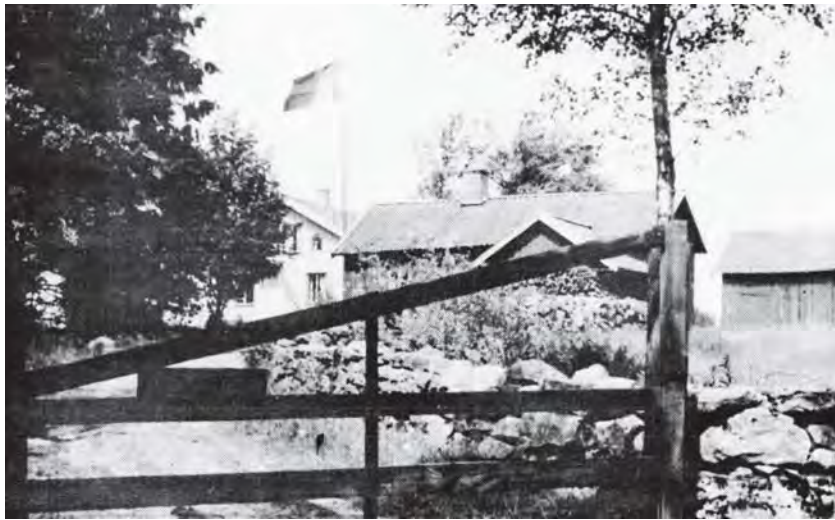
Barnkoloni, ungdomsverksamhet, friluftsliv, sommarby för äldre.

Källor:

- Redbergskyrkan 100 år, minnesskrift utgiven av församlingen 1984.

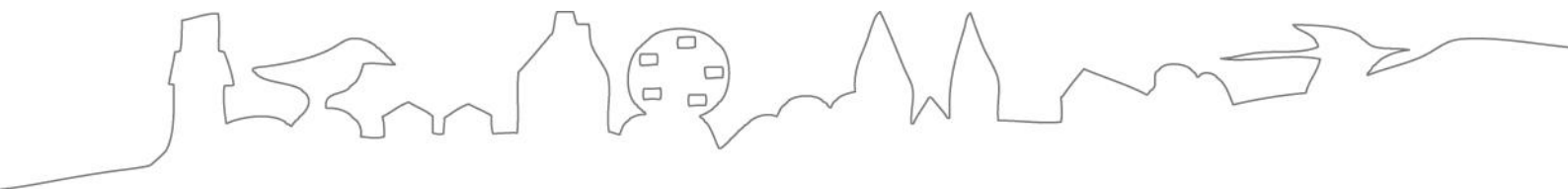
Översiktsbild.

Skällsjöas sett från grinden.

De gamlas utfärd till Skällsjöas.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN